

13 Kasım 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Arkadaşlar, yeter sayımız var, toplantıyı açıyorum.

Çalışmalarımızın verimli, başarılı ve etkin sonuçlar doğurmasını diliyorum.

Dün akşam uyku ile uyanıklığın tuzlu denizle tatlısuyun birbirine karışma anı gibi bir anda bırakmıştık, 27'nci maddede kalmıştık. Hepinizi uyanmış, dinç ve dinamik olarak görüyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Çok zayıf var.

BAŞKAN – Zayıf değil efendim, özgürlüğün yerine getirilmesidir.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Salonun yarısı yok, dün akşam burası doluydu.

BAŞKAN – O gelmeme özgürlükleri de var üstadım.

Peki, 27'nci madde. Dilek Hanım söz almıştı, Dilek Hanım gönlümüzde ama aramızda yok, ne yapalım. Türkçe, sadece kutsal değil, gerçekten doğru kullanıldığı zaman ruha müthiş sahneler yaşatan bir etken, bir vektör, bir faktör.

Buyurun Hocam.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Dilek Hanım yok, onun yerine hiç olmazsa birkaç şey söyleyeyim.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) - Gerçi siz kendi yerinize söylemişsiniz dün.

BAŞKAN – Buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Aslında Başkanımız akıllı, dün akşam daha erken bitirseydi toplantıyı... Bak, işte görüyorsunuz yok işte, çok çabuk geçeceğiz şimdi.

Sayın Başkanım, dün de konuştuk, bu madde önemli bir madde, gerçekten önemli yani. Ben, geneli üzerinde salı akşamı bir şeyler söylemeye çalıştım. Avukat arkadaşlarımız çok önemsiyorlar bu maddeyi çünkü biz bu değişikliği yaptığımızda o günkü koşullarda işte söylenenler önemsendi, belki diğer maddelerle ilgili işte farklı şeyler söylüyorsunuz ama savunmanın dosyaları inceleyebilmesine izin vermek... Avukat arkadaşlarımız tarafından gerçekten dikkatle takip ediliyor, ben baroların genel kurullarına, iki baronun genel kuruluna katıldım, orada çok sayıda arkadaşımızın talebi vardı, belki biraz sonra gelecek olan maddelerle ilgili de var. Bu maddenin mutlaka mevcut hâliyle kalmasını istiyorlar.

Şimdi, Sayın Bakan, daha önce hatırladığım kadarıyla biliyorsunuz biz bu değişikliği tek madde olarak burada görüştük, şu anda Meclis gündeminde duruyordu, oradan herhâlde çekilmedi. Yani, aslında, çok daha önce de bunu geçirebilirdik. Burada görüşürken dahi o tek madde hâlinde, Sayın Bakan dedi ki: "Evet arkadaşlar, haklısınız, burada bir sıkıntı var, ben de rahatsız oluyorum, bunu bir formülasyonla biraz daha yenilir yutulur bir hâle getirmemiz lazım, bunu Genel Kurulda, aşağıda halledebiliriz, bir çalışma yapabiliriz." diye demişti, öyle hatırlıyorum yani konuyu.

Şimdi, evet öyle bir çalışma yapılmış, önerge burada dün dağıtıldı ama Barolar Birliğini temsil eden arkadaşımız dün de belirtti yani bu konu bence önemli. Sayın Bakanın belirtmiş olduğu, daha doğrusu bize önerge olarak verilen - arkadaşlarımız da imzaladı- bu değişiklik, Faruk Bey' de dün akşam belirtti, çok yeterli değil. Şimdi, bir taslak geldi önümüze, Barolar Birliği, avukat arkadaşımızın, savunmanın da hassasiyetini dikkate alarak bir önerge hazırlamışlar, geliştirmişler.

BAŞKAN – Ekim'in hazırladığı mı?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Evet.

BAŞKAN – Ekim yazdı ama o Genel Müdürlüğümüz inceledi yani...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Az önce arkadaşlarımız da gördüler, bence onun üzerinden biraz çalışalım. Yani, Sayın Bakan yeni geldi, o önergeyi arkadaşlarımızın görme imkânı oldu mu bilmiyorum, o önerge üzerinden çalışıp onu kabul edersek... Ki şöyle de yapabilirsek yani oy birliğiyle tüm partiler, bu partiler üzerinde biz, muhalefet, iktidar partisi...

BAŞKAN – O zaman inceleme fırsatı bakımından arkadaşlar incelesin...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani oy birliğiyle geçirirsek daha da hoş olur, en azından kamuoyundaki tartışmaların da önünü keser ve bu maddeyi Barolar Birliğinin de arkadaşlarımızın...

BAŞKAN – O zaman Barolar Birliği, her partiden bir arkadaş, Genel Müdürlümler birlikte çalışırsanız bir mutabakat olursa olur, olmazsa ben normal şeyimi yürüteceğim. Maddeyi atlayalım o zaman Bakanım, çalışsınlar, biz maddeyi atlayalım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani bilmiyorum Sayın Bakan ne diyecek bu konuda ama...

Arkadaşlarımızın vermiş olduğu, dün dağıttığı önergede sıkıntılar var, biz daha önce de konuşmuştuk. Bir defa ben şuna takıldım, sanıyorum Murat Bey de belirtti: Biz yaptığımız değişiklikte bu "suç işlemek amacıyla örgüt kurma" yı birçok suçun kataloğundan çıkarttık değil mi Sayın Bakanım? Yani dinleme, arama, el koyma, çıkardık onları. Niye çıkardığımızı da biliyoruz ama. Şimdi, orada bu suçla ilgili efendim telefonla dinleme kararı alınamayacak, işyerlerini işte konut neyse arama kararı alınamayacak, katalogdan çıktı, mal varlıklarına el koyma kararı alınamayacak ama dosya gizli olacak yani o da biraz tuhaf gibi geliyor.

Şimdi, geçen görüşürken de şu noktada tartışmıştık, şimdi, iddianame tanzim edildikten sonra mı gizlilik kalkabilir...

BAŞKAN – Turgutçuğum, bunları bir şey edelim mi yani bu maddeyi bir geçelim, sizden bir arkadaş, bizden bir arkadaş, MHP'den bir arkadaş hemen arada çalışsınlar şurada açıkta, biz öbür maddelere devam edelim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bunu geçelim, devam edelim, tamam, öyle yapalım.

BAŞKAN – Bizden kim şey eder? Senin konun çünkü Ramazancığım, senin konun o.

Sizden kim Turgut?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Dilek var burada.

BAŞKAN – Dilek Hanım var.

Farukçuğum...

FARUK BAL (Konya) – İfadelerimiz de geçsin zapta da...

BAŞKAN – Tabii, tabii, müzakereyi yapacağız yani geçsin de...

FARUK BAL (Konya) – Biz de bu aşamada söyleyeceğimizi söylemiş olalım, onun üzerinden müzakere yürüsün.

BAŞKAN – Müzakereyi yürütmeyelim diyoruz, bir müşterek metin olursa yine müzakereyi onun üzerinden yürütelim dedik ve müzakere...

FARUK BAL (Konya) – Her partinin burada bir pozisyonu var, bu pozisyonlardan hareketle bir uzlaşmaya gidilecek. Biz pozisyonumuzun ne olduğunu ortaya koymadık, onu koyalım.

BAŞKAN – Buyurun Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Günaydın.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; üzerinde çalıştığımız madde, savunma hakkını doğrudan ilgilendiren bir maddedir. Savunma hakkı, insan hakkıdır ve temel haktır ve çekirdek haktır. Dolayısıyla bunun sınırının konulması ve sınırının da sınırının belirlenmesi bir siyasi rejim meselesidir. Dolayısıyla, üzerinde hassasiyetle durulması gerekir. Konjonktürel gelişmeler ile savunma hakkının kısıtlanması veya genişletilmesi evrensel insan değerini örseleyen bir durum ortaya çıkarır, işte dün yapılan bugün tersine çevrilerek değiştirilmek istenmektedir. Elbette ki bazı suçlar vardır ki vahimdir ve ciddidir. Onların vahameti ve ciddiyeti toplumsal düzeni bozar niteliktedir ve o toplumsal düzenin ve toplumsal faydanın devamı için bir denge oluşturulması lazım. Bu denge de savunma hakkında ve savunma hakkı kapsamı içerisinde de müdafinin dosyayı incelemesi açısından önemlidir. Tabii ki Türkiye çok ciddi bir terör, insan kaçakçılığı, fuhuş, eroin kaçakçılığı, uyuşturucu kaçakçılığının merkezidir ya da transit yolu üzerindedir. Bunlar çok ciddi organizasyonlardır, bu ciddi organizasyonlar hakkında yapılan soruşturmalarda soruşturmanın selameti açısından belirli bir oranda savunma hakkının, daha doğrusu sanık avukatlarının dosyayı incelemesine sınır getirmek gerekmektedir. Bu sınır makul düzeyde olmalıdır, Milliyetçi Hareket Partisinin görüşü. Makul düzeyde olan sınır aynı zamanda makul bir süreyi kapsamalıdır ve belirli bir noktaya geldikten sonra da savunma hakkı tam olarak yerine getirilebilecek şekilde dosya avukatın incelemesine açılmalıdır.

Benim ifade etmek istediğim hususlar bunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ramazan Bey, bir de siz o zaman madem parti pozisyonu... Yani, biz buna ara mı verelim çalışmaya, yoksa çünkü bizim grup adına bu konuyu inceleyen sensin, takdir eden sensin, yoksa müzakereyi mi sürdürelim?

Benim anlamadığım konu yani ihtisas alanım dışında.

Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, aslında bu, bir teklif olarak geldi, teklif sahibi olarak benim imzalamış olduğum ve 641 sıra sayısı aldı. 641 sıra sayısı almadan önce de burada yeterince tartışıldı bu.

Şimdi, şunu özellikle söylemek istiyorum ki: Biz avukatız, kendim siyaset bittikten sonra da avukatlığa döneceğim, dolayısıyla bir müdafî olarak dosyaya başından sonuna kadar erişmeyi isteriz. Ama bir vatandaş olarak da maddi gerçeğin ortaya çıkması, masumiyet ilkesinin ihlal edilmemesi, kişilerin lekelenmemesi, basında çarşaf çarşaf hazırlık tahkikatı başladıktan sonra ifşa olunmaması; netice itibarıyla kamu davası açılmayabilir, takipsizlik kararı verilebilir, neticede beraat alınabilir, telafisi güç ve imkânsız zararlar... Burada müdafinin dosyaya erişimi, müvekkiliyle olan ilişkisi, dosyayı alıp almayacağı, müvekkilini nasıl savunup savunmayacağı terazinin bir kefesindeyken diğer taraftan ceza muhakemesinin amacı, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve delillere ulaşmaktır.

Şimdi, biz 6526 sayılı Yasa'da değişiklik yaparken müdafinin dosyaya erişiminin önündeki bütün engelleri kaldırdık, 153'üncü maddede. Fakat, 157'nci madde orada kalmış. 157'nci madde ne diyor? 157'nci madde "Savunma hakkına halel gelmemeksizin soruşturma gizlidir." diyor. 1412 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda da, mülga kanunda da soruşturmanın gizliliğinden bahsetmemekle birlikte uygulamada bu yerleşmiş bir rejim. İsterseniz, 157'nci maddeyi kanun koyucu korken gerekçesini şu şekilde izah etmiş, ondan bahsetmek istiyorum.

BAŞKAN – Ramazancığım, kastettiği şu, Başkanım, sevgili kardeşim...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, burada kısaca değineceğim, değinmem gerekiyor.

BAŞKAN – Şu anda güzel dakikaları saatlerle harcarsak sonunda şey ediyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, yani Faruk Bey'e cevap...

BAŞKAN – Buradaki mesele şu efendim: Bir, maddeyi mi müzakere edelim, yoksa Barolar Birliği teklifi müzakere temelinde...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım bir temel oluşacak, zaten sonra oraya geleceğiz.

Maddenin gerekçesini okuyorum: "Soruşturma evresinin gizliliği ceza adaletini doğruluk, dürüstlük, gerçeğe ulaşma ilkelerine uyulması bakımından bir zorunluluk olduğu ve her şeyden önce suçsuzluk karinesinin sağlam tutulabilmesi yönünden vazgeçilmez nitelikte bulunduğu ifade edilmiştir." Söz konusu gerekçeye göre bizde ve yabancı ülkelerde örneğine rastlandığı üzere yargısız infazlar sonucu insanların ıstıraplara sürüklenmesi ve suçsuzluk karinesi lafta kalması. Netice itibarıyla, Basın Kanunu'nun 19'uncu maddede takipsizlik kararı var.

Şimdi, bizim buradaki hadise şu: Soruşturma hangi hâllerde gizli olmalıdır? Netice itibarıyla biz bunu teklif geldiğinde ki Komisyon'da da tartıştık, Faruk Bey yoktu, dedik ki o zaman: Muhalefetiyle iktidarıyla birlikte Genel Kurula

kadar bunu olgunlaştıralım, bir teklif, öneri getirelim hem müdafî dosyaya erişebilsin, hem de maddi gerçeğe ulaşma anlamında soruşturmanın gizliliği de belli suçlarla ilişkin hasredilsin.

Netice itibarıyla, Sayın Bakanın bir önergesi var, Recep Bey'le biz bunu imzaladık. Bunun üzerinde daha da olgunlaştırma yapılabilir.

BAŞKAN – Ağabey, yapılır da zamanı yok kardeşim, yapılır da bu bir teklifimiz var yani. Yapılır da yani ne zaman yapılır.

Turgutçuğum, buyurun, müzakereye devam kardeşim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, Barolarla Birliğinin geliştirdiği, arkadaşlarımızın geliştirdiği önerge zaten Bakanlığın önergesinin bir benzeri, sadece belli sürelerle olay sınırlanmış yani bununla ilgili arama, telefonla dinlemeyi örnek alarak sınırlanmış. Uçsuz bucaksız, aylar yıllar geçmesi anlamında, yoksa orada da bir katalog, suç kataloğu aynen duruyor, diğer hükümleri aynen duruyor. Böyle bir gizlilik kararı verilecekse belirli sürelerle verilsin. Bence de o makul, süreler de makul, çünkü süreler de telefonda dinlemenin emsali olarak oraya konmuş. Bize göre makul gibi geldi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Turgutçuğum, onu siz önergeleştirin işleme koyayım.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Önerge var, önerge var da...

BAŞKAN – Değil, önerge yok ya, bizim önergemiz var sevgili kardeşim.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Onların da önergesi var, var işte önergesi.

BAŞKAN – Onların önerge değil o, taslak.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Verelim Başkanım, imzaladık, arkadaşlara verelim.

BAŞKAN – Kim?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkanım, imzaladık, verelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Birlikte karar verilsin diye bir tartışma olsun.

BAŞKAN – Ben onu arıyorum ama o iradeyi göremiyorum şimdi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Alın vereyim. Arkadaşlarla beraber verelim dedik.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Bakanım, Hükûmetin bu noktada bir görüşünü alabilir miyiz, böyle bir şey getirebilir miyiz? İfadeye çağırma, sorgu, tutuklamaya sevk. Bundan sonra zaten bir şekilde dosya...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Diyor burada Ramazan.

BAŞKAN – Ya, Ramazan, bir dakika arkadaşlar, bu konu, bunun Komisyondaki çalışma yöntemi, böyle bir arayışı sonuçlandırmanın yöntemi bir monolog müzakere değil, Bakanlığın, partinin, partilerin temsil ettiği mini çalışma diyorum, benim zorlandığım o yoksa...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam, Sayın Bakanımız da öyle diyor. Biz önergeyi beraber ya da biz imzalayıp verelim, problem değil ama Sayın Bakan ne diyecek? "Evet." diyorsa verelim yani, hep beraber imzalayalım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, iki yöntemim var. Zaman kaybetmeyelim.

Bir: "Biz buna katılıyoruz, dönüştürülebilir, çalışılsın." veya "Katılmıyoruz, değişiklik önergemiz var, müzakereye devam edilsin." denir. Arkadaşlarımızın müşterek bir eğilimini de tespit edeceğim. Ramazan Bey diyor ki: "Bakanlık ne der böyle bir önerge üzerinde çalışmaya?"

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Recep Bey "makul" diyor.

BAŞKAN – Anladım, üstadım. Ya, kardeşim, bu iradeyi arayan benim Turgut.

Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu, son derece önemli bir madde. Bütün arkadaşlarımızın eleştirileri önemli. Bunun üzerinde daha önce Komisyonumuzun kabul etmesinden sonraki süreçte biz Bakanlık olarak çok çalıştık, hatta ben partide milletvekili hukukçu arkadaşlarımızla da istişarelerim oldu, başkalarıyla da istişarelerim oldu. Acaba, Komisyon üyelerimizin eleştirilerini karşılayan bir formül bulabilir miyiz diye, ben gerçekten Bakanlığın bu noktada ciddi çalıştırdım.

Şimdi, pek çok formül önerildi. Barolar Birliğinin önerdiği formülü de sabah verdiniz, onu da inceledim, gördüm. Tabii, bütün bu formüllerin hepsi sonuçta amacı karşılamıyor. Çünkü, Türkiye'de şu anda soruşturmanın, özellikle terörle ilgili konularda, terör örgütleri, PKK, KCK veya uyuşturucu, silah ticareti gibi örgütlü suçlarda... Bunlar kendileri suç işliyor, suç işlediklerini biliyor, o zaman nerede, ne tür dava, soruşturmalar var bunları takip edecek ekipleri var ve dosyayı açtığınız zaman dosyanın bir metre ilerleme imkânı yok. Çünkü dosyanın içerisindeki her şeye vâkıf olunuyor; bir delile ulaşmışsanız müteakip delilleri bulma şansınız yok, bir şüpheli bulmuşsanız diğer şüphelilere ulaşma şansınız yok. Resmen, bu düzenlemeden sonra, çok net söylüyorum, biz özgürlük adına, savunmayı güçlendirme adına yaptık ama terör örgütlerine karşı cumhuriyet savcıları herhangi bir soruşturmayı neticelendirme noktasında çok büyük zorluklarla karşı karşıya.

Şimdi, burada biz bir de katalog getiriyoruz. Ben bir de rakamları sizinle paylaşmak isterim, dün vardı rakamlar.

BAŞKAN – Ya Bakanım, sonuç cümlesi şu: Yani müzakereye devam edilsin, önerge üzerinde çevirirsiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bence devam edilsin çünkü önerileri ben gördüm.

BAŞKAN – Tamam Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir de rakamları ben sizlerle paylaşmak istiyorum. Şu anda bu, sanki bütün davalarla ilgili gibi.

2011 yılında toplam 6 milyon 15 bin 659 soruşturma yapılmış Türkiye'de, önceki yıllarda tabii, devreden de bunun kapsamında, 1.050 tane dosyada gizlilik kararı vermiş, 6 milyon küsurdan. 2012'de 6 milyon 285 bin 102 soruşturma var, bunlarda da 1.064 dosyada gizlilik kararı var. 2013 yılında da 6 milyon 679 bin 973 tane soruşturma var, 1.306'sında böyle karar var. 2014'te son değişiklikten bu yana da 236 tane karar var. Esasında soruşturma gizli olduğu için gene verebilir, benim kanaatim, çünkü bu dosyadan müdafinin örnek almasını düzenliyor ama uygulamada çok farklılıklar olduğu için buna bir ihtiyaç var. Aksi takdirde biz örgütlü suçlara dönük bir soruşturmayı başarıyla yürütme imkânımız yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Dilek Hanım, ışığınız yanmıyor, kızınız da gelmek üzere, annelerini seyretsin, izlesin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, bu konudaki genç hukukçuların taleplerini karşıladığınız için en azından...

BAŞKAN – Rica ederim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, şu anda öğrendikleri yasaların nasıl yapıldığını görme şansına sahip olacaklar genç arkadaşlarımız.

Sayın Başkanım, Sayın Bakan; Barolar Birliği tarafından getirilen önerge aslında çok makul bir önerge. Hatta ben bunu gördümde tam olarak okumadığımdan şunu söyledim: Acaba avukat arkadaşlarımızdan yine de bir tepki görebilir miyiz? Siz var olan özgürlüğün kısıtlanmasına zemin yaratıyorsunuz, diye bir tepki görebilir misiniz diye de biraz kaygılandım. Ama bu öneri hepimizin de bilgi gibi makul bir öneri. Yani olabilecek, sınırlamalar dâhilinde yapılabilecek bir düzenleme ama Sayın Bakan her nedense bunu uygun görmedi. Gerekçe olarak Sayın Bakanın getirdiği şey, işte terörle mücadele sırasında PKK'yla, KCK'yla ve diğer terör örgütleriyle mücadele sırasında elimiz daralıyor ve mücadele etmekte zorlanıyoruz iddiaları var Sayın Bakanın. Ancak ben şunu söylüyorum, baştan beri de söylüyoruz, bu çözüm süreci, açılım süreci denilen süreçte ne yazık ki artık Hükümet PKK'yla mücadele etmeyi bırakmıştır, PKK'yla müzakere etmektedir. İmralı'da Abdullah Öcalan'la, Kandil'dekilerle, hatta yurt dışındakilerle müzakere etmektedir. Bununla ilgili yasalar çıkartılmıştır Sayın Başkanım. Yani bu mücadelenin PKK'yla ve KCK'yla yapıldığı...

BAŞKAN – Dilek Hanım evlatlarımız dışarıda değil mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, gelecekler birazdan.

BAŞKAN – O zaman siz konuşmayı biraz şey edelim, yani geldikleri zaman konuşuyor olun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yok, fark etmez.

BAŞKAN – Önemli o.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yok Sayın Başkanım, hiç önemli değil.

BAŞKAN – O konuda takdirim var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Aslında ama tabii, bu, konuşulurken gelse çocuklar çok iyi olurdu ama.

Sayın Başkan teşekkür ederim duyarlılığınız için.

BAŞKAN – O zaman alt maddeyi müzakere edelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben şunu söylemeye çalışıyorum: Yani, artık AKP iktidarı, PKK'yla ve terör örgütleriyle, PKK terör örgütüyle özellikle mücadele etmeyi kendi şeyinden çıkarmıştır. Bu, programında, bu, görüşlerinde yoktur, sadece ediyormuş gibi bir görüntü verilmeye çalışılmaktadır. Yani, belki iyi polis, kötü polis rolü oynanmaktadır. Cumhurbaşkanı "PKK ve PYD terör örgütüdür." derken, Yalçın Akdoğan "Abdullah Öcalan da bu konuda talimat vermiştir ayaklanma provaları için." derken, diğer bazı kişiler, Beşir Atalay ve diğer bazı insanlar da bu çözüm sürecinin devam edeceğini ve bundan da asla geri adım atılmayacağını beyan etmektedirler. En son yine İmralı'ya gidildiğini, çözüm sürecine devam kararı alındığı belirtiliyor.

Şimdi, çözüm süreci denilen olayın içinde neler var? Aslında, Hükümet bunu söylemiyor. Ama, biz duyuyoruz ki Kandil'den ve HDP temsilcilerinden, burada aslında anadilde eğitimden, kendi okulunu açmaktan, özerklikten hatta Demir Çelik'in söylediği gibi ayrı bayraktan, ayrı başkentten... Bunlar var, federasyon var. Ayla Akat Ata, biliyorsunuz Komisyonunda söyledi, "Biz, evet, özerklik istiyoruz; evet, federasyon istiyoruz; gönüllü birliklik istiyoruz; gönülümüz olmazsa da ayrılırız." dedi. Şimdi, bunları göreceğiz. Şimdi, bakın, bunun için mücadele ediliyor, deniyor ki: "Bir: Kürdistan için mücadele ediyoruz. İki: Birleşik Kürdistan için mücadele ediyoruz." Onun için mücadele ettikleri söyleniyor. "Bunun için silahlarımız da elimizde olacak, asla silahları teslim etmeyiz." diyorlar. Böylesi bir süreç var iken şimdi, bununla ilgili, terörle mücadele, PKK'yla, KCK'yla mücadele nedeniyle biz bunu böyle yapıyoruz demek, çok mantıklı ve makul değil. Yani, bu, sadece göstermelik bir şey, sadece kamuoyuna dönük bir algı operasyonudur diye düşünüyorum ama gerçek anlamda PKK'yla ve KCK'yla mücadele edilmediğini burada bildirmek isterim.

Bu maddeyle ilgili teknik olarak söyleyeceklerimize gelince...

BAŞKAN – Kardeşim, geneli üzerinde müzakereyi bitirdik Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, teknik olarak bu maddeyle ilgili...

BAŞKAN – Siz tecrübeli bir üyesiniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teknik olarak diyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ama, efendim, her maddede biz geneli üzerinde müzakereye girersek...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ne geneli Başkanım? Bu maddeyle ilgili teknik söyleyeceklerimi söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, bunu söyleyeceğim ben.

BAŞKAN – Ama buraya gelinceye kadar...

RECEP ÖZEL (İsparta) – "Bu zamana kadar söyledikleriniz neydi?" demek istiyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, söyleyeceğiz arkadaşlar, bütün maddelerde konuşacağız.

BAŞKAN – Buyurun, peki, efendim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, ben dikkat ederseniz, genel olarak maddeyle ilgili konuşmaya özen gösteriyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, CMK 153'teki değişikliği hepimiz biliyoruz ki 21 Şubat 2014 tarihinde yapılmasının gerekçesi, bakanlarla ilgili yapılan soruşturmalarda bakanlarının avukatlarının o dosyalara ulaşamaması nedeniyle yapılmıştı, dosyaların tamamen açılması nedeniyle yapılmıştı.

Şimdi, artık, o soruşturmalar gitti yani bu konuda, AKP iktidarı kendisini güvende hissediyor. O nedenle de yeniden eski durumuna dönsün, deniliyor. Kısmen bir değişiklik yapılması son verilen önergede, son verilen önergede kısmi

olarak suçların belirlenmesinde bir olumluluk olsa da ama bu avukat arkadaşlarımıza duyulan güvensizliği asla mazur göstermez.

Ben, daha önce de söyledim Sayın Başkanım. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Buna avukatlar –yani şu anda değiştirmedığımız hâliyle- dosyaya tamamıyla ulaşabilecek durumdalar.” Efendim, avukatlar bunu kötüye kullanırlarsa, avukatlar bunu çarşaf çarşaf basına verilerse... Basına verenler, o cemaatin adamlarıydı zaten, cemaatin savcılarıydı, cemaatin hâkimleriydi. Gerçek anlamda hukukçu olan avukatlar, asla böyle bir şey yapmazlar. CMK 157’de zaten şöyle söyleniyor: “Soruşturma gizlidir, savunma hakkına hâlel gelmemek kaydıyla.” Yani, ne çıkıyor buradan? Savunma hakkı sınırlanmayacak Sayın Başkanım, yani soruşturmanın gizliliği savunma hakkını sınırlayamayacak.

Şimdi, diğer taraftan da eğer gizlilik kararını ihlal ederseniz, siz bunu ifşa ederseniz, o zaman 285’inci madde uyarınca cezai müeyyidesi var. Yani, bir avukat, avukatlığını ortadan kaldıracak şekilde ceza almayı göze alarak bunları yapar mı Sayın Başkanım, kötü niyetli bile olduğunu düşünsek yapar mı böylesi bir şeyi?

Bu nedenle de bu maddenin bu şekilde, var olan şekliyle kalması gerektiğini ve bir değişikliğe uğramaması gerektiğini belirtiyoruz. Yani, biraz daha duyarlı davranarak yani eğer mutlaka değişiklik yapılacaksa Barolar Birliğinin hazırlamış olduğu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de kararlarına kısmi olarak uygun olan bu metnin, bu önerenin dikkate alınmasını gerektiğini düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Bu sondan ikinci cümleyi dün akşamki müzakereye etkin bir şekilde bize ifade etmiştiniz.

Evet, önergeyi oyluyorum...

FARUK BAL (Konya) – Hayır efendim, biz daha önergenin ne olduğu hakkında düşüncemizi ifade etmedik.

BAŞKAN – Efendim, arz edebilir miyim Farukçugum. Parlamento hukukunda önergelerin gerekçeleri okunur, oylanır. Önergeler üzerinde değil, maddeler üzerinde müzakere ve...

FARUK BAL (Konya) – Onda da önergemiz var efendim. O önergenin değiştirilmesi üzerine önergemiz var.

BAŞKAN – Önergeniz yok üstat. Var mı önerge? (Gürültüler)

FARUK BAL (Konya) – Bizim de önergemiz var.

BAŞKAN - Farukçugum, madde üzerinde müzakereyi mi sürdürmek istiyorsun?

FARUK BAL (Konya) – Evet.

BAŞKAN – Farukçugum, buyurun, madde üzerinde. Yani önergeyi müzakere etmiyoruz.

FARUK BAL (Konya) – Ne yaptığınızı ben anlayamıyorum Sayın Başkan.

Şimdi, denildi ki: “Bir uzlaşma zemini oluştu, o uzlaşma zeminine göre bir çalışma yapılsın.” Bunun üzerine biz ifademizi daralttık, kısalttık, pozisyonumuz şudur kardeşim dedik. Şimdi siz önergeyi oyluyorsunuz.

BAŞKAN – Farukçugum, olmadı.

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Ben o zaman madde üzerinde düşüncelerimi açıklayayım.

BAŞKAN – Tamam, tamam. Önerge üzerinde müzakere yok bizim hukukta.

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlarım, soruşturma evresindeki “gizli” kavramı birbirine karıştırılıyor. Soruşturma evresinde iki tane gizlilik vardır. Bunlardan bir tanesi Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 157’nci maddesindeki soruşturmanın gizliliği kavramıdır, bu ayrıdır. Bir de soruşturmada gizlilik kararının alınmasıdır ki bu, sanığın müdafisine karşı alınmış olan bir karardır. İkisi arasındaki en önemli fark şudur: Soruşturmanın gizliliği kavramı kişinin masumiyet hakkını koruyan bir ilkedir, soruşturmanın gizliliği kavramı soruşturulan kişinin kamuoyunda küçük düşürülmesini engelleyen bir kavramdır, soruşturmanın gizliliği kavramı, bu kapsamı itibarıyla, kamunun haber alma hakkını engelleyen bir kavram değildir. Dolayısıyla, basın gizli olan bir soruşturmayı –zaten bütün soruşturmalar basından gizlidir- haber olarak kamuoyuna verebilir ancak bunun da bir sınırı vardır. Bu sınır da o kişiyi kamuoyuna yargılatarak kamuoyunun oluşturduğu kanaati mahkeme kanaatine dönüştürme şeklini engellemek. Bu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına kadar geçmiştir ve Türkiye’nin yaşadığı en vahim olaydır. Türkiye’de konjonktüre göre insanlar yandaş, candaş, televizyonlar tarafından suçlu ilan edilir, ortaya analist, stratejist, profesör, doçent diye birtakım adamlar çıkar. Bunlar o yargılama dosyası içerisinde bulunan bütün delilleri nereden ele geçirirlerse geçirirler ve bunlara göre yargılama programı yapılır, insanlar yargılanır ve kamuoyu da “Vay şerefsiz! Bu da böyle yapmış.” der, hâlbuki bu insan masumdur.

Şimdi, bu kavramla bizim tartıştığımız kavramı karıştırmamız lazım. Bizim tartıştığımız sanıktan delillerin gizlenmesi maddesidir. Sanıktan delillerin gizlenmesi insan hakkı ihlali sonucunu doğuracak çok ciddi bir kavramdır. Sanığı temsil edecek kişinin, hakkındaki delili bilmemesi demek onun savunmasız yargılanması anlamına gelir. Bu savunmasız yargılamanın sonucu da “yargısız infaz” diye dilimize pelesenk olan, herkesin bildiği bir kavramı da ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlarım, o zaman bunun sınırını belirlememiz lazım. elbette ki Türkiye’de çok ciddi, çok vahşi, çok vahim suçlar işlenmektedir. Bu suçları işleyen örgütler o derecede suç işlemeye konsantre olmaktadır ki suçu önlemekle görevli devlet organlarından daha organize, suç önlemeye yetkili devlet organlarından daha fazla teknik imkân ve kabiliyetlere sahip ve onların suçu önlemesini atatabilecek mekanizmaları oluşturabiliyorlar. Bir noktasından suç öğrenilip takip başladığında suçtan kurtulmanın yollarını, delilleri karartmanın, yok etmenin, değiştirmenin, tahrip etmenin yollarını elde edilmeden bulabiliyorlar. O zaman, bu maddenin sevk edilmesini ortaya koyan bir haklılık payı karşımıza çıkmaktadır, o da kamunun genel menfaattir; kamu düzeninin bozulması ve toplumun çok ciddi tehlikeler altında kalmış olması. Burada toplumun, kamu düzeninin karşı karşıya kaldığı tehlike çok ciddi olmalıdır yani ölçü bu olmalıdır ki savunma hakkı kısıtlanabilsin. O zaman çok ciddi tehlike nedir? Çok ciddi ve vahim suçtur. Çok ciddi ve vahim suçu burada arkadaşlarımız sıralamışlar. Bunların içerisinde bize göre çok ciddi ve çok vahim olmayanlar var. Bize göre var olup da buraya yazılmayanlar var. Dolayısıyla bunun müzakere edilmesi lazım, siz oylamaya kalktınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yo efendim, müzakere değil, önerge lütfedin.

FARUK BAL (Konya) – İki: Bu uygulanacak tedbirin suçun niteliği, suç örgütünün veya failinin hareket kabiliyeti, suç işlerken kullanmış olduğu imkân ve kabiliyetlerin niteliği önemlidir. Böyle bir öneme uygun süreyle sınırlandırılması

lazım ve uygulanacak ceza hükmüne mütenasip bir süreyle de sınırlandırılması lazım. Bunun ay, gün olarak belirlenmesinde bir sorun yaşıyoruz. Barolar Birliği yazmış, iki ayda bir, sonra bir ayda bir, sonra bir daha, mahkeme bir daha, mahkeme bir daha, zaten uzatma kararları için hâkime gidip gelirken bu dosyadan dökülüp saçılan bilgiler onun gizliliğini ortadan kaldırıyor.

BAŞKAN – Anladım.

FARUK BAL (Konya) – Dolayısıyla buna daha makul bir sebep bulmamız lazım. örnek olsun diye ifade ediyorum: Daha az toplumsal barışı ve kamu düzenini tehdit eden, var sayalım ki suç işlemek amacıyla örgüt kurmak. Bu örgüt silahlıysa bu tedbir uygulanabilir ama silahsızsa gerek yok kardeşim veya silahsız ise bunun süresini bir ayla sınırlarsın, bir aydan fazla uzatamazsın. Silahlı örgüte bir ay, silahsız örgüte bir ay, silahlı örgüte ise tutuklama kararı verildiği takdirde kalkar -örnek olsun diye illa diyorum- veya arama kararı verildiği takdirde kalkar. Dolayısıyla buraya hakkaniyete uygun bir savunma hakkının sınırını oluşturabilecek geniş bir çalışma imkânı hazırlanması lazım. Eğer çalışma imkânı hazırlanırsa biz katkılarımızı böyle bir platformda ifade etmeye devam ederiz.

Şimdilik söyleyeceklerim bunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, Turgut Bey'in verdiği önergede ben biraz müspet gibi şey yaptım, yalnız, avukatla müdafî, müdafî bizim hukuk sistemimizde CMK'da müdafî şeyi avukat diye şey yapmıyor...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam, müdafî değilim, sen "evet" diyeceksen müdafî değilim ya!

FARUK BAL (Konya) – "Müdafî" dava takipçilerinden gelen bir kavramdır.

RECEP ÖZEL (Isparta) – "Avukat" dediniz ama vekaletsiz alma imkânını da getirebiliyorsunuz. Bundan dolayı, yani bu madde yeterince zaten görüşüldü, neticeye de ulaşıldı. Kifayeti müzakereyle oylamaya geçelim derim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon Başkan Vekilinin söz hakkı var.

Efendim, Komisyonumuzun çok değerli üyesi Dilek Hanım'ın gözdesi Gökselin Hanım Kızımız ve arkadaşları teşrif ettiler. Tabii, ben hukuk fakültesinde öğrenciyken Parlamente'ye rahmetli İnönü, Başbakan değil ama parti lideri, Demirel Başbakan, 19 yaşında herhâlde ilk defa Parlamente'ye geldim. Demirel'le ilgili bir soruşturma konuşuluyor. Hatta Naci Çerezci aykırı önerge ve farklı bir mücadele vardı. Bu, gençler, sizin için büyük bir şans. Bütün hukuk kuralları böyle diyalektik ve özgür mantık içerisinde tartışılır ama Parlamente'de en sonuçta etki oranında önergeler dönüştürülür ve hukuka dönüşür. Yani kuralların yasalara geçmesi için uzun evreleri var ve Dilek Hanım o evrelerden bizim sürecimize hem katkı sağlıyor hem bazen de dilin hem gülünü hem dikenini etkili bir şekilde kullanıyor. Ben tekrar hoş geldiniz diyorum.

Başkanım, buyurun.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, ben şunu söylemek istiyordum: Önergeler üzerinde biraz çalışılsın deyince bu çalışma herhâlde böyle yarım saat, bir saatlik filan bir çalışma olmayacaktır, bu epeyce bir zaman alacaktır. Ona da imkânımız yok. O bakımdan şöyle düşünmüştüm ben başlangıçta: Maddeyi olduğu gibi oyalayalım, Genel Kurula gidinceye kadar birlikte bir önerge oluşturalım demiştim ancak Sayın Bakan bunun üzerinde çok çalıştıklarını söyledi ve Recep Özel'le Ramazan Can'ın önergesinin dışında çok fazla bir şeye katkı vermeyeceklerini söyleyince artık çalışmaya ben fazla ihtiyaç kalmadığını düşünüyorum. Ha, Genel Kurula kadar gene çalışılabilir. Yani bence önergeleri oyalayalım, bitirelim artık bu işi. Genel Kurula kadar gene çalışabiliriz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, en aykırı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Hakimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin çerçeve 27 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turgut Dibek  
Kırklareli

Dilek Akagün Yılmaz  
Uşak

"MADDE 27- 5271 sayılı Kanunun 153 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 153- (1) Avukat, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Avukatın dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hakim kararıyla en çok iki ay için kısıtlanabilir; bu süre, bir ay daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, mahkeme yukarıdaki sürele ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplam üç ayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir. Kısıtlama kararı şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde kendiliğinden kalkar. Kısıtlama kararı ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda uygulanabilir:

- a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;
  1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
  2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),
  3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
  4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
  5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),
  6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar ( madde 302, 303, 304, 307, 308),
  7. Anayasal Düzene ve Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),
  8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337)

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ıncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, kısıtlama kararı verilemez.

(4) Avukat, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.

Gerekçe:

Avukatın dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alma yetkisinin tüm suçlar bakımından kısıtlanması yerine, kısıtlama kararının ancak önemli bazı suçlar bakımından azami süreyle ve her halükarda şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde kendiliğinden kalkması, böylelikle savunma hakkının zorunlu ve ölçülü olmayacak şekilde kısıtlanmasının engellenmesi amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasında Dair Kanun Teklifinin çerçeve 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can  
Kırıkkale

Recep Özel  
Isparta

"MADDE 27- 5271 sayılı Kanunun 153 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 153 - (1) Müdafî, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Müdafîin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),

3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),

6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),

7. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),

8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ıncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır."

Gerekçe:

Müdafîinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alma yetkisinin tüm suçlar bakımından kısıtlanması yerine, kısıtlama kararının ancak önemli bazı suçlar bakımından alınabilmesi, böylelikle savunma hakkının zorunlu ve ölçülü olmayacak şekilde kısıtlanmasının engellenmesi amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla ve karşı oylarla kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Değişiklik işlenmek suretiyle madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- (1) 1/9/2019 tarihine kadar, asliye ceza mahkemelerinde yapılan duruşmalarda Cumhuriyet savcısı bulunmaz ve katılma hususunda Cumhuriyet savcısının görüşü alınmaz. Ancak, verilen hükümler ile tutuklamaya veya salıverilmeye ilişkin kararlara karşı Cumhuriyet savcısının kanun yoluna başvurabilmesi amacıyla dosya Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir."

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyesi Dilek Hanım'a resen, isteğe bağlı olmaksızın söz veriyorum, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, öncelikle ben alt komisyondaki çalışan arkadaşlarımıza bu 27'nci madde olarak önümüze daha önce gelmiş olan "Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarda cumhuriyet savcısı soruşturmanın yapıldığı yer, sulh ceza hâkiminden gereken kararları alabilir." metninin çıkartılmasından dolayı teşekkür ediyorum. Bu doğru bir yaklaşımdır ve belki de bu kanun teklifinin en sakıncalı maddelerinden bir tanesiydi. Biz, işte, o zaman demiştik ki eğer böyle bir şeye karar verilirse yani soruşturmanın yapıldığı bir yerde bir savcı ve bir hâkim ayarlandığında, Türkiye'nin her yerinde arama, tutuklama, iletişim tespiti olabilir. İşte bu özel yetkili yargıç ve savcılarının yeniden gündeme getirilmesidir, ayarlanmış yargıç ve savcılarının yeniden gündeme getirilmesidir diye de pek çok yerde söylemiştik. O nedenle bunun metinden çıkartılması gerçekten çok doğru olmuştur ve umarım bir başka düzenleme de karşımıza gelmez, gelmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu konudaki iradenin tam olması gerektiğini düşünüyoruz. Zaten sulh ceza hâkimliklerini de artık mahkeme olmaktan çıkarıp sadece bu kararları vermeye ilişkin düzenlemeyi yaptığımızda da aynı şeyi söylemiştik. Türkiye'de işte yaklaşık 160 civarında sulh ceza hâkimi var herhâlde. HSYK'ya verilen o yasa değişikliğinin kısa süresi içerisinde Bakanlığın etkili olduğu sulh ceza hâkimlikleri atamaları yapılmıştı. O sulh ceza hâkimlerinin aslında özel yetkili sulh ceza hâkimleri olacağını da belirtmiştik. Umarım öyle bir uygulamayla da karşı karşıya kalmayız.

Sayın Başkanım, bunu söylemek istiyorum.

Şimdi, asli ceza mahkemelerindeki bu savcılarının mahkemede bulunmaması ama belli konularda görüşlerine başvurulması konusundaki uygulamaya, hâkim ve savcı arkadaşlarla görüştüğümüzde ya da Yargıçlar Sendikası ve YARSAV'la görüştüğümüzde bunun mecburen olması gerektiğini çünkü çok ciddi bir sıkıntının olduğunu, kadro sıkıntısının olduğunu söyledikleri için buna herhangi bir şey söylemiyoruz ama yani bir mahkemede aslında olması gereken şey, arkadaşlar, sav, savunma ve hükümdür değil mi? Yani aslında olması gereken şey, savcının orada bulunmasıdır ama ne yazık ki işte, yapılan bu sürekli mevzuat değişiklikleri nedeniyle bu konuda sulh ceza mahkemelerinin de kapatılması, sadece hâkimlik olması nedeniyle çok ciddi bir sıkıntı doğduğu söyleniyor. O nedenle de bunun geçici bir madde olması ve geçici bir süreyle geçerli olması nedeniyle olabilirliği söyleniyor ama olması gerekenin bu olmadığını, en kısa zamanda, gerçekten hukuki formasyona sahip genç yargıç ve savcılarımızın alınarak bu sorunların çözülmesi gerektiğini, kadro eksikliğinin çözülmesi gerektiğini, mahkemenin de gerçek işlevine kavuşması gerektiğini bildiriyorum Sayın Başkanım.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Turgut Bey, buyursunlar.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Başkanım, ben tümü üzerinde de konuşurken söylemiştim bu maddeyle ilgili bir iki cümle. Ben hem uygulamadaki avukat arkadaşlarımıza hem de kürsüdeki savcı ve hâkim arkadaşlarla yaptığım sohbette onların şöyle bir talebi var: Yani tarih kısmını komple çıkaralım ve dolayısıyla böyle geçici bir maddeyle 2019'a kadar cumhuriyet savcılarının...

BAŞKAN – Yani sürekli norm olsun diyorsun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Evet, yani o ilk şu tarihe kadar olanı çıkaralım ve sürekli bir norm olsun çünkü bu böyle yeniden, iki üç yıl sonra yine, tekrar önümüze gelecek, bununla ilgili mutlaka yeni bir düzenleme yapma ihtiyacı duyacağız. Gördüğüm kadarıyla hem avukat arkadaşlarımız hem de hâkim ve savcılar bu konuda görüş birliği içindeler. Ben bunu sizlere öncelikle iletmek istedim.

Diğer maddeyle ilgili olarak, daha doğrusu bununla ilgili olarak Sayın Bakana bir şey soracağım daha önce de konuştuğu için. Bu 6-7 Ekim olaylarıyla ilgili olarak, bununla ilgili gerçi bir şey söyledi ama Sayın Bakanım, ben merak ettim yani rakamlar varsa, lütfen bize iletin. O olaylardan sonra kaç kişi adliye sevk edildi? Kaç kişi sorgulandı? Daha sonra tutuklamaya sevk edilen kaç kişi oldu veya tutuklanan kaç kişi var? Yani ben bu sayıyı merak ediyorum.

Şimdi, afaki olarak, işte, çok sayıda gözaltı oldu, adliye sevk edildi, işte, efendim, haklarında işlem yapıldı. Belki tutuksuz yargılanmak üzere doğrudan savcılıktan salındılar gibi konular var ama ben bu rakamlar varsa merak ediyorum. Siz de lütfen onları bize iletir misiniz?

BAŞKAN - Bakanın eline geldiğinde, müzakerenin safahatında bakanımız yüksek komisyona sunacaklar zannediyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sözlü olarak da önergeyi veriyorum yani 1/9/2019'u çıkarabiliriz.

BAŞKAN – Yani diyor ki sürekli norm hâline getirelim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sürekli norm hâline getirebiliriz. Yani bir daha düzeltmeyelim, o açıdan.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Cumhuriyet savcılarımızın asliye ceza mahkemelerinde duruşmalara çıkmamasına ilişkin geçici bir düzenleme daha önce yapılmıştı. Uzatılmayınca süre sona erdi. Bu zaman içerisinde hem cumhuriyet savcılarımız hem avukatlarımız hem başsavcılarımız, herkes bu sürenin yeniden uzatılması talebinde bulundular. Tamamen kaldırılması yönünde bize bir talep gelmedi. Fakat, Rusya'ya dair AİHM'in verdiği bazı kararlar var "Biz bunu acaba tamamen kaldırırsak ne olur?" diye. Onun üzerinde, AİHM kararları çerçevesinde bu noktada biz şimdilik bir bunu geçici uygulamasına devam edelim, ileride belki tekrar yaparız. Eğer Komisyon uygun görürse bu 1/9/2019'u yıl sonu 31/12/2019 şeklinde değiştirilirse daha şey olur.

Bir de Kobani'yle ilgili, Kobani bahane edilerek yapılan hukuk dışı olaylarla ilgili neler olduğu şeklinde rakamları paylaşmak isterim. Soruşturma açılmış, şu ana kadar 73 tane soruşturma var. Bu dosyalarda şüpheli sayısı 1.598, gözaltına alınan 894, tutuklu bulunan sayısı 386, adli kontrol kararı verilenler 244, tahliye edilenlerin sayısı 5, 29 tane de vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

BAŞKAN – Farukçugum, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; ben de öncelikle 27'nci maddeyle ilgili düşüncelerimi paylaşmak ve alt komisyonda çalışan arkadaşların çalışmalarını tebrik etmek istiyorum. Hepimiz biliyoruz. "Sulh ceza hâkimi" adı altında dünyada eşî emsali görülmeyen bir ucube yargı makamı oluşturulmuştur. Sulh ceza hâkimlikleri yok mudur? Vardır, Ama mahkemesi olmayan hâkim Türkiye'de, dünyada tektir. Bunların geçmişi, devlet güvenlik mahkemeleri,

ondan önce sıkıyönetim mahkemeleri, özel yetkili mahkemeler ve geçici özel yetkili mahkemelerin yeni, ete, kemiğe bürünmüş hâlidir bu sulh ceza hâkimlikleri ve asıl amacı da 17-25 Aralık operasyonlarında ortaya çıkan ani tutuklama, tedbir kararlarına karşı oluşturulan bir refleks, kalkan, hukuki refleks, kalkandır. Buraya atanan, rakam olarak 84 tane diye hatırlıyorum, hâkim bu açıdan da ciddi bir itibarsızlık tehdidi altındadır, ciddi bir eleştiri altındadır. Bu madde, 27'nci madde, bunun kapsamını genişleterek daha önce ağır ceza mahkemelerine topluca, oy birliğiyle almalarına ilişkin kararları Türkiye çapında delecek bir hükümdü ve çok daha vahim bir noktaya gidecekti. O bakımdan, bunun metinden çıkarılmasını ben de takdirle karşıladım. Arkadaşlarımı da tebrik ediyorum.

Diğer taraftan, 28'inci maddeyle ilgili düşüncelerimi de ifade edeceğim.

BAŞKAN – Kalktı ya bu. Madde kalkmıyor, sönüyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Cumhuriyet savcılarıyla ilgili olan maddeyi söylüyor. Onu görüşüyoruz zaten.

BAŞKAN – Diyorum ki sönüyor madde, kaldırdığımız zaman sönüyor. Sönen madde üzerinde, mevta üzerinde hüküm gibi.

FARUK BAL (Konya) – Benim beynim bulandı Sayın Başkan, ne dediğinizi de anlamıyorum.

28'i görüşüyoruz biz şimdi, değil mi?

BAŞKAN – Metinden çıkarmayı müzakere ediyoruz.

FARUK BAL (Konya) – 28'i görüşmüyor muyuz efendim?

BAŞKAN – Savcıları görüşüyoruz.

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlar, genel olarak demokratik ülkelerde yargı alt kademe ilk derece mahkemeleri üç basamaklıdır. Sulh ceza, asliye ceza ve ağır ceza olmak üzere. Bunların adı değişir ama fonksiyonlarını aynıdır. Şimdi, ne hikmettense sulh ceza hâkimlikleri ilga edildi. Bu bir reform olarak takdim edildi. Halbuki tam bir kargaşa, tam bir kaos ortamı yaratan bir değişiklikti bu. Sulh ceza mahkemelerinin görevleri asliye ceza mahkemelerine verildi, asliye ceza mahkemeleri asıl mahkeme hükmünü kaybetti, dolayısıyla, çorba, torba mahkemesi hâline geldi. Burada asli unsuru toplumun genel düzenini korumakla ilgili, adıyla müsemma olan bir mahkeme her işe bakan, her işi çözen bir mahkeme hâline geldi.

Bunu bir kenara bıraktığımız zaman, asliye ceza mahkemesindeki yargılama asıldır. Sulh ceza ve ağır ceza mahkemelerindeki yargılama istisnadır. O zaman, asliye ceza mahkemesinde yargının temel unsurlarını görmemiz gerekir. Yargının temel unsuru nedir? Biri iddia edecektir, suç isnadı altında bulunan kişi savunacaktır kendisini ve hâkim de karar verecektir. Bu, hukukun temel kuralı. Şimdi, böyle çorba, torba mahkemesi hâline gelmiş asliye ceza mahkemesinde savcıcı bir kenara alıyoruz. Hâkim, elinde iddianame, karşıda da savunma yapan bir güçle karşı karşıya. Terazinin kefesine hangisini koyacaktır? Bu çok ciddi bir sorundur ve bu, hukukun temel sorunudur. Yani "Niçin yargılama yapılıyor?" sorusuna verilecek cevabı ortadan kaldıran bir durumla karşı karşıyayız. Eğer savcının varlığı yargılama için bir tehditti de onun için kaldırılıyorsa, savcılık müessesesinin tamamen gözden geçirilmesi lazım. Böyle bir iddia olmadığına göre, savcılığı niye asliye ceza mahkemesinden uzaklaştırıyorsunuz? Bence mesele basit. Eleman sıkıntısı...

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Yeterli savcı olmadığı için.

FARUK BAL (Konya) – Eleman sıkıntısı, yargının iddia makamı olmasın, ona göre yargılama yapalım, bu şekilde telafi edelim gibi bir düşünceyle giderilebilir mi? Ya böyle bir şey olabilir mi? Hâkim sıkıntısı olsaydı ne yapacaktınız? Hâkim olmasın...

BAŞKAN – Dava olmasın.

FARUK BAL (Konya) – Herkes terazide, avukatla savcı terazide birbirini çıksınlar, tartınsınlar ona göre uygun bulsun. Bu yanlış arkadaşlar.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Ama savcılar memnunlar bu işten.

FARUK BAL (Konya) – Bu yanlış bakın, sizi nereye kadar götürüyor? Sayın Bakan ifade etti, ileride Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını da göreceğiz. Artık, 21'inci yüzyılda hukukun evrensel boyutta adaleti tecelli ettirirken ortaya koyduğu bir kavram var; bu da "cross examination" denilen delillerin karşılıklı olarak çatıştırılması, çapraz sorgu gibi kavramlar buradan kaynaklanıyor. Şimdi, çapraz sorgu olmadan, deliller karşılıklı olarak çatıştırılmadan doğru nasıl bulunacak? Delillerini ortaya koyan savcı, iddiasını ortaya koyan savcı, savunma karşısında diyeceklerini söyleyecek bir yer bulamıyor ise, bir imkân bulamıyorsa bu deliller nasıl çatışmış olarak hukuk hâline, adalet hâline dönüşecektir? Bunun dönüşmesi mümkün değil; dolayısıyla bu, çok yanlış bir iştir. Bu yanlış işi uzatmanın bir anlamı yoktur, bunun başka çözümleri vardır. Eleman temini gerekiyorsa başka çözüm yolları vardır.

BAŞKAN – Metinden çıkaralım diyorsunuz.

FARUK BAL (Konya) – Siz anladınız da benim anlatmak istediklerimin miktarı zapta geçecek kadar yazılmadı Sayın Başkanım, o kadar yazılınsın, ondan sonra ben de durayım.

Şimdi değerli arkadaşlarım, konjonktürel gelişmelerle kanunlar, adalet sistemi ve mahkemeler üzerinde yapılan oynama gelecekte hukuk adına laf söyleyecek olan kişilere çok büyük malzeme yaratmaktadır. Biz bu sorunlara çare bulması gereken bir heyet, bir Komisyon olarak çalışıyorsak, bu Komisyonun üretebileceği farklı çözüm yollarının da bulunması gerekmektedir. Bu farklı çözüm yolları üzerinde duralım ve bu farklı çözüm yollarını Hükûmete önerelim, Hükûmet bunun çaresine baksın. Yani Türkiye'deki asliye ceza mahkemelerine çıkaracak savcı bulamıyoruz; o zaman, "kanunla savcıcı oradan alalım" işi, kanamış veya yara olmuş bir kolu tedavi etmek yerine onu kesmek demektir. Kol kesmekle o yara tedavi olmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Ekim Bey, buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN – Şimdi, yargılama; sav, savunma ve karardan oluşmaktadır. Savcıların duruşmada bulunmaması adil yargılanma ilkesini de açık bir şekilde ihlal etmektedir. Bu konu,

Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan raporlarda olduğu gibi birçok uluslararası uzman tarafından da eleştirilmiştir. Örneğin, bir eleştiriden küçük bir kısım okuyayım: "Türkiye'de yargılamanın acele ve özet bir şekilde yapıldığı ve çekişmeli olmadığı görülmektedir. Savcının duruşmada bulunmaması veya pasif kalması, hâkimin her safhada rol alması, savunmanın rolünün sınırlı olması, adil yargılanmanın temel özelliklerine uygun değildir. Savcının iddiasını desteklemek veya iddiasından vazgeçmek için her zaman duruşmada hazır bulunması gerektiği, ceza duruşmalarında savcının bulunmamasını öngören kanun hükümlerinin değiştirilmesi gerektiği..." O geçici uygulama eleştiriliyor.

Konuya ilişkin olarak Rusya hakkında verilmiş Ozerov kararı var, tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, savcılar duruşmada bulunmamasını bir ihlal olarak kabul etmektedir. Bu hüküm, aynı zamanda Anayasa'mızın 36'ncı maddesinde yer alan adil yargılanma ilkesi bakımından da ayrıca değerlendirilmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

28'inci maddede, Bakanın sözlü olarak "01/09/2019" tarihinin "31/12/2019" şeklinde değiştirilmesi arzusu var; bunu sözlü önergeye dönüştürmüş olayım. Bu kayıtlı maddeyi, redaksiyonu da içerecek şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, madde oy çokluğuyla yüksek Komisyondan kabul iradesine iktiran etmiştir.

Teşekkür ediyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ne dediğinizi anlamadık.

BAŞKAN – Çok Osmanlıca oldu; bazen ben böyle tarihte yaşayabiliyorum. Evet, yani kabul edilmiştir.

Madde 29'u okutuyorum:

MADDE 29- 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Evet, söz ve önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

MADDE 30- 6087 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6- (1) Hâkim ve savcı adaylığı dönemi sonunda yapılan yazılı sınavda başarılı olduğu hâlde Kurul tarafından mesleğe kabul edilmeyenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde, mesleğe kabul edilmeleri talebiyle, Kurulun ilgili dairesine başvurabilirler."

BAŞKAN – Buyurun Sayın DibeK.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanımız bunu konuşurken benzer bir düzenleme vardı hatta bunu basın önemsemişti. Bir kişi için biliyorsunuz... İşte, stajdan sonra yazılı sınava girip de yani intihar eden bir kızımız vardı, bir kişi de başarısız olmuştu. Onunla ilgili bir düzenleme vardı, bunu tabii, kamuoyu çok merak etmişti "Kim o bir kişi?" diye.

BAŞKAN – O öbür madde, başka bir madde.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Diğer madde.

Burada kaç kişi olduğunu öncelikle Sayın Bakan söyledi mi bilmiyorum, kaç aday var burada bu kapsama giren, bunların durumu nedir? Onu biraz Sayın Bakandan alırsak...

BAŞKAN – Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, bu kapsamda, arkadaşlarıma bana verdiği bilgiye göre 3 tane hâkim, savcı adayı var. Bunlardan bir tanesi tabii, hayatını kaybetti, şu anda 2 kişi bundan yararlanma imkânı bulabilecektir.

Tabii, 3'üncü Daire'ye mesleğe kabulü için yeniden müracaat hakkı olacaktır, 3. Daire mesleğe kabul ettiği takdirde de hâkim, savcı olarak ataması yapılabilecektir. 2 tane bu durumda olan adayımız var.

BAŞKAN – İsim artık...

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İsim konusunda, şu anda arkadaşlara söyledim ama isimler yok.

BAŞKAN – İsim olmaz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İsim önemli değil Sayın Bakan, yani kaç kişi var o anlamda... Bir kişi olunca "Niye bir kişi var?" diye merak edildi tabii.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakanım, bir kişi sadece... Akademide dönem sonu yazılı sınava giren 325 kişi var, 324'ü yazılı sınavda başarılı oluyor, 1 kişi o sınavda başarılı gösterilmiyor veya olmuyor; yani orada bir kişi var. Yani yeniden sınava girme hakkı bu hâkim, savcı stajyerine verilecek – bir kadın aday bu da- yani sınavda başarılı olması hâlinde 3. Dairenin mesleğe kabulü söz konusu olursa mesleğe başlama imkânı bulacaktır.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yaşamını kaybeden bu madde kapsamında mı?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, burada Komisyon Başkanı olarak tabii, bize çok başvuruyorlar bu sınavla ilgili hem sorunlarını hem seçenekleri... Bu, tamam; adaylığı kazananların mesleğe kabul mülakatı. Bir de adaylığa giriş yazılı sınavını kazanmış hem de birincilikle kazanmış, ikinci defa girmiş ikincilikle kazanmış, mülakatta elenmiş. Bence bunun "Yaşı itibarıyla hâkim olmaya elverişli kişiler" kaydı konularak, adaylık sınavını kazanıp da mülakatı kazanamayanlara bir hak vermenin daha adil olacağını düşünüyorum. Bu konuda bana yoğun talepler var bilemiyorum Bakanlığının düşüncesini ama bunu şu anda çözemeyiz tabii Genel Kurulda bunun düşünülmesi çok daha hakkaniyetli... Çünkü bir arkadaş var hukukçu, çok iyi hukukçu, canavar gibi bir bayan ve birinci olmuş, ikincisinde yine dereceyle ve mülakatta elenmiş. Yani burada af maddesinin o evreye teşmili ve tabii, orada ister istemez yaş koşulu var. Eğer o tutuyorsa ben bu çalışmanın Genel Kurul aşamasına kadar bu çalışmanın yapılmasının daha hakkaniyete uygun olacağını düşünüyorum.

Buyurun Faruk Bey.

FARUK BAL (Konya) – Burada, bu maddede söz alırken hâkimlik mesleği uğruna, yargı mensubu olamamanın bedelini canıyla ödeyen hemşehrim hâkime hanımı -benim gönlümde hâkimdir- yâd etmek ve onun aziz hatırasını dile

getirmek üzere söz aldım. Allah gani gani rahmet eylesin. Yargıya, adalete ve onun makamına oturabilme sevdası içerisinde bir genç kardeşimizdi. Uygulanan kin ve nefret politikasının sonunda bedelini hayatıyla ödemiştir. Allah tekrar gani gani rahmet eylesin.

Bunun gibi objektif ölçülerin dışında haksızlığa uğramış olduğu iddiasıyla getirilen 2 kişinin de durumunun değerlendirilmesine imkân sağlamasına bir itirazımız yoktur. Ancak hâkim ve savcı sınavlarında olduğu gibi kaymakamlık sınavlarında ve diğer sınavlarda çok etkin bir şekilde bizden ve sizden ayrımı yapılmakta "Bizden olanlar" yani AKP'nin referansına sahip olanlar baş tacı edilmekte, olmayanlar ise Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi yazılı sınavda birinci olabilecek, dereceye girebilecek kadar başarılı olmasına rağmen sözlü sınavda akla hayale gelmeyen sorularla elenmektedir. Bu sorulardan bir tanesi, Bach'ın bilmem kaçınıcı senfonisini Viyana'nın neresinde yazdığı sorusu da dâhil veya ayda uzayla ilgili sorular sormak gibi. Bunlar çok yakışıksız olan uygulamalardır.

Temenni ederiz ki önümüzdeki süreçte yeni HSYK böyle bir kin ve nefret duygusuyla hareket etmez, insanları ötekileştirmez, bizden sizden ayrımına gitmez. Bu da tabii, Sayın Bakanın siyasi sorumluluğundadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Faruk Bey.

Maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum:

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, söz almıştım ben.

BAŞKAN – Pardon, öbür maddede...

Yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Dilek Hanım izleyen maddede, etkili olmamakla birlikte bu maddeye şamil düşünceleri de tutanaklara aktaracaklar.

31'inci maddeyi okutuyorum

MADDE 31- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelin 5 inci sırasına "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı" ibaresinden sonra gelmek üzere", Adalet Bakanlığı Bakanlık Yüksek Müşavirleri" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi Sayın Başkanım, özellikle bu pek çok sınavda, sözlü sınav söz konusu olduğunda yani tüm memur alımlarındaki sözlü sınavlarda artık, iktidarın objektif davranmadığını söylemek istiyoruz. Ama tabii, yargı üzerinde bir hegemonya savaşı olması nedeniyle yargıdaki bu mülakatın eşitsizlik olması pek çok soruna neden oluyor; işte, bir arkadaşımızın canıyla ödemesi bile söz konusu oluyor.

Şimdi bakan, mülakat kurulu şöyle oluşuyor yani özellikle de basındaki arkadaşlarımızın da duyması açısından ben bunu söylüyorum: Adalet Bakanlığı Müsteşarı veya görevlendireceği Müsteşar Yardımcısı Başkanlığında Teftiş Kurulu Başkanı, ceza işleri, hukuk işleri ve personel genel müdürleri ile Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulunun her sınav için kendi üyeleri arasından belirleyeceği 2 üye olmak üzere toplam 7 üye.

Sayın Başkanım, gördüğünüz gibi burada sadece Adalet Bakanlığının tam anlamıyla bir hâkimiyeti söz konusudur. Öyle olduğu takdirde de işte, yani siyasi tercihler ya da başkaca eğilimler çok önemli olmaktadır. Ben bunu söylüyorum, geçmiş dönemde de böyle hatalar yapılıyordu ama AKP iktidarı döneminde çok yoğun hatalar yapıldı. Özellikle cemaatin hâkim olduğu dönemlerde yani artık bu katliamın sonu yoktu. Sizin söyledığınız çok doğru -bizim de yakınlarımız var o konuda- yani çok iyi puanlar almış ama mülakatta cemaatten ya da AKP'den etkili bir isme ulaşamadığı için ya da güven vermediği için bu genç arkadaşlarımız alınmadılar.

BAŞKAN – Yo bana ulaştı; o isim bana ulaştı ama ben kurula vermem öyle isim ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani çok yetenekli, gerçekten muhakeme yeteneği olan arkadaşlarımız bu konuda alınmadılar. Ben konuşmanın en başından itibaren söyledim, bu tasarının en başından itibaren söyledim. Eğer gerçekten bu konuda yargıyı siyasi ya da diğer eğilimler ya da cemaatleşme gibi bazı kıskaçların elinden kurtarmak istiyorsak, öncelikle bu mülakat kurulu mutlaka, sözlü sınav olacak ise, şimdi, yazılı sınavlarda da aslında yani test usulüyle insanların muhakeme gücü, o konudaki durumları gözden geçirilebilir, denge durumları gözden geçirilebilir ama mülakat olarsa Barolar Birliğinden, Noterler Birliğinden seçileceklerle beraber objektif ve bağımsız bir kurul olmalıdır.

Sayın Başkanım, bu konuda ben samimiyetle çalışmalar yapılması gerektiğini düşünüyorum ve sizin de, Sayın Bakanın da katkı koymasına gerektiğini düşünüyorum.

O zaman, yani tek kişi için... Şimdi "Twitter" de dönüyor "Adalet Komisyonu tek kişi için yasa çıkardı, 2 kişi için yasa çıkardı."

BAŞKAN – Yok böyle bir şey.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir kişi bile olsa, hak kaybına uğrasa elbette bunun çözümünü bulmak durumundayız ama böylesine şeyler karşımıza çıkıyor. O nedenle, öncelikle işin özü... Yani 8 bin civarında yeni yargıç ve savcı alınacağından bahsediliyor. En azından bundan sonraki alınacaklarla ilgili siyasi eğilimi, dini eğilimi, mezhebi ne olursa olsun birikimi, donanımı ve muhakeme gücü, iyi bir hukukçu olması ve iyi bir hukukçu olarak yetişmesi; bunu sağlamamız lazım. Bence yani iktidar bu konuda samimi ise bu konuda bir çalışma yapması gerekir diye düşünüyorum. Bu önerilerimizi bir daha burada tutanağa geçirmek amacıyla biz söyledik.

Buradaki bu geçici maddeyi de onaylıyoruz zaten çünkü orada bir yanlışlık yapılmış, bir haksızlık yapılmış. O nedenle 2 kişi için de olsa onaylıyoruz ve bu konuda Sayın Bakanın mülakat komisyonu ile ilgili biraz daha duyarlı olacağını ve bir yasal değişiklik gelmesi gerektiğini söylüyorum ki bu konuda Genel Kurulda bizim bir önergemiz olacak Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Dilek Hanım da belirtti Sayın Başkanım, ben Bakana soruyorum bunları çünkü en doğru bilgileri oradan alacağız.

Bu 8 bin civarı hâkim Sayın Bakan, ne zaman alınacak? Bu dönüyor sürekli de, bununla ilgili sizin bir açıklamanız oldu mu? Yani işte “Bir yıl içerisinde 8 bin hâkim alınacak, savcı alınacak.” diye. Planlamanız nasıl? Bu konuda bizi bilgilendirir misiniz? Doğru mudur bunlar?

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, istinaf mahkemelerini faaliyete geçirme konusunda çalışmalar yürüyor. İstinaf mahkemelerini faaliyete geçirdiğimizde bizim ciddi sayıda hâkim ve savcıya ihtiyacımız var, şu anda da var. Avrupa Birliği ülkelerindeki hâkim ve savcı sayısının ortaya koyduğu standarda bizim planlamalarımız içinde 2023’e kadar ancak ulaşmamız öngörülüyor. Fakat Başbakanımızın Bakanlığımızı ziyareti sırasında bu konu gündeme geldi yaptığımız sunumda. Başbakanımız da “O zaman bu ihtiyaç için 2023’ü beklemeyelim, biz şimdiden bu ihtiyacı karşılayacak adımları süratle atalım, öne çekelim.” dedi. Onun üzerine biz de bir açıklama yaptık ve dedik ki: “Bu sene 3.500 civarında bir yeni hâkim ve savcı alımı yapacağız.”

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 2015 için mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 2014 için. Şu anda ilanlar yapıldı hukuk mezunlarıyla ilgili, avukatlarla ilgili ilan da yapılacak. Dolayısıyla ancak 2015 içinde bunların mülakatı yapılabilir. Yazılı sınavlar için Aralık ayında ÖSYM’den gün alınmış durumda ama mülakatları 2015’e sarkacak. 2015 yılında da yine biz aynı şekilde 3 bin, 5 bin civarında bir alım planlıyoruz. Ancak mezunların sayısı dikkate alındığında bunun zorluğu da ortada çünkü sınavlara 3 kat kişi çağrıldığı için mezun sayımızı da hesap ettiğimizde, tabii, bunları alabilme imkânı ne kadar varsa o kadar almayı planlıyoruz. 2015, 2016 yılları içerisinde Avrupa Birliği ülkelerindeki hâkim ve savcı sayısı ve onlara düşen dosya sayısı konusundaki standardı yakalamayı hedef ediniyoruz. Ben bu çerçevede, bu yönde bir açıklama yaptım. Bu yönde de çalışmalarımız devam edecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, ne Komisyonumuzda görüşülen teklifte ne de Komisyonumuzun kabul ettiği maddede kişiye özel herhangi bir hüküm yok. Kanunların Anayasa’mızın 2’nci maddesi ve 87’nci maddeleri ve 7’nci maddesi kapsamında genel olması, sürekli olması önemli. Bu maddeler de, af veya yeniden gözden geçirme maddeleri de sayıya bakılmaksızın genel maddelerdir. Bakanlık 1 der, 20 der, 30 der; önemli olan -Dilek Hanım’ın atfı çok önemli- haksızlığın niteliğidir. Onun uygulama kapsamında bir kişinin olması o normu özel hâle getirmez çünkü isim tanımı yok.

Teşekkür ediyorum.

İlhan Bey, buyurun.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

Bu özellikle “İstinaflar açılırsa, işte şu kadar hâkim ve savcıya ihtiyaç var.” tespiti...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani şu anda da ihtiyaç var.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Kuşkusuz evet, yani Avrupa’daki...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İstinaf açılmasa bile bizim hâkim ve savcı sayımızı 21 bine çıkarmamız lazım.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Evet, yani Avrupa’daki hesapta, mukayesede bazen meslekten olmayan hâkimler de dâhil ediliyor; o biraz belki bazı istatistikleri tartışmalı hâle getiriyor ama geride olduğumuz çok kesin. Ama bu “İstinaflar açıldığı zaman daha fazla hâkim, savcıya ihtiyaç var.” argümanının ben yargıdaki malum cemaatçi kadrolaşma için özellikle pişirildiğini düşünüyorum o dönem, hâlâ da öyle olduğunu düşünüyorum. Çünkü İstinaf Projesi’nde ilk ortaya konulduğu andan itibaren görev aldım, eğitici konumundaydım. İstinaflar eğer kurulursa tam tersi hâkim, savcı sayısına olan ihtiyaç azalacak çünkü iş yükünün azalacağını düşünüyoruz biz. Yani ekstra bir iş yükü çıkmayacak ortaya, tam tersi, bazı dosyalar ilk anda istinaf derecesinde çözüleceği için hâkim ve savcının iş yükü oranının yüzde 30 civarında falan azalacağı öngörülüyor bir kere, onu iyi hesaplamak lazım. O argümanları kim dile getiriyorsa çok iyi bir gözden geçirmek lazım diye düşünüyoruz bir kere. Yani yüzde 30 civarında bir iş azalması en az meydana gelecek; bir o.

İkincisi de, mesela şu anda Bakanlığın idari kadrolarında çalışan hâkim, savcı sayısı ne kadar? Yani aslında hâkim, savcı tarafından yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı hâlde tetkik hâkimi kadrolarında bildiğim kadarıyla herhâlde bir 500’ün üzerinde, çok fazla sayıda hâkim, savcı var; yani bunların da tekrar kürsüye verilmesi gerekir. Çok fazla sayıda -işte, normalde meslekten olmayan kişinin de yapabileceği- hâkim, savcı idari kadrolarda istihdam ediliyor. Onlar da giderilirse bence istinaf mahkemelerine, bir an önce istinaf sistemine geçilebilir.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Hakkı Köylü geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde bir önerge var; okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2397) esas sayılı Kanun Teklifi’nin Çerçeve 31 inci maddesinde yer alan “Müşavirleri” ibaresinin “Müşaviri” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

Gereke: Önergeyle, belirtilen unvana ilişkin tekil ifade kullanılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31’inci madde kabul edilmiştir.

32’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 32- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

(Oturum Başkanlığına Başkan Ahmet İyimaya geçti)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başesgioğlu.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şu ana kadar söz almadım, diğer teklifte de söz almayacağız çünkü merkez karar toplantımız var birazdan ayrılacağız Faruk Bey'le. Onun için biraz hoşgörünüze ihtiyacımız var bazı genel konulardaki görüşlerimi de bu madde vesilesiyle paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, dün, dün akşam bütün dünyayı, insanlığı ilgilendiren çok önemli bir gelişme oldu. Avrupa Uzay Ajansının on yıl evvel uzaya fırlattığı bir araç, uzay aracı kuyruklu yıldıza indi. Oradan mesaj göndermişler “Hâlâ Ahmet İyimaya yaz boz hukukuyla mı uğraşıyor? Ne zaman uzay hukukuna geçecek?” diye.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, buna bir cevap vermek lazım.

BAŞKAN – Yo vermem ya.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sataşma var.

FARUK BAL (Konya) – Bak, hızı maşallah uzay hızı Sayın Bakan, maddeyi okumadan oyluyor!

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Hakikaten bu, insanlığa hayırlı olsun. Ama tabii, şimdi gelip şu salona sıkıştığımız zaman, Türkiye'nin dertleriyle baş başa kaldığımız zaman üzülmüyoruz. Eloğlu kuyruklu yıldıza uzay aracı indiriyor, biz hâlâ Ermenek'te 16 vatandaşımızı çamur içerisinde arayıp çıkarmanın mücadelesini veriyoruz. Dünya ile aramızdaki fark maalesef bu. Bütün endekslerde ülkemizin uluslararası rekabetteki yeri çok açık ve seçik şekilde ortada. Bir, bunu dikkatlerinize sundum.

İkincisi; kanun yapılırken buraya katılması gerekenlerin olmadığını ifade etmek istiyorum. Ülkemizde 100'ü aşkın hukuk fakültesi var, üniversiteler var. Demin çocuklar buradaydı keşke onlar ayrılmadan bu sözleri ifade edebilseydim; onların geleceği adına konuşuyoruz, aslında onların geleceğini tüketiyoruz. Şu anda yapmış olduğumuz düzenlemeler o genç hukuk fakültesi öğrencilerinin geleceğini ilgilendiriyor ama Allah için bir tane hukuk fakültesi dekanından, bir tane üniversite rektöründen hiç ses çıkmaz mı ya, hiç tek satırlık bir yazı olmaz mı? Nerede bu ülkenin aydınları, hukuk profesörleri? Hiç... Herkes ağzını kapatmış vaziyette. Sadece buradaki siyaset mi yapacak bu mücadeleyi? Bir söz var, yani tamam herkes ekmek davasına düşmüş ama diyor ki eski başkanlardan biri: “Ekmekleri için özgürlüklerinden vazgeçenler, bir gün ikisini birden kaybederler.” Onun için yani şu Komisyona gelmesi gerekenlerin gelmesi lazım. Yargıtay Başkanımızın bu toplantıda olması lazım, en azından Genel Sekreterin olması lazım. Danıştay Başkanının en azından burada olması lazım.

BAŞKAN – Danıştayın Genel Sekreteri burada.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tamam Genel Sekreterimiz var Danıştayın ama Yargıtayın, Barolar Birliği Başkanının burada olması lazım, baroların burada olması lazım. Bu mücadele nasıl olacak?

Kamuya gelirse; şimdi Sayın Bakanım, Adalet Bakanlığı 2009 yılında Yargı Reformu Stratejisi'ni ortaya koydu; çok güzel, ince ince hazırladı. O stratejide yazılmış olan kanunların ve tedbirlerin bence tamamı bitti. Şimdi sizin Adalet Bakanlığı olarak aslında bacak bacak üstüne atıp “Bu uygulama nasıl olur, performansı nasıldır?” diye bakma noktasında olmanız lazım, onun yerine buraya iki defa, üç defa, tekraren görüştüğümüz yasa tasarılarının gelmemesi lazım. Niye geliyor? İki sebepten geliyor: Bir; sözde “paralel” diye nitelediğiniz bir grupla mücadelenin hukuki altyapısını oluşturmak istiyorsunuz. İkincisi; sözde çözüm sürecinin hukuki yapısını oluşturmaya çalışıyorsunuz.

“Sözde çözüm süreci” derken Adalet Bakanlığı bu konuda çok kilit önemde ama biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak diyoruz ki bu sözde çözüm sürecinin hiçbir anayasal, yasal ve siyasal meşruiyeti yok. Yani bu yapıların, görüşülenlerin hepsi yasa dışı. Onun için Adalet Bakanlığının bu konuda çok dikkatli olması lazım. Yani bu müzakere kavramı, uluslararası hukukta müzakere kavramı ne demek? Bir devletin, devlet organlarının, bir bakanlığının illegal yapılarla, terörist gruplarla müzakere noktasında buluşması... İç hukukumuzda bunu hangi yere yerleştireceğiz?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakanım, illegal yapılarla, terörist gruplarla herhangi bir bakanımızın, bakanlığımızın kesinlikle bir görüşmesi yoktur, olmamıştır.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şakır şakır beyanat geliyor. “Diyalogdan müzakereye geçtik. İlk defa siyasi kişiler katıldı; siyasi bakanlar” deniliyor.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – HDP, Parlamentoda seçilmiş olarak grubu bulunan bir parti, oradan milletvekilleriyle görüşmeler olmuştur ancak illegal bir yapıyla, terör örgütüyle bir görüşme, herhangi bir bakanımızın görüşmesi yoktur. Yani Millî istihbarat Teşkilatı tabii, görevi gereği o yaptığı çalışmalar saklı, o ayrı.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani istihbarat teşkilatı da olsa, devletin başka birimi de olsa arkasında siyasi irade olmaksızın hiçbir devlet görevlisi bu tür oturumlara giremez, bu tür müzakerelere giremez. Biz bunun hem içeriğine hem yapıma şekline ve günün sonunda sonuçları itibarıyla da bu ülkede hiç kimseye fayda getirmeyeceğine inanıyoruz. Yani bu şimdi o kadar şey bir ilişkiye döndü ki ama arada canlar gidiyor. Mesela bir örnek vereyim; bu 6-7 Ekim olaylarında sokağa çıkıldı, nasıl çıkıldı, kim davet etti, belli. Ülkenin Cumhurbaşkanı, Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “İnsanları sokağa davet etmek suçtur, katilliktir.” Şimdi, “Şu kadar soruşturma açıldı.” dediniz. Sayın Cumhurbaşkanının ifade ettiği anlamda hangi siyasi kuruluş hakkında, hangi siyasi parti hakkında o suçun karşılığı olan bir soruşturma var? Ama Beşiktaş'ın Çarşı grubuna Hükûmete darbeden dolayı dava açılıyor. Yani bunlar ülkemizde adalet duygusunu zedeleyen işler.

Şimdi, biz, buradaki görüşmelere canı gönülden katılmak istiyoruz ama bu iki noktada, ana fikirde sizinle mutabık olmadığımız için katkı veremiyoruz. Yani emin olun şurada eğreti oturuyoruz ama gene, ona rağmen gönlümüz razı olmuyor, şu yanlışın bir yerinden düzeltebilirsek, işte, birkaç madde düzelttik, ondan bile mutlu oluyoruz. Ama Allah için ya, Türkiye'nin bütün enerjisini bu iki konuya hasredemezsiniz; yani bir, paralel, iki, açılım süreci, ülkenin başka işi mi yok? Her gün şeyler yıkılıyor, denetimli serbestlik ne olacak? Sayın Bakanım, lütfen bir açıklama yapın. Bunu çıkaracak mısınız?

Denetimli serbestlik süresi, net bir açıklama olsun. Yani her gün mahkûm ailelerinden sürekli şey geliyor. Ülkenin, yazık günah, bütün birikimini, bütün enerjisini bu iki konuya... Başka bir şeye çalışmıyor sistem; Meclis Genel Kurulu, Adalet Komisyonu, başka komisyonlar, sözde açılım süreci ve paralelle mücadele.

Bir de evrensel bir kaide var; suç ve ceza bireysel, kişisel. Yani bu hakkı nereden alıyorsunuz; topluca bir grubu Millî Güvenlik Kurulu bildirisine taşıyacak kadar, millî güvenlik siyaset belgesine taşıyacak kadar? 50 bine yakın polisin yeri değişmiş ya. Bu ülke 1960 ihtilalini yaşadı, diğer ihtilalleri yaşadı, olağanüstü dönemleri yaşadı, bu kadar zayıt olmadı, kamu personeli bu kadar zulüm görmedi ya. Bu ne? Ne geçiriyoruz yani? Kendi şahsi meselenizi niye ülkenin meselesi hâline getiriyorsunuz? Paralelle mücadeleniz var. Niye buradaki diğer insanların enerjisini bununla tüketiyorsunuz? Paralelle kol kola giren, yıllarca beraber giden kim? Niye şimdi bu faturayı herkese ödetiyorsunuz? Bak, her şey tıkanıp kaldı.

Başkanım, sabrı sınıyorum, bunlar önemli konular, öbür maddelerde konuşmayacağım.

Torba yasa çıkardınız, madencilik sektörüyle ilgili. Soma'da canımız yandı. Ne oldu torba yasa? Alıncaya gece 12'lere kadar harıl harıl çalıştınız. Ne oldu? Zonguldak'ta 5 bin kişi işsiz kaldı. Hiçbir şeye yaramadı. Niye? Konjonktüre dayalı, etki-tepkiye dayalı çıkardınız. İş hukuku dengeye dayalıdır, dengeyi bozduğunuz zaman gidersiniz. Şimdi, dün, Sayın Başbakan açıklıyor tekrar "Madencilik sektöründe şunu yapacağız, bunu yapacağız." diye...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O maddelere birlikte oy verdik, Soma'yla ilgili maddelere.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ya, işin felsefesini konuşuyorum Yılmaz ben.

Yani bir yerden bir gürültü geliyor, o gürültüyü şey yapmak için kanun çıkarıyorsunuz. Kanun, torbalar dolu kanun oldu. Kanun çıkarmak hukuk, devleti yapmıyor ki ülkeyi. Yani işin felsefesinde uzlaşmamız lazım.

Onun için yapacağınız mücadeleyi hukuk içinde yapın lütfen. Yani her geçtiğiniz bir yoldan geçiyorsunuz, ondan sonra o yolu dinamitliyorsunuz, köprüleri yakıyorsunuz. Yani bu ülke sizden sonra da devam edecek. Onun için lütfen yani mücadelede gözümüzü kapayıp gitmeyelim ve hukuku, hukuk sistemimizi, hukuk devletini kalıcı hasarlar bırakacak bir noktadan lütfen çıkaralım ama şu gidişat... Tabii, daha ağır konuşacağız ama bu maddeleri yazan sizler değilsiniz, bu maddenin editörleri var, keşke onlar burada karşımızda olsa. Yani size kıyamıyoruz. Şimdi, şu, bir milletvekilinin siyasi kariyerinde muhteşem bir şey, bir milletvekilinin adalet teşkilatının çok köklü maddelerini değiştirmesi, o milletvekilinin siyasi kariyerinde çoluğuna çocuğuna bırakacağı çok önemli bir şeydir. Tamam, buna saygı duyarız ama bunun yazarı siz değilsiniz, bu kalem siz değilsiniz, Bakanlık da yazmıyor bunu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, belki son maddeleri görüşüyoruz ama konuştuğumuz, hepimizin de biraz heyecanla "Olabilir mi?" diye baktığımız bazı konularda bu yasa tamamlanmadan bir gelişme olmadığını görüyorum.

Avukatların yıllardır talep ettiği yeşil pasaport konusu herkes olumlu bakmasına rağmen bir gelişme olamadı. Bu yasa kapanıyor yani bu teklif şu anda bitiyor.

BAŞKAN – Tabii, madde ihdası önergesini hazırlayın Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir tekririmüzakere de olabilir belki, bu konuda bir madde ihdası da yapılabilir ama bu konuda arkadaşlarımızın beklentisi var, hepimiz biliyoruz yani çok mağdur durumlar, bunu anlatmamıza gerek yok. Diyorlar ki arkadaşlarımız "Birlikte çalıştığımız mübaşirin yeşil pasaportu oluyor ama bizim yeşil pasaportumuz yok." Yani bu, yanlış bir şey, bu konuyu en kısa zamanda çözümleyelim diyoruz.

Bir de bu özellikle özlük haklarıyla ilgili -hazine avukatlarına- belki burada konuşuldu, herkes aynı şeyleri söyledi, siz de dâhil aynı şeyi söylediniz ama bir gelişme olmuyor hazine avukatlarıyla ilgili. Adliye çalışanlarıyla da ilgili özlük haklarının geliştirilmesiyle ilgili bir gelişme olmuyor. Biz şimdi önergeleri hazırlayıp versek de hiçbir şey ifade etmiyor. Yani iktidar grubu tarafından kabul edilmediği takdirde bir anlamı olmuyor. Bu konuda hep beraber düşünüp hepimizin hemfikir olduğu şeylerde bu Komisyondan geçirebilirsek çünkü Genel Kurula gittiğinde Genel Kurulda hâkimiyet hemen hemen hiç kurulmuyor, Komisyonun doğrudan bir etkisi de olmuyor. O nedenle ben Komisyon çalışmaları bitmeden bu konuların gündeme alınmasını ve bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Farukçuğum, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, konuştuğumuz 32'nci madde (1) sayılı cetvele ilave edilecek kadrolarla ilgilidir.

BAŞKAN – Mali hüküm yani.

FARUK BAL (Konya) – Mali hükümler değil, kadro hükümleri bunlar.

Şimdi, baktığımızda Yargıtay'ın (1) sayılı cetveldeki hanesine -personeli bir kenara bırakıyorum- hâkim, savcı sınıfından 129 kişi daha ilave ediliyor yani Yargıtay, mevcut üyesine 129 üye daha ilave ediyor Başkan ve üyeler. Böylece Yargıtayın 387 olan üye sayısı tam tamına 516'ya yükseliyor. Böyle bir ihtiyaç hukuktan kaynaklanmaz, böyle bir ihtiyaç adaletten kaynaklanmaz. Böyle bir ihtiyacın kaynaklanma nedenini hepimiz biliyoruz, Yargıtaydaki çoğunluğu Adalet ve Kalkınma Partisi lehine gerçekleştirmek. Bunun için 516'ya çıkarıyorsunuz Yargıtay üye sayısını. Bunun siyaset dilindeki adı da siyaseten hormonlaştırılmış, yandaştırılmış, siyasallaştırılmış ve siyasi silah olarak kullanılacak bir yargı makamı. Böyle bir yargının fotoğrafı dünyanın hiçbir ülkesinde yok; Togo'da yok, Uganda'da yok, adını sanını bilmediğimiz ülkelerde yok. Bu kadar yargıyla oynanmaz. Bu kadar obez bir Yargıtay dünyanın hiçbir yerinde olmadığına göre Türkiye'de niye olsun? Bunu diyorlar ki, diyorsunuz ki -telaffuz etmiyorsunuz, laf altından dolanarak- "Efendim, orada cemaat etkin, onunla mücadele için." Ne yapıyor orada cemaat? Eski Adalet bakanlarından biri diyor ki: "Cemaatin orada imamı var, dosyaları Pensilvanya'ya götürüyor, buna göre hüküm veriliyor." Çok güzel, Adalet Bakanı bunu tespit etmişse o cemaatin imamı kimse, ona karar veren Yargıtay üyeleri kimse bunun hem disiplin suçu vardır hem cezai suçu vardır. Bunun gereği hukuk

düzeninin içerisinde böyle yerine getirilir. Bunu böyle yerine getirmek yerine, hukuk boyutundan çıkıp "Onların sayısı şu kadar, benim de şu kadar çoğunluğa ulaşmak için bu kadar üyeye ihtiyacım var." deyip Yargıtayı 516 üye sayısına ulaştırırsanız, yarın siz gidicisiniz, gideceksiniz yani ilanihaye Türkiye Cumhuriyeti devletinin başında kalmayacak ki AKP, eğer bu ülke demokratik bir ülkeyse. Gittiğiniz zaman gelen iktidar da "Ben de AKP'nin çoğunluğunu kırmak için burayı bin üyeye çıkaracağım." derse ne yapacaksınız? Böyle saçma bir şey olabilir mi? Bu kadar saçmalıklarla Meclis işgal edebilir mi, bu abes değil mi? "Millî irade" dediğimiz kavram abesle işgal eder mi? Dolayısıyla bu yanlıştır.

Değerli arkadaşlarım, orada, Yargıtayda veya Danıştayda kim ne suç işlemişse sonuna kadar hem disiplin hem ceza hükümleri çalıştırılmak suretiyle ilgililerin hakkında tahkikat, takibat ve en son da muhakeme yapılsın, onun gereği yerine getirilsin, buna kimsenin itirazı olmaz. Ama onlar orada varlığını sürdürecektir, madem bunlar bu kadar zararlı insanlar, madem yargının disiplini dışında başka biat ettikleri yerlerden fikir alarak, emir alarak orada faaliyet gösteriyorlar, o zaman bu doğru ise Yargıtayda ve Danıştayda bu kitlenin varlığını devam ettiriyorsunuz siz bu kanunla. Onlar orada duracak, yine Pensilvanya'ya götürmeye devam edecek, yine oradan alacakları emirlere göre karar verecekler ama siz çoğunluğu ele geçirmiş olacaksınız. Hangi dosyalarda, onu da açıkça konuşmak lazım. Genel adaletin sağlanmasına ilişkin sorunlarla ilginiz yok, onun yerine zülfüyâra dokunan dosyalarla ilgili daireleri organize edeceksiniz, o dairelerde zülfüyâra dokunmayacak kararlar çıksın, gerisi ne olursa olsun. Bu, yargıya yapılabilecek en büyük kötülüktür, en büyük zulümdür. Bu söylediklerim Danıştay için de aynen geçerlidir.

Ayrıca burada kelimelerle oynanarak kurumların içlerinde nifak tohumları ve kelime oyunlarından yararlanarak kurumların iç organlarındaki yapıları değiştirilmektedir. Sayın Danıştay Genel Sekreterimizden ricamız, Danıştay Başkanlık Divanı nedir, Danıştay Başkanlık Kurulu nedir, Danıştay Başkanlar Kurulu nedir? Bunlar ne zaman kurulmuştur? Niye görev değişiklikleri böyle sıkça yapılıyor? Bundan önce de bazı görevler Danıştay Başkanlık Kurulu veya Başkanlar Kuruluydu, şimdi ondan alınıyor, buna veriliyor. Bu bir siyasi operasyona alet mi ediliyor yoksa bu, hakikaten Danıştayın işlemesi için gerekli ve zaruri bir şey midir? Danıştay Başkanlık Kurulu varken niye Başkanlar Kurulu kurulmuştur ya da tersi, kavramları...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkanlıkta, Başkanlar yaptılar, şimdi gene Başkanlık oldu.

BAŞKAN – Danıştay Kanunu'na daha geçmedik Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Ben şimdi karıştırıyorum işi yani. Ali'nin takke Veli'ye geçiyor mu? Yani bunca yıl benim hukuk tecrübem var. Danıştaydaki bir kuruluş yani...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Birisi tüm daire başkanlarından oluşuyor, birisi de 7 kişiden oluşuyor.

BAŞKAN – Turgutçuğum, daha Danıştaya geçmedik, oraya geçince konuşacağız.

FARUK BAL (Konya) – Dolayısıyla bu konuda bir açıklama yapmasını istirham ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, hayır, ilgisiz maddede, geride...

FARUK BAL (Konya) – Bu, doğru bir yol değildir arkadaşlar, bu, yanlış bir iştir. Bu maddeyle yargıya, Yargıtaya ve Danıştaya tahsis edilen kadrolar Yargıtay ve Danıştayda tecelli edecek adaletin içine siyasal hormon enjekte edilmesi sonucunu doğuracaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İlhan Bey, buyursunlar.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Aslında geneliyle ilgili konuşamadığım için çok kısa...

BAŞKAN – Yok, o zaman ben bunu bitireyim, öbür Danıştay maddesinde vereyim ben.

İLHAN CİHANER (Denizli) – O zaman çok kısa yani bu özellikle Faruk Bey'in söylediklerinin üzerine faydalı olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bu geçen disiplin şeyiyle ilgili de sizin özellikle Genel Kurula ilişkin bir atfınız oldu. Şimdi, bu disiplin meselesiyle ilgili olarak bir kere şöyle bir sorunla karşı karşıya kalınacak, af, disiplin cezalarının affedilmesiyle. Yani bu yasanın, çıkarılan yasaların ana kabulü şu: Yargıda ve HSYK'da başka bir hiyerarşiye tabi bir yapı vardı, bu yapı haksızlıklara yol açtı. Şimdi bunları genel olarak bir af maddesiyle çözmeye çalışmak bunların sorumlularının da eylemlerinin affedilmesi anlamına geliyor.

BAŞKAN – Gelir mi?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tabii ki gelir çünkü o tarih aralığında yapılan disiplin cezasını...

BAŞKAN – Öbürünün ki disiplin suçu mu yoksa görevi kötüye kullanma mı?

İLHAN CİHANER (Denizli) – İşte, o ama disiplin yönünden affediyorsunuz. Bir kere disiplin normları da...

BAŞKAN – Ha, disiplinse tamam, ceza normu bakımından değil.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Tabii, onları da affetmiş oluyorsunuz.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hepsini kapsamda değil. Yani kademe ilerlemesinin durdurulması, yer değişikliği...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ama tüm eylemleri yapıyoruz bir kere, birinci sıkıntımız o.

BAŞKAN – İlhan Bey, tükettiğimiz madde.

İLHAN CİHANER (Denizli) – İkinci sıkıntımız...

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yeniden inceleme mi yapalım diyorsunuz? Ne yapalım?

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ya, burada verilen kararları yani bir af hükmü yerine şu alternatifi tartışmanın faydalı olacağını düşünüyorum bu süreçte: Af hükmü yerine o kuruluş döneminde verilen kararların tamamının geçersiz sayılıp o kararların tamamı geçer çünkü başka kararlar da var. Ondan sonra zaten belki de zaman aşımına girebilecek bazı... Çünkü atıyorum, (X) savcı falanca falanca işler yaptı. Biliyoruz, çok inanılmaz hukuksuzluklar yaptılar. Şimdi, onun eylemini de biz disiplin yönünden affetmiş oluyoruz ama karar geçersiz sayılırsa o tekrar ele alınabilir. Yani gene HSYK tekrar ele alabilir, bunu bir tartışmak lazım, birincisi bu, yani bu bir gözden geçirilmeli.

İkincisi: Şimdi, bir de, bu adamlar aynı zamanda performans değerlendirme işlemi yaptılar hâkim savcılara, inanılmaz sayıda orta var. Ben size örneklerini verebilirim. Başkasına ait olan... Teftiş Kurulu Başkanı hâlâ görevde bildiğim kadarıyla. Kendini parçalamış meslektaşlarımız "Ya, bu dosya bana ait değil, siz bu dosyadan bana orta vermişsiniz." Böyle yüzlerce örnek var, yani inanılmaz. Davalar açılmış, bazıları Danıştayda bile reddedilmiş. Mesela performans değerlendirme notlarının da mutlaka bu maddeyle birlikte ele alınmasının faydalı olacağını düşünüyorum.

Bir de, bu son hüküm yani özlük ve parasal haklar da çok büyük sıkıntı. Verilen notlar nedeniyle, verilen cezalar nedeniyle 1'inci sınıfa ayrılamayan bir sürü meslektaş var. Yani mademki bu adamların kasıtlı davrandığını, hukuksuz kararlar verdiğini, başka bir hiyerarşiye tabi olduklarını düşünerek bu tartışmaları yapıyoruz çünkü ön kabul bunun üzerinde. Niçin bu insanlar özlük haklarından mahrum kalsınlar? Yani burada da kurulun bir... Kuşkusuz bu arada bunları hak eden ne bileyim akçalı işlere bulaşmış, başka sorunlar da var, bunların en azından bir gözden geçirilmesi gerekir mademki yeni kurula bir adalet atfediliyor. Yani bu özlük hakları ve parasal yönden taleplerin de bir gözden geçirilmesi gerekir çünkü biliyorsunuz 1'inci sınıfa ayrılamayınca inanılmaz bir maaş düşüklüğü falan var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz İlhan Bey.

Sayın Bakanım, Parlamento hukukumuzla göre tükettiğimiz şeylere ancak tekriri müzakere yoluyla dönebiliyoruz.

Böyle bir irade olursa İlhan Bey, her zaman müzakere ederiz.

Ben 32'nci maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 32'nci madde kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ümüzün 35'inci maddesi gereğince birleştirme işlemi yaptığımız ve birleştirmenin şu anda görüşmekte olduğumuz birinci sıra işten yürütüldüğü karara bağlandığı için ister istemez bu yürütme ve yürürlük maddelerini o ikinci işin en son maddesi olarak görüşeceğiz.

İkinci teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

#### BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

**MADDE 1-** 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Atama yapılırken, aynı sınıftan noterlerin meslekteki kıdemleri esas alınır. Kıdemde eşitlik halinde Adalet Bakanlığınca verilen noterlik belge sıra numarası önce olan tercih edilir."

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bu maddeyi biz birinci işin 3'üncü maddesi olarak müzakere ettik ve sonuçlandırdık. Parlamento aynı müzakere ve aynı iş içerisinde...

FARUK BAL (Konya) – Bir cümle ifade edebilir miyim?

BAŞKAN – Vereceğim üstadım.

Aynı iş bütünü içerisinde sonuçlandırdığı işi gündemi artık yani konusu kalmadığından bu maddeyi müzakere etme gereği doğmaz çünkü Parlamento sonuçlandırdı. Ben bu kayıtlı Faruk Bey'e söz veriyorum.

Buyurun üstadım.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim.

Ben de madde üzerinde değil de maddenin niye buraya yazılmış olduğu konusunda düşüncemi açıklamak için söz aldım.

Bu, tabii, iki teklif arasında bağ kurarak, bizim de zekâmızın seviyesiyle oynanarak bir hülle maddesidir bu. Yanlıştır bu, bunun...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – İç Tüzük ve Parlamento hukuku... Burada ne zekâsı?

BAŞKAN – Faruk Bey, yapmayın ya. Bu Parlamento hukukunun yerleşmiş, kökleşmiş uygulaması kardeşim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Yeter ama artık.

FARUK BAL (Konya) – Gerçek budur kardeşim yani, buna niye itiraz ediyorsunuz? Gerçek bu. Yani şu teklifi...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Var olan maddeleri koymuşsunuz buraya ya, bir 3-4 tane koymuşsunuz yani.

FARUK BAL (Konya) – İrtibat sağlanabilmek için bu madde konulmuştur, bu kanun teklifini veren arkadaşların amacı, bu maddenin daha önce görüştüğümüz kanun teklifinde olduğunu bildiği hâlde buraya yazması, iki teklifi birleştirmek amacıyla verilmiştir, dolayısıyla hülledir bu. Birleştirilmesine gerek yoktu bunun.

BAŞKAN – Parlamento hukukunun cevazı içerisindeki usuli bir işlem yani.

FARUK BAL (Konya) – Yani hiç eleştiriye tahammülünüz yok arkadaşlar. Bu, gerçektir ve doğrudur ve ben bunu burada zapta geçmek için, tutanaklara geçmesini sağlamak üzere söz aldım. Bu doğrudur, bunun için de Noterler Birliğinin maddesini bu birleştirme sonucunu doğurabilecek işe alet etmenizi yadırgadım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Diğer maddeyi okutuyorum:

**MADDE 2-** 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Başkanlar" ibaresi "Başkanlık" şeklinde değiştirilmiştir.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben bir şeyler söylemek istiyorum Başkanım.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bir ihdas önergesi varmış.

BAŞKAN – Efendim, o konudaki tasarruf yetkisini Başkana bırakın lütfen.

Komisyonu ben yönetiyorum. O konuda zamanı gelince tasarrufta bulunuruz.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, bu madde önemli de... Ben daha önceki konuşmamda da Sayın Genel Sekretere “Başkan, Başkanlık Kurulu” gibi işler karışmıştı. Bunu bize tarih tarih, ne zaman değiştiğini...

Sayın Başkanım, bu önemli bir madde. Danıştayın işleyişinde belirli görevler bir kurultan alınıyor, bir başka kurula veriliyor. Bu kurullardan birinin adı “Başkanlık Kurulu” birinin adı “Başkanlar Kurulu.” Bu kurullar sıkça değiştiği ve hangi görevleri ne zaman üstlendiği konusunda bir kargaşa var. Bu kargaşayı aydınlığa kavuşturmak ve metnin daha iyi müzakeresine imkân sağlamak üzere Sayın Danıştay Genel Sekreteri bir açıklama yapsın. Biz de ona göre düşüncelerimizi paylaşalım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Farukçugum.

Enver Bey, buyursunlar.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Başkanım, Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben arkadaşlardan tarihî süreci 1980 öncesi de dâhil olmak üzere çıkarmalarını rica ettim, tarih tarih, onu o tarihî sürece göre de anlatabilirim eğer müsaade ederseniz ama genel olarak şunu da söyleyebilirim: Danıştay Başkanlık Kurulu, Başkanlar Kurulu. Şimdi, burada Danıştay her iki kurulu da Danıştay Genel Kurulu seçiyor bir defa. Danıştay Başkanlar Kurulu doğal bir sürecin sonunda oluşan bir kurul yani Danıştayda bir 3. veya 5. Daire Başkanlığı boşaldığı zaman Genel Kurul sadece o Daire Başkanını seçmiş oluyor, iradesini orada o daireyi yönetmek olarak tecelli ettiriyor. Ancak Başkanlık Kurulu herhangi bir daire başkanlığını yönetmek olarak seçilmiyor. Başkanlık Kurulunun seçim amacı, Genel Kurulun niyeti Danıştayın idari işlerini yürütmek amacıyla oluşturulmuş bir kurul. Danıştay Başkanlar Kurulunda 15 Daire Başkanı, Danıştay Başkanı, başkan vekilleri ve Başsavcı bulunuyor. Aslında bunların asıl işleri Danıştayın idari işleri değil, doğru olan... Tabii, burada ben kişisel fikrimi ancak söyleyebilirim, tarihî süreci de getirip size şey yapacağım. Başkanlık Kurulunun seçim amacı, Danıştayın daireler arasındaki üyeler ve tetkik hâkimlerinin görev yerlerini belirlemek. Burada şöyle bir şey var: Danıştay Başkanlar Kurulunda herhangi bir Danıştay üyesi yok ama burada Başkanlık Kurulunda Danıştay Başkanı, 3 Daire Başkanı ve 3 üyeden oluşuyor çünkü burada yapılan işlemler aynı zamanda üyelerin de görev yerlerinin değişimi, tetkik hâkimlerinin de görev yerlerinin değişimi. Ama tabii burada hangi tarihte, niye değişti; hangi tarihte, nasıl değiştiğinin cevabı tabii, Komisyonumuzdan geçen metinler. Ancak ben şu anda o kadarını söyleyebilirim. tarihî süreci de biraz sonra arkadaşlar daha derinlemesine yönelik olarak getirdikleri zaman da eğer ki izniniz olursa sizlerle paylaşırım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Farukçugum, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Yani ben Enver Bey’e teşekkür ederim, olabildiğince açık anlatmaya çalıştım ama o kavramları ben zihnimde tutamadım, tutabilmiş arkadaşımız varsa onlardan dinleyelim yani. Hangisi ne görevi yapar, hâlâ anlayabilmiş değilim.

BAŞKAN – Peki, efendim, müzakere süreci değer yargılarını...

Teşekkür ediyorum Farukçugum.

Buyurun Turgutçugum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, yüksek yargıda baktığımız zaman Danıştay yaklaşık yüz kırk yıl -1860,1870’lerden girdi- belki yüz elli yıllık geçmişi olan bir kurum, anayasal bir kurum. Şimdi, bunun içerisinde bu kadar efendim, değişiklikler, oynamalar... Tarih olarak tabii, bunlarla ilgili Sayın Genel Sekreterimiz biliyor ama o da herhâlde vermeyeyim dedi. Ama bir kanun hükmünde kararname de değişti. En son 6110 ile bildiğim kadarıyla 2011 yılında -Şubat ayında- sanıyorum- bir değişiklik oldu, bu hâle gelmişti. Yani önceden olay Başkanlık Kuruluydu. Bu, 6110’la Başkanlar Kuruluna dönüştürüldü. O gün de ben çok iyi hatırlıyorum “Niye böyle yapıyorsunuz?” falan diye konuşmuştuk ama o zaman Başkanlar Kuruluyla anladığım kadarıyla içerideki o istenen tablo oluşacaktı, işte, Danıştay Başkanı ve daire başkanlarıyla beraber, Danıştay Savcısıyla beraber oluşan kurulda. Şimdi, tekrar Başkanlığa dönüyoruz. Anladığım kadarıyla daire başkanlarıyla oluşan kurul sıkıntılı bir kurul, oradan istedikleri gibi işte, daireler ve dairelere üyelerin aktarılması zor olacak, tekrar Başkanlığa dönüyoruz. Başkanlık Kurulunda -Genel Sekreterimiz de belirtti- Danıştay Başkanı var, 3 Daire Başkanı var, 3 tane de Danıştay üyesi var, yanılıyor muyum? Onları da Genel Kurul seçiyor bildiğim kadarıyla ama 7 kişilik bir kurultan oluşuyor.

Dolayısıyla bu iç düzenlemeyi, bu değişiklik yapıldıktan sonra bu kez Başkanlık Kurulu yapacak. Gerçekten insanların kafasının karışmaması mümkün değil ama işin özü şu: Yeni üyeler atanıyor, işte, oraya da yaklaşık Danıştayın 195 üyesi olacak. Biz Adalet Komisyonunda çalışmaya başladığımızda bu sayı 96’ydı. Şimdi, 2 katını da aştık Danıştay’daki üye sayısının. Bu yeni üyelerle birlikte daire yapıları ve dairelerde görev alacak üyeler tabii ki yeniden belirlenecek. Bu yetki şimdi, sade bu madde değil, bundan sonra sanıyorum 3-4 madde daha var. Yani 3’üncü madde, 4’üncü madde, 5’inci madde her birinde benzer düzenleme yapılıyor. Oradaki Başkanlar Kurulunun yetkisi hatta Genel Kurulun, mesela 5’inci maddede İdari İşler Kuruluyla ilgili olarak Genel Kurulda olan yetki orada Başkanlık Kuruluna veriliyor, diğerlerinde de “Başkanlar” ibaresi “Başkanlık” olarak değiştiriliyor. Yani bizi dinleyen buradaki basın mensubu arkadaşlarımız veya işte, belki diğer arkadaşlarımız buradan şunu bilsinler: Bu değişikliğin yapılmasının tek amacı Danıştay içerisindeki bu yeni üyelerle birlikte, ilavelerle birlikte istenen daireler ve üyelerin dağılımının yapılmasının sağlanması, bunun Başkanlık Kuruluyla daha rahat yapılacağına yönelik arkadaşların böyle bir kanaati oluşması. Bunu doğru bulmuyoruz yani Danıştayın o köklü az önce söylediğim yüz elli yıllık geçmişine hiç yakışmıyor arkadaşlar. Yani böyle bu kadar değişiklik, başımız döndü gerçekten. Ben dün sanıyorum ya da bir önceki gün de söyledim; biz buradan gelip geçeceğiz Sayın Başkanım, gideceğiz ama bir on yıl sonra... Bakın, az önce öğrenci arkadaşlar geldi İstanbul Hukuktan, Dilek Hanım’ın kızı ve onun sınıf arkadaşları geldiler, onlar birkaç yıl sonra işte, hukukçu olacaklar. Ama Türkiye’nin bu hukuk birikiminin burada -en önemli kurumlardan biri Adalet Komisyonu- oluşumuna katkı vermeye çalışıyoruz. Birileri geldiğinde “Ya, bunlar neler yapmışlar?” diye inanın, bizimle ilgili olarak, bu Komisyonunda çalışanlarla ilgili olarak hiç güzel şeyler söylemeyeceklerdir diye düşünüyorum.

Bu düşünceleri sizlerle paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İzleyen maddeyi okutuyorum:

**MADDE 3-** 2575 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ondördü" ibaresi "onbeşi", "biri" ibaresi "ikisi" ve "onbeş" ibaresi "onyedi" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

FARUK BAL (Konya) – Bu maddeyle ilgili söylediklerimi tekrar ediyorum. 2575 sayılı Kanunu'n 13'üncü maddesindeki değişiklikli daire sayılarının artırılması ve kurulacak yeni dairelere üyelerin atanması, yargının obez hâle getirilmesi sonucunu doğuracaktır. Yargıtayda ve Danıştayda ulaşılmaya çalışılan adalete, siyasal hormon bulaşmış bir adalet olacaktır, dolayısıyla biz buna karşıyız. Ama bir önceki maddeye dönerek ifade etmem gerekiyor. Şimdi bir Danıştay Başkanlık Kurulu var, buradaki üye sayısı sınırlı. Üç daire başkanı üç üyeden oluşur. Bir de Danıştay Başkanlar Kurulu var, orada da Danıştaydaki dava daireleri başkanları ve yanılmıyorsam 1'er de üye var değil mi?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Üye yok, başkan vekilleri.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, her ikisini de Genel Kurul seçiyor. Peki, bu kanunda niye değişiklik oluyor? Her ikisinin de seçim kaynağı Danıştay Genel Kurulu ise Danıştaydaki daire başkanlıklarına seçim daha ehliyetli, daha liyakatli ve daha çoğulcu yapıldığını varsayar isek, o takdirde tetkik hâkimlerinden Danıştay üyelerinin daire dağıtımına kadar gidecek olan Danıştayın yargıyla ilişkilendiren işlerini daha sağlıklı yapabilir. Daha sağlıklı yapan bir organ dururken niçin Başkanlık Kuruluna alınıyor sorusu, mantıken cevap bulmayan bir sorudur. O zaman, işin siyaseten böyle düşünüldüğü kavramı aklımıza gelmektedir. O da çok açık bir şekilde cemaate karşı verilen istiklal mücadelesinin bu mercideki bariyerini görüyoruz. Oysa bu yanlıştır. Cemaatle istiklal mücadelesi verirken yargının geleneklerini, teamüllerini, yasalarını, uygulamalarını, eğip bükerseniz günü gelir sizden daha güçlü birisi gelir, sizin eğip büktüğünüz yargıyı, sizin aleyhinize kullanabilecek şekilde o da eğip bükür. O zaman "güç sahibi, yargıyı istediği gibi kullanır" sonucu çıkar ki bu insanlığın şimdiye kadar adalet, hakkaniyet uğruna vermiş olduğu mücadelenin heder edildiği sonucuna ulaşırız çünkü bu tasarı veya teklifle elde edilmek istenen sonuç: "Ben güçlüyüm, güçlü olanın dediği, adalet hâline gelecektir." Bu mantıkla hareket ediliyor. Oysa yargıda güç, haklı olanındır, yargı, haklıyı korur, hakkı korur, güçlüyü korumaz, güçlüye karşı hakkı korumaktır yargının görevi. Doyasıyla, bu kökünden, mantığından sakat olan bu maddeye, geçmiş olmasına rağmen biz karşı olduğumuzu bir kez daha ifade ettik.

Danıştaya daire kurulmasına ilişkin maddeye de sözlerimin başındaki gerekçelerle karşı olduğumuzu ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla, karşı oyla kabul edilmiştir.

İzleyen madde buyurun:

**MADDE 4-** 2575 sayılı Kanunun 14'üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "Başkanlar" ibareleri "Başkanlık" şeklinde değiştirilmiş, maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Söz var.

Şuay'ın bir açıklaması var, buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, bu madde, bir önceki maddeyle uyumlu olarak çok açık zaten, metinden belli.

İkincisi... Teklifimizle ilgili geneli üzerinde görüşmeler yapılırken usul ekonomisi açısından bu maddelerin -demin Faruk Bey'in bahsettiği maddelerin- iz maddeler olarak konulduğunu biz zaten ifade etmiştik, teklif sahibi olarak bunu savunmuştuk. Parlamento hukuku açısından sizin sıkça atf yaptığınız gibi, usulün ekonomisi açısından bunu yaptık ve bunu da ifade ettik. Dolayısıyla, bir gizleme, bir şey söz konusu değil ve "Başkanlar Kurulu" yerine "Başkanlık Kurulu"nun öngörülmesi çok açık. Başkanlar daha spesifik işlerle kendi dairelerinin işleriyle meşgul olsunlar, idari görevleri onların üzerinden büyük oranda alalım yaklaşımıdır ve daha aktif çalışmasının temini için de bu yaklaşımı ortaya koymuştuk.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yani "hülle" ibaresini kabul etmiyorsunuz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Aslında söz konusu değil, irademizle ifade ettik.

FARUK BAL (Konya) – Hülle mi kabul etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Hülle biliyorsunuz hukuktaki adı muvazaa.

İşğin görülmüyor Ali, bakın, tamam benim görme sınırlarımın dışında olunca kulaklarım ışığı göremez. Şimdi gördüm, buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, Sayın Başkanım, aslında, herkes biliyor ki burada bu teklifin amacı, Hükûmet tarafından yargıda kendilerine göre "paralel yapı" denilen kesimin hâkimiyetini kırarak, Hükûmete yakın kişileri oraya seçerek bir çoğunluk oluşturmak veya Başkanlar Kurulunu da buna göre oluşturmak ve dairelerin iş bölümünü de buna göre oluşturmak yani yargıyı siyasallaştırmaktır. Fakat, Sayın Bakanım, sizi uyarıyorum: Bakın, istediğiniz kişileri bu kurulda seçtiremeyebilirsiniz -bir de on beş yıla düşürüyorsunuz- kafanızdaki proje olmayabilir. Yani, siz ilk kurul seçiminden sonra, efendim, bunu desteklediniz, övdünüz. Fakat, daha Yargıtay, Danıştay üyeliği seçiminde kırılma yaşayabilirsiniz. Uyarıyorum eski bir cumhuriyet savcısı olarak. Dolayısıyla, bana göre, yargıya mümkün olduğu kadar...

BAŞKAN – Ali Bey, kendinize niye kötülük yapıyorsunuz, eski bir cumhuriyet savcısı değil, kadim, önceki cumhuriyet savcısı.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla, yargıyı siyasallaştırmaktan hepimizin kaçınması lazım, uzak gitmesi lazım. Bu, çözüm değil. Yani, daire sayısını artıracaksınız, yarın da ben geleceğim, kardeşim, daire sayısını yarıya düşürdüm, sizin aldığınız adamları, hadi, gönderiyorum, ben de bir kanun çıkarıyorum. Bu, böyle olmaz. Yargıya dokunmamak lazım, yargı kendi içinde gitmesi lazım.

İki, kişiye özel bazı düzenlemeleri getiriyorsunuz. Yani, on beş yıl meselesi, yirmi yıldan on beş yıla düşürmek, Bakanlıkta belli görevlerde bulunan kişileri Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilmesi için.

BAŞKAN – Bütün partiler istedi Aliciğim onu.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Efendim, bakın, ben bir hukukçu olarak, yargıdan gelen eski birisi olarak ben endişemi koyuyorum ortaya. Bu, sistemi tamamen bozuyor, belli kişilere... Yani, kişiye özel bir düzenleme şeklinde oluyor, bu, olmaz, bu, yanlış. Yani, niye efendim, şu anda 2.300 kişi var yirmi yılını dolduran ve üzerinde. 2.300 kişi içinden 140 kişi seçilsin, seçilemiyor mu? Niye ısrarla belli kişilere, efendim, o hakkı açmak için bu yol açılıyor?

Genel olarak yani bu teklifin yargıyı yargıyı siyasallaştıracağına endişesini taşıyorum ve teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Ali Bey.

Bu seçim barajı, seçilme yeterliliği barajı meselesini Komisyon madde ihdasıyla görüşecek galiba, onda da görüşünüzü alırız.

Turgutçuğum, buyur.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, yukarıda söyledim zaten yani bu 4'üncü maddeyi görüşüyoruz. Şimdi, 2'nci maddede tetkik hâkimleriyle ilgili bir düzenleme vardı, burada da üyelerle ilgili.

Şimdi, Şuay Bey'i dinliyorum da 2011'de de seçimlerden önce buradaydık biz, bu düzenleme yapılırken bu, Başkanlık Kuruluydu zaten, sonra Başkanlar Kurulu yapıldı. Yapılırken de niye Başkanlar Kurulu diye sorduğumuzda sizin söylediklerinizi söylediler, başkanlarla bu iş güzel olacak dediler. Yani, güzel olacak bu iş başkanlarla, doğru olacak, başkanlar bu işi daha iyi yapar dediler. Şimdi, siz diyorsunuz ki: "Ya, bu başkanlık daha iyi olacak."

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Daha doğrusu bu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ya, pinpon topu gibi bir oraya bir buraya gidiyor olay.

FARUK BAL (Konya) – Ya niye daha önce "yanlış"tı?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, burada da Danıştaydaki üyeleri, dairelerdeki üyeleri yeniden Başkanlık Kurulu istediği yere servis edecek, onunla ilgili bir düzenleme geliyor. Az önce de söylediklerim çerçevesinde değerlendiririz.

BAŞKAN – Atıf yoluyla buraya aktarıyorsunuz, tutanaklara yollama, tam bir edebî zarafettir.

Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, özür diliyorum, buyurun Faruk Bey.

Gerçekten, bu benim kusurum.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, hukukta hak zayi olmaz. Ben söz hakkını talep etmişim, siz görmemişsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Bana mı teşekkür ediyorsun.

BAŞKAN – Tabii, uyardığın için teşekkür ediyorum.

FARUK BAL (Konya) – Konuşma hakkı vererek mi teşekkür ediyorsun.

BAŞKAN – Hakkınız zaten, konuşma hakkını nasıl ketmedebilirim üstadım, göremedim.

FARUK BAL (Konya) – Sağ olasın.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu madde...

BAŞKAN – Bakın, Faruk Bey, başlamadan önce, siz sadece bir maddede müzakere ediyorsunuz, konuşmaya katılıyorsunuz. Ben bütün arkadaşları virgülüne kadar hem anlam ve hem lafız düzeni içerisinde iki gündür dinliyorum, yoruluyor olabileceğimi farz edin.

Sağ olun.

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Gençliğinizle o zafiyeti telafi ediyorsunuz Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Ben yaşıma rağmen 18 yaşındaki gençlerle fiziken de yarışırım.

Buyurun Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bunun lamı cimi yok, çok açık bir şekilde ortada. Mazereti de mazereti sıralayarak insanların zekâsıyla oynamaya da gerek yok. Çok açık bir şekilde bu süreç içerisinde anlatılan şu: Başkanlar Kurulu bizim istediğimizi yapan bir kurul değil. "Danıştay Başkanlık Kurulu bizim hükümrân olduğumuz bir kurul. Dolayısıyla, biz bu kanunla daha önce Başkanlar Kuruluna verdiğimiz yetkileri oradan alıyoruz, daha çok irademizi paylaşabilecek olan Başkanlık Kuruluna veriyoruz." Bunun anlamı bu. Şimdi, bunu ete kemiğe büründürelim, siz daha önce Başkanlık Kurulunda olan yetkileri oradan alıp Başkanlar Kuruluna verirken Başkanlık Kurulunda inisiyatifiniz yoktu. Cemaatle beraber yürüdüğünüz süreçte cemaat artı AKP yandaşları, Başkanlar Kuruluna hâkim hâle gelmişti. Dolayısıyla, Danıştayın yargıda görev yapacak tetkik hâkimi, Danıştay savcısı ve üyelerinin görev yerlerinin belirlenmesinde o müttefiklik ruhıyla hareket ederek Başkanlar Kuruluna bu görevi vermişsiniz. Şimdi, orada beraber yürüdüğünüz müttefikinizden yol ayrımına gelindi, onlara "Paralel" dediniz, hasım ilan ettiniz, onlara karşı istiklal mücadelesi verirken daha çok inisiyatif kullanabileceğiniz, sizin iradenize uygun hareket edebileceğini düşündüğünüz Danıştay Başkanlık Kuruluna bunu geri çeviriyorsunuz. Bu iki düşüncenin izahı yargıyı "S" hâline getirmek demektir, sadece bükmek değil, bir de böyle kıvrımdır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Farukçuğum.

Ben yine bir cümleyi Komisyon üyelerimle paylaşmak istiyorum.

Tabii, tekrarın öğrenimde, öğretimde büyük önemi var, siyasette de tekrarın gerçekten vurgu bakımından önemi var ama ihtisas komisyonlarında tekrar, anlamların özgöl ağırlıklarını artırmaz.

Takdirinize arz ediyorum. Bu da latife.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla ve karşı oyla da kabul edilmiş. Onu da geçeyim.

Arkadaşlar, 14.30'a kadar ara veriyorum, teşekkür ediyorum sağ olun.

Kapanma Saati: 13.14

## İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.48

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, oturumu açıyorum.

Komisyonumuza başarılar diliyorum.

Sırası gelen maddeyi okutuyorum:

**MADDE 5-** 2575 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

"1. İdari İşler Kurulu, idari dairelerin başkanları ile her takvim yılı başında Başkanlık Kurulunca her idari daireden seçilecek bir üye ve her dava dairesinden seçilecek bir başkan veya üyeden oluşur. Kurulun seçimle belirlenen üyeliklerinde boşalma olması halinde Başkanlık Kurulunca otuz gün içinde seçim yapılır."

BAŞKAN – Evet, Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, kusura bakmayın.

Şimdi bir ara verilince yani tam nerede olduğunuzu da kavrayamadığımız için biraz gecikme oldu.

BAŞKAN – Bizim mukayeseli metin Dilek Hanım, 3'üncü sayfa.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, gördüm Başkanım.

Şimdi, önceki maddelerde ne konuşulduğunu bilmiyoruz ama Sayın Başkanım, ben özellikle 4'üncü maddede konuşamadığım için orada 2575 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrası yürürlükten kaldırılıyor. Orada ne diyor? "Danıştay dava dairelerinde görev yapacak üyelerin yüksek öğrenimlerini hukuk veya hukuk bilgisi programlarında yer veren siyasi bilimler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında yapmış olmaları gereklidir." diyor. Bunu kaldırdığımız zaman, o zaman Danıştay dava dairelerine de dâhil olmak üzere davaları bizzat görenler hukuk fakültesi mezunu olmasının da ötesinde hukukla bağlantılı olan, ağırlıklı hukuk dersleri de görebilen fakültelerden mezun olması aranmayacak. O zaman bu dava dairelerine kimler gelecek? Kimlerin gelmesi uygun görülüyor? Yani, Sayın Bakan daha önce açıklama yaptığında işte inşaat mühendisi, harita mühendisi falan gibi sözler söylemişti ama biz biliyoruz ki bu türden uzmanlık alanlarıyla ilgili bilirkişi raporu alınır. Normal koşullarda da zaten eğer böylesi bir dava varsa önünüzde yani hukuki bilginin dışında başka şeylerin değerlendirilmesi gerekiyorsa, dava daireleri de dâhil olmak üzere, idare mahkemelerinden bilirkişi raporu mutlaka alınır. O bilirkişi raporlarında bir eksiklik, bir aksaklık varsa da o nedenle bozma olur. Şimdi, böylesi bir şey varken, hukuk sistemimizde bu bilirkişilik sistemi varken farklı alanlardaki uzmanlık alanları olan insanların buralara getirilmesi doğrudan doğruya karar verici, hâkim konumunda olan kişiler açısından doğru değildir, hak dağıtan insanlar açısından doğru değildir. Yani, o zaman şu aklımıza geliyor: Mesela pek çok yerde, imam-hatip lisesi mezunları ya da ilahiyat fakültesi mezunları pek çok önemli yerlerde görevlendiriliyorlar. Oralardan da buraya herhangi bir atama olabilir mi diye düşünüyoruz. Yani, şimdi bütün okul müdürleri neredeyse imam-hatip mezunu oldu. Yani, imam-hatiplilere bir sözümüz yok ama hepsinin de böyle olması gerekmiyor, hepsinin de AKP'ye yakın olan bir sendikaya üye olması gerekmezken, belli tarikatlara mensup olması gerekmezken ne yazık ki uygulamada belli tarikatlara mensubiyet ve AKP'ye yakınlık oralarda ön planda oluyor. Şimdi, burada da aynı şekilde bir durumla karşı karşıya kalabiliriz diye bir sakıncası olduğu için endişemiz olduğu için aslında bu 4'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasının yürürlükten kaldırılmaması gerekir diye düşünüyorum.

Daha önce Barolar Birliğindeki arkadaşımız da bir açıklama yaptı, dedi ki: "46 bin -zannederim- hukuk öğrencisi var, birkaç yıla kadar da bunun 60 bin olması bekleniyor." Hukuk fakültelerinin bu kadar ayağa düşürülmesini doğru bulmuyoruz Sayın Başkanım. hukuk fakültesi mezunları yerine diğer fakültelerden alınanlar aynı zamanda hukuk dersi bile almamış, uzaktan yakından ilgisi olmayanların Danıştay dava dairelerine alınabilmesi doğru bir yaklaşım biçimi değildir. Onun için de özellikle 4'üncü maddeyle ilgili bu söyleyeceklerimin tutanağa geçmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

Diğer maddelerde alakalı biraz daha ayrıntılı görüşeceğim.

BAŞKAN – Dilek Hanım, iradenizin bir önergeye dönüşmesi hâlinde Komisyon önerge üzerinde işlem yapacaktır.

Çok sağ olun.

Turgut Bey...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben konuşmayacağım.

BAŞKAN – Mehmet Bey...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bu 5'inci maddede benim tabii sayıları bilemediğim bir konu var. İdari İşler Kurulu önceden kaç kişiyle oluşuyordu, şimdi kaç kişiyle oluşuyor? Bunu bir cevaplandırılırsa. Bu toplantı sayıları...

BAŞKAN – Sol tarafta var zaten o, şeyde 16'ncı maddenin, mukayeseli metinde.

Bu maddede önerge var mı? Bu maddede önerge varsa...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Kaç kişiden oluşuyor yani orada sayıyı görmek mümkün değil. Bir kere, bu kurul önce kaç kişiden oluşuyordu, şimdi kaç kişiden oluşuyor? Bu değişikliği bir görelim ki bu diğer...

BAŞKAN – Mehmetçğim, bizim Komisyonunda müzakere verileri soru yoluyla cevaplandırılabilir ama cevap vermeseler bile müzakereyi sürdürme yükümlülüğümüz var.

Enver Bey, bir şey diyor musunuz?

Buyurun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Önceki metni isterseniz bir okuyayım. “İdari İşler Kurulu, idari daire başkan ve üyeleri ile her takvim yılı başında Genel Kurulca her dava dairesinden seçilecek bir başkan veya üyeden oluşur.” Yani, daha önce bir idari daire vardı, o dairede de 6 üye 1 başkan vardı ama mevcut ikinci bir idari daire kuruluyor. Dolayısıyla, ikinci bir daire kurulduğunda, bu metin böyle metin bırakıldığında 2 idari dairenin tamamının katılması... Artı, dava dairelerinin de sayısı artırıyor, 16 oluyor, onlardan da 16 kişi geldiği zaman şu andaki 22 sayısı 28’e çıkmış gibi olacak. Ancak, yeni düzenlemeyle her 2 idari dairenin başkan ve seçilen üyeleri katılırken tamamı katılmıyor idari dairelerden çünkü dava dairelerinden de 1’er başkan ve üye katılacak. Yani, burada sayı eski sayıya yakın olmuş oluyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Önce 22’ydi, şimdi kaç olacak?

BAŞKAN – Mehmet Hocam, buradaki şey sayıdan değil, daire biriminden oluştuğu için, kanun, daire birimini azalttıkça azalır, çoğalttıkça çoğalır.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bakın, toplantı sayıları değişmemiş. Yani, üye sayısı ne kadar değişti de toplantı sayıları ne kadar... Buna da dikkat etmek lazım.

BAŞKAN – Yeter sayılarda bir sorun yok. Salt çoğunluk olacak, nitelikli çoğunluk olacaktır ama matrah her zaman değişebilir daire arttıkça ve azaldıkça.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Artık 2 daire olduğundan bu gelmek zorunda yani ikinci bir idari daire kurulduğunda ondan dolayı gelmek zorunda.

BAŞKAN – Biz “bağımlı üyelik” diyoruz. Diğer değişkenlere...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, orada bir tartışmamız yok. Tartışma, “15 kişiyle toplanır.” diyor. Mesela, üye sayısı 30’u geçtiyse ben onu merak ediyorum, o zaman toplanma yeter sayısı yarının altında oluyor.

BAŞKAN – Olabilir. Şöyle: Öyle bir absürt durumun doğacağını düşünmüyorum ama bir defa yasama organı, korporatif hukukta nisapları ya oransal belirleyebilir veya götürü olarak belirleyebilir. Götürü olarak belirlenmesi hâlinde üye tam sayısının yarısı diye bir koşul yok.

Tamam mı Mehmet Bey?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İzleyen maddeyi okutuyorum:

**MADDE 6-** 2575 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Ondördüncü ve Onbeşinci" ibaresi "Ondördüncü, Onbeşinci ve Onaltıncı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, söz talebi?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Önerge var.

BAŞKAN – Önerge var da maddeyi müzakere ediyoruz.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teklif sahipleri bu konuda bir açıklamalarını yapsınlar, biz daha sonra görüşlerimizi bildireceğiz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Dilek Hanım, böyle bir müzakere usulümüz yok. Teklif sahibinin iradesinin gerekçede var olduğu, noksan olması hâlinde sorunun ne...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani anlatsınlar bakalım bir sözlü olarak.

BAŞKAN – Vereceğim de mecburiyeti yok ya, madde müzakeresi...

Açıklıyor Dilek Hanım.

Buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

İlk geneli üzerindeki görüşmeler sırasında da ben ifade etmişim. Gerekçemizin ekinde şeyler var, Danıştayın ve Yargıtayın dosya sayısı, iş yükü ve buna bağlı olarak da hem Yargıtayda hem Danıştayda bir davanın görülmekte olduğu gün sayısı itibarıyla çok önemli istatistiki bilgiler konulmuş. Biz 2011 yılı itibarıyla en son Yargıtay ve Danıştaydaki üye sayısı ile ilgili değişiklik yapmışız ancak gözüken şu: Mevcut yaklaşım kısmen, göreceli olarak bu konuda iyileşme sağlamış ancak hem dosya sayısı itibarıyla hem de bir davanın ortalama görüldüğü gün sayısı itibarıyla hâlen çok ciddi problem yaşıyoruz, çok açık. Yani iş yükü ağırlığı aslında sadece bizim problemimiz değil, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de şu anda çok ciddi iş yüküyle ilgili problem yaşadığı ve problem çözmek için çareler aradığını hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla, buradaki yaklaşımımız, ekte sunduğumuz –ki rakamları size hemen söyleyebilirim ama- yaklaşık 215 bine ulaşmış 2014 yılı eylül ayı itibarıyla rakamlar, yani bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 10’lar civarında falan artışlar var. Totalde yapmaya çalıştığımız şey artan iş yükü dolayısıyla da bildiğimiz meşhur yani yargının etkin işleyişiyle ilgili makul sürede yargılanma hakkıyla ilgili olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki yargılanmalarımız, bütün problemi kümülatif olarak değerlendiriyoruz, bununla ilgili daire sayısını artırıyoruz ve üye sayısını artırıyoruz. Yaklaşım bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, şimdi, arkadaşlarımızın gerekçelerini biliyoruz, sözlü olarak da söylediler ama ben bu 6’ncı maddeyle ilgili düşüncelerini öğrenmek istemişim ama biz de genel anlamda düşüncelerimizi söyleyelim.

Daire sayısını artırmakla, yargıç sayısını artırmakla, hatta bir de hukukçu niteliği olmayan kişileri buralara getirmekle dava dosyalarının daha çabuk mu görüleceğini düşünüyorlar? Gerçekten böyle düşünüyorlarsa yanılıyorlar. Öncelikle, nitelikli yargıçları oraya getirmek lazım. Hukukçu olmalarını ve bu konuda daha doğru değerlendirme yapabilecek nitelikte olan yargıçları oraya getirmek lazım. Hukuk fakültesi mezunlarının dışındakilere bu yargıçlık sıfatını tanımamak lazım. Öncelikle bunu söylüyoruz, hem genç meslektaşlarımızın geleceği açısından bunu söylüyoruz hem de gerçekten davaların en iyi şekilde yürütülebilmesi anlamında da bunu söylüyoruz. Dün söylediğimiz gibi, belli bir deneyim sahibi olan kişilerin, hukukçuların yargıç olması gerekiyor hem adli yargıda hem idari yargıda. Onun için de belli deneyimlerin olması gerekiyor. Sadece iki yıllık stajla bu işin çözülebilmesi mümkün değil. Bu nedenle de avukatlıktan öncelikle yargıçlığa geçmenin sağlanması ama objektif kriterlerle bunun sağlanması, en az beş yıl ya da on yıl fiilî hizmeti olanların bu işlemleri yani yargıç sıfatını kazanabilmeleri lazım diyoruz. Çünkü o zaman bu davalar iyi bir şekilde görülebilir.

Bir de, Sayın Başkanım, biz en baştan beri söyledik, dedik ki: Bu uygulamalar, özellikle Yargıtayda yeni dairelerin oluşturulması, Danıştayda yeni dairelerin oluşturulması aslında yargının hızlandırılmasına dönük falan değil, görünürde gerekçe o olabilir ama yargıyı tamamen dizayn etme yani siyasi iktidara bağımlı bir hâle getirme olduğunu çoğunlukla belirtiyoruz ki yani bir Danıştay Başkanı, önceki Danıştay Başkanıydı zannedirim, "Artık iktidarın önünde biz pranga olmayacağız." diyen bir Danıştay Başkanı vardı. Şimdi, yaklaşım bu olursa eğer, buraya yeni seçilen yargıçlarda, bu dairelerin artırılmasıyla beraber yeni gelecekte işte cemaatin etkinliğini kırmak amacıyla getirildiği söyleniyor, kapı ardından bunlar söyleniyor ama yani yaklaşım böyle olunca siyasi iktidara yakınlık, siyasi iktidarın eylem ve işlemlerini, idare olarak yaptığı hatalı eylem ve işlemleri kontrol etmemek, sadece siyasi iktidarın yaptığı yanlışları onaylamakmış gibi yapmak yani sanki yargısal süreçten, yargısal kontrolden geçiyormuş gibi yapmak, hukuku silah olarak kullanmak karşımıza çıkabilir. Nitekim, örneğin, bu, Yırca köylülerinin acele kamulaştırmayla...

BAŞKAN – Hangi köylülerin, anlayamadım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yırca. Balıkesir'deydi zannedirim.

Balıkesir'de Yırca köyünde acele kamulaştırmayla termik santral yapmak amacıyla köylülerin zeytinlikleri kamulaştırıldı ve...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Soma'da.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Pardon, Soma'daydı.

...6 bin ağaç bir gecede kesildi Sayın Başkanım. Ama meğerse bu konuda mahkemenin bir yürütmeyi durdurma kararı varmış. Ne yazık ki bu görülmeden bu şekilde ya da onu bildikleri hâlde aynı gece bütün ağaçları yok ettiler. Şimdi, bu kararları verebilen mahkemeler var ama şimdi, bu kararları verebilen mahkemeleri de ortadan kaldırmak, o daireleri de ortadan kaldırmak amacıyla bu işlemler yapılıyor kaygısı taşıyoruz, ki bu konuda iktidarın yaptığı pek çok şey var biliyorsunuz, işte bu özellikle memurlarla ilgili atama ve nakillerle ilgili yürütmenin durdurulması kararı verilmesinin güçleştirici, hatta Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği, iki yıllık süreç içerisinde uygulamasının yapılabileceği, uygun oldukları yani asıl gelmeleri gereken yer değil de uygun oldukları yere verilebileceklerine dair düzenlemeler yapıldı, Millî Eğitim Komisyonunda yapıldı. Şimdi, bu türden düzenlemeler olup da gerçekten hak kayıplarını ortadan kaldırmayacak bir şekilde, sadece siyasi iktidarla içli dışlı olan bir yargı sürecinin başlamasından bütün Türkiye korku duyuyor aslında. Gerçekten yani insanlar artık adalete -Sayın Bakanın da söylediği gibi- hukuka, hukukçulara güvenmiyorlar. Artık korkuyorlar. Bakın, ben şimdi, Anayasa Mahkemesinin önünde o eyleme katıldım geldim. 5 asker, 1 de kadın memur hâlen daha cezaevindeler. Gerekçe ne? İstanbul casusluk davası diye bir dava Sayın Başkanım, burada sadece dijital veriler var. Casusu olmayan bir casusluk davası Sayın Başkanım, insanların canları yanmış. Şimdi, biz iki ay kadar önce gittiğimizde Sayın Haşim Kılıç "Biz onu eylül ayında çözümleyeceğiz ya da davayı ele alacağız." demişti ama ele alınmaması nedeniyle o umutları boşa gitmiş insanların yani hem aileler hem de cezaevindeki insanlar çok zor durumdalar. Bu kumpas davalara artık bir son vermek lazım. Yeni kumpasların oluşmaması için de bu yargıyı dizayn etme çabasından vazgeçmek gerekir diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Dilek Hanım, sağ olun.

Turgutçuğum, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, tabii, bu maddede arkadaşlarımız, teklifte hem "Daire sayısını artırdık." diyorlar yani "Sayı olarak artıyor, o nedenle verildi." deniyor. Benim merak ettiğim şu: Bu teklifi hazırlarken arkadaşlar bu kısımları niye atlamışlar, niye unutmuşlar? Yani çok mu aceleyle geldi? Daire sayısı artmış ama bu "başkanlar"ı niye "başkanlık" yapmadınız siz teklifte şimdi bunları getiriyorsunuz buraya?

BAŞKAN – Ya, lojistik desteğinize çok teşekkür ediyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, yani öyle bir şey ki teklifi hazırlayan arkadaşlar... Yukarıda var, yani yukarıdaki maddelerde "başkanlar kurulu", "başkanlık" oluyor da bu 6'ncı maddede yani 26'ncı maddedeki daire sayısını ilave ederek 16'ya kadar çıkıyor. Yani ama orada, sizin vermiş olduğunuz teklifte böyle bir şey yok. Niye atladınız bunu sayın...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hangisini, anlayamadım Turgut Bey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – "Başkanlar Kurulu" "Başkanlık Kurulu" olarak önergeyle getiriyorsunuz bunu.

BAŞKAN – Ya, "Terim tutarsızlığı var, kavram tutarsızlığı var." diyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, hayır. Bu önergeyle getiriyorsunuz diyorum, niye önergeyle getirmişsiniz, niye teklifin içerisine koymamışsınız diyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Redaksiyonları yapmak için...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, tabii, söyleyeceğimizi söyledik burada. Burada da işte Başkanlık Kuruluna yeni yetkiler de geliyor Bak, burada ilave bir madde var, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değişiyor diyor, bu Başkanlık Kurulu bütün daireler arasında, idari daireyi vergi dairesi yapabiliyor, daireler arasındaki görevleri değiştirebiliyor, vergi dairesini bir idari daire hâline getirebiliyor. Böyle yetkileri de barındırıyor da teklifin içerisine niye koymadınız da önergeyle getiriyorsunuz onu, merak ettim. O konuda arkadaşlar bilgilendirirse...

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, ben 2002-2009 yılları arasında yedi yıl İçişleri Bakanlığında hukuk müşaviri olarak görev yaptım. Bu süre içerisindeki gözlemim Bakanlık aleyhine açılan dava sayısı bu yedi yılda yaklaşık 10 kat arttı. Şimdi, ben tabii, Sayın Bakandan ve yetkililerden birkaç soruya cevap bekliyorum.

On iki yıllık AKP iktidarı döneminde idari yargıdaki açılan dava sayısı kaçtan kaç çıktı? Bu süre içerisinde mahkeme sayısı kaçtan kaç çıktı? Toplam şu andaki idari yargıda gerek birinci derece mahkemelerinde gerek Danıştayda bekleyen dava sayısı nedir? Ve on iki yıldaki artış miktarı nedir? Bunları çok merak ediyorum. Bu sorularımıza cevap alabilirsek çok mutlu oluruz.

Bakanlıkların teşkilat kanunları değiştirilerek bu iktidar döneminde bir sürü kamu görevlisinin müktesep hakları ellerinden alındı. Değişik bakanlıklara daha önce sınavla alınan müdür, müdür yardımcılığı, başmüdür, başmüdür yardımcılığı gibi kadrolardaki insanların müktesep hakları ellerinden alındı. Şimdi, bu insanlar o uygulamalarla ilgili çeşitli boşluklardan girerek haklarını aramak için dava açtılar. Bir sürü şu anda bekleyen buna benzer dava var. Ama tabii, burada mahkeme sayısını artırmak ne kadar çözüm üretecek? Önemli olan, bu idari yargıdaki olayların hemen tamamına yakını devlet ile kamu görevlileri ve vatandaş arasındaki –ki bunun çoğunluğu da maalesef, kamu görevlileri arasındaki ihtilaflar- bu ihtilafları ortadan kaldırmak için bir çalışma yapmadan mahkeme sayısını artırmak neyi çözecek?

İkincisi, işte, Anayasa Mahkemesi iptal etti ama torba kanunda ortaya konan zihniyet çok önemliydi. Bu mahkemelerin yani sayısını artırdığımız mahkemelerin, dava dairelerinin kararlarını kendimiz tanımayalım dedik. Yani, bu iktidarın çıkışı bu.

Yine, mesela, çok tartışılan, Atatürk Orman Çiftliği'nde şu anda Sayın Cumhurbaşkanının yaşamakta olduğu, oraya da partinizi adını taktığınız ak sarayda mahkeme kararı tanınmadı. Yani, mahkeme sayısını artıralım, güzel de bu mahkemeleri tanımayacaksa niye bu kadar hâkime maaş veriyoruz? Önce, buradaki mahkemelerin durumunu... Bir defa, bence, daha objektif ve verilen kararların hepsinin, başta idare tarafından, iktidar tarafından uygulanması lazım ki buradaki mahkeme sayısını artırmaya biz diyelim ki o zaman hakikaten, bu ihtilafları çözme konusunda mahkemeler güzel kararlar veriyorlar, iktidar da bu kararlara saygı duyuyor, mahkemeler artırılabilir. Bence, bu kararlara olan saygı oluşmadan, bu kararlar tanınmadan iktidar tarafından, mahkeme sayılarının artırılması, hâkim sayılarının artırılması hiçbir şeye çözüm değildir.

Ben sorularımın cevabı konusunda biraz umutla beklemeye çalışıyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

Safahatta eğer bir veri elde ederseniz milletvekilimize cevap veriniz.

Ali Rızacığım, buyursunlar.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şimdi, öncelikle şunu söyleyeyim: Bu görüşmekte olduğumuz Danıştay ve Yargıtayın daire sayısı ve üye sayısı ile ilgili işleyişine ilişkin düzenlemeler her şeyden önce bu iktidarın Yargıtay ve Danıştayda siyasi damgasını vurma hareketidir. Bunu bir kere çok açıklıkla ortaya koyalım. Bu değişikliklerle Danıştay ve Yargıtay, bugünkü iktidarın yüksek yargı organları üzerinde kendi istediği doğrultuda, kendi istediği kararları alabilmesine yol açacak bir düzenlemeye gitmektedir. Gerçekten, bu yargı bağımsızlığında aykırı bir olaydır.

Bir de şunu söylemek istiyorum: Bu arka arkaya gelen düzenlemeler bu... Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı bundan önce, 2005'te Ceza Muhakemesi Kanunu'nu büyük bir reform hareketi olarak Avrupa Birliği normlarında yaptı, o reformun iflası olarak görüyorum. Yani, aslında yapılan bir düzenlemenin iki üç ay sonra yapılan bir düzenlemeyle yazboz tahtası hâline getirilmesi Adalet ve Kalkınma Partisinin reform iddialarının çürüdüğü, iflas ettiği anlamına gelmektedir.

Şimdi, buradaki gerekçeye katılmak mümkün değil Tabii ki her düzenlemede arkadaşlarımızın gerekçesi, yargının hızlandırılması, yargı yükünün azaltılması. Bununla ilgili çok düzenleme oldu. Nasıl ki Türkiye ben bildim bileli bir türlü gelişen ülke olmadı, hep gelişmekte olan ülkeler kategorisinde oldu. Gerçekten çok siyasi iktidarlara gelip geçti ama televizyonlarda hep izlediğimizde şöyle söylenildi: Türkiye gelişmekte olan ülkeler kategorisinde sayıldı. Ama nedense hiçbir zaman gelişmiş ülkeler bölümüne atlayamadı. Burada da bir türlü yargının sorunları ve yargının hızlandırılması bunca yapılan değişikliklere rağmen yürürlüğe sokulamadı. Çünkü, amaç gerçekten yargının hızlandırılması ve yargının sorunlarının çözülmesi değildi. Burada artan dosya sayısı ile düzenleme yapılmak istenilmesi bundan önce, 2010 Anayasa referandumundan sonra yapılan, daire sayısının artırılması ve 150 tane üyenin Yargıtaya, Danıştaya da 60 civarındaydı sanıyorum üyenin atanması ve dairelerinin artırılması olayı çözmedi; eğer iddia öyleyse, değişiklik yapılmadığı anlaşılmakta. Demek ki daire ve üye sayısının artırılması sorunu çözmedi. Aksine, bu bir olayı daha geçersiz kılıyor: Siyasi iktidarın ara mahkemeler şeysi var, adliye bölge adliye mahkemeleri... Nitekim, bundan önceki düzenlemede biz idari yargıda da buna benzer, idari istinaf mahkemeleri adlandırabileceğimiz, bölge idare mahkemeleri kurduk. Niye kurduk biz bunları? Yani bunu biz getirmedik, öneri olarak siyasi iktidar getirdi. Neden getirdi bu teklifleri? Bu teklifleri Yargıtayın ve Danıştayın bir temyiz inceleme mahkemesi olması...

BAŞKAN – İhtihat mahkemesi.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yani evet, bir hukuki denetim yapma, vakıa denetimi yapmaktan alıp bir hukuki denetim yapma, rayına oturturma iradesi olarak getirildi. Şimdi, bakın, o kanunları getirirken gerekçe böyle ama arkasından böyle bir düzenleme geliyor. Eğer gerçekten... Yargıtay ve Danıştaydaki iş yükünün azaltılması için iki tane çözüm yolu var şimdi gördüğümüz kadarıyla. Birincisi, üye sayısının ve daire sayısının artırılmasıyla yapılacak bir üye sayısı yani Yargıtay ve Danıştay dairelerinin birinci derece mahkemelerin yapması gereken görevleri yapmasına devam etmesinin istenmesi yani "Vakıa denetimi yap." demeye devam etmek, öyle anlaşıyor. Ama bununla çözülmeyeceği açıklandı, açığa çıktı.

İkinci yol da: Gerçekten o bölge idare mahkemeleri ve bölge adliye mahkemelerini bir an önce faaliyete geçirip Yargıtayın üzerinden ya da Danıştayın üzerinden vakıa denetimini alarak objektif olarak hukuk denetimi yani temyiz incelemesi yapmasını sağlamak.

Şimdi, buradaki düzenlemeye baktığımızda böyle bir hukuki refleksle bu düzenlemeyi yaptığını söylemek mümkün değil. Çünkü, geçmişte de söyledim, mesela biz... Burada tabii, sadece bu maddede değil, bu Danıştayla ilgili getirilen geçici 14'üncü madde de öyle, pek çok düzenleme var, Danıştayı yazboz tahtası hâline getiriyor. Buradaki şu irade çok açık: Bir, bölge idare mahkemeleri demek ki faaliyete geçmeyecek, buradan bu anlaşılıyor, ben bunu anlıyorum, bir hukukçu olarak böyle okuyorum bu mektubu.

İkincisi, idare mahkemelerini yine, siyasi iktidarın oradaki kendi düzenini kurmanın bir aracı, bir argümanı olarak getirdiğini düşünüyorum çünkü yapılan düzenlemelerle siyasi iktidar, Türkiye'nin nasıl gelişmekte olan ülkeler kategorisine gelişen olarak giremediği gibi, siyasi iktidar bu yargıyı ele geçirmek için çok uğraşıyor ama bir türlü de geçiremiyor gibi geliyor; bana, geçirdiğini sanıyor, olmuyor. Bir yasa çıkartıyor... Hepimiz biliyoruz, burada bir yasa çıkarttık, Yargıtay ve Danıştay yasası, hatta Yargıtayın Birinci Başkanlar Kuruluna yetki verdik. Orada gerçekten hukuka aykırı düzenlemeler yaptık. Ondan sonra da bir seçim oldu, Genel Kurulun yetkilerini de Birinci Başkanlığa vermiştik, Genel Kurul Birinci Başkanlıkta da siyasi iktidarın istemediği şekilde sonuçlandı seçimler, olmadı yani. Olmayınca olmuyor bu. Her zaman söylediğim bir laf var, onu arkadaşlarım, bir daha öneriyorum, böyle yasa yapma oyunları ya da parmak hesaplarıyla ya da matematiksel ince hesaplarla denge kurmaya çalışmak, dengeleri kendi lehimize çevirmeye çalışmakla hukuken sonuç almamız mümkün değil. O nedenle bu düzenlemelerin ben hukuka katkısı olacağına inanmıyorum. Yani arkadaşlarımızın gerekçelerine de kusura bakmasınlar hiç inanmıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Ali Rızacığım.

İsa Bey, buyurun.

İSA GÖK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, tabii, sorun şu: Bu ihdas edilen çerçeve 5'ten sonra gelen maddeyi konuşuyoruz. Yoksa bizdeki karşılaştırmalı metindeki 14'e, 15 ve 16'ya bir şey demiyoruz çünkü daha önce o geçti.

BAŞKAN – Yok yok. 6'ncı madde üstat.

İSA GÖK (Mersin) – Önerge verdiniz, önergede “madde ihdası” dediniz, çerçeve 5'ten sonra gelmek üzere...

BAŞKAN – Yok, yok. Madde ihdaslarını gündeme almadım ben, Komisyon Başkanı olarak almıyorum. Almıyorum, madde ihdaslarını yürütme maddesinden evvel alıyorum, dün tamim ettim onu.

İSA GÖK (Mersin) – O zaman madde 6'yı.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Orada da var bir önerge zaten.

BAŞKAN – Şu anda madde 6'yı görüşüyoruz.

İSA GÖK (Mersin) – Madde 6'daki önerge gelmiyor ama, niye?

BAŞKAN – Madde 6'da önerge yok. Var mı önerge?

Madde 6'yla ilgili önergeyi verin. Önergeye geçmedik ama dağıtın.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, aslında teknik olarak şöyle yapsak: Önergeyi okusalar arkadaşlar, üzerinden tartışsak.

İSA GÖK (Mersin) – Ya, madde 6... Şimdi, Allah aşkına, konuştuğumuz şey dağıttığınız önerge değil mi arkadaşlar? Madde 6.

BAŞKAN – İsa Ağabey, ben yönetiyorum, izah edeyim ya.

Şu anda, sıra düzeni içerisinde müzakere ettiğimiz madde Başkanlıktan zatıdevletlerine dağıtılan mukayeseli metnin 4'üncü sahifesinin orta sütundaki 6'ncı maddesidir.

İSA GÖK (Mersin) – Hepsi bu. Yani 14'üncü ve 15'ini ibareleri... Ona diyecek bir şey yok, zaten üç madde...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama altında gelen önergeleri...

İSA GÖK (Mersin) – Önergede konuşacağız zaten.

BAŞKAN – Şimdi, Dilek Hanım, biz maddeyi müzakere ediyoruz. Bitince madde oylamasından evvel önergeler var diyorum, işleme koyuyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, yani teknik olan şeyi bir tarafa bırakalım, önergeyle birlikte değerlendirelim.

BAŞKAN – Olur, o zaman da karışıyor.

Ya, arkadaşlar, gençler, önergeleri daha evvel dağıtalım.

Dağıtılmış önergeler.

İSA GÖK (Mersin) – Bana gelen önergede yalnızca...

BAŞKAN – Peki, önergeyi okutuyorum; dağıtılan önergeyi okutuyorum, işleme aldığımız önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifinin çerçeve 6. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu

Bursa

Madde 6- 2675 sayılı kanunun 26. Maddesinin birinci fıkrasında yer alan “14. ve 15.” ibaresi “14. 15. ve 16.” şeklinde. İkinci fıkrası aşağıdaki şekilde,

3. Fıkrasında yer alan “başkanlar” ibaresi “başkanlık” şeklinde değiştirilmiştir.

“Başkanlık kurulu iş yükü bakımından zorunluluk doğması hâlinde vergi dava daireleri, idari dava daireleri veya idari dairelerden birinin veya bir kaçının görev alanını değiştirerek bu daireleri vergi dava dairesi, idari dava dairesi veya idari daire olarak görevlendirebilir.”

Gerekçe:

Önergeyle yeni kurulan idari dava dairesine ilişkin uyum düzenlemesi yapılmakta ve başkanlık kurulunun idari dava daireleri, vergi dava daireleri ve idari daireler arasında ihtiyaca göre görev alanı değişikliği yapabildiği öngörülmektedir.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, bakın, ben Komisyon Başkanım, önemli, bakın, çok önemli kanun düzenliyoruz ve kanunun öz maddesi geldiği şekliyle bir ibare değişikliğini öngörüyor. Şimdi, fıkra mikra ekleniyor, tamam mümkün, ben olmaz falan demem de, diyemem de ama lütfen Bakanlık, ilgili kuruluş, alt komisyon, yani...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Alt komisyona gitmedi ki Başkanım.

BAŞKAN – Genel diyorum, prensip olarak söylüyorum. Yani bunu şey yapmak lazım yani bu uygulamadan vazgeçmek lazım yani doğru dürüst zamanı da düzenleyelim, nasılsa öyle yapalım.

Ben önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bu konuda görüşeceğiz, biz uyum sağlamakta güçlük çekiyoruz.

BAŞKAN – Dilek Hanım, kaç defa söyledim, bakın, ben şu andaki dileğiniz üzerine sonraki maddelerdeki önergeyi de okutup müzakere edeceğim. Doğru ama bizim usulümüz madde müzakeresi ve önerge müzakeresi yok. Ama ben bundan sonraki maddeler...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir şeyin tutanağa geçmesi gerekiyor Sayın Başkan, burada ciddi bir hata var, düzenlenen fıkra da.

BAŞKAN – Hata olması sizin lehinize.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, ama biz bunu bir söyleyelim izin vererseniz.

BAŞKAN – Ama önergenin müzakeresi yöntemi yok bizde. Ben bundan sonra onu uygulayacağım.

Nedir, buyurun, nedir?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, İsa Bey önergeden bile haberdar değil.

İSA GÖK (Mersin) – Aynı maddeye iki önerge var, hangisini oyluyorsunuz şu anda arkadaşlar? Aynı maddede iki tane önerge var, birisi Yılmaz Tunç imzalı, diğeri Mustafa Kemal Şerbetçioğlu imzalı.

BAŞKAN – Nasıl iki tane?

KOMİSYON UZMANI – İsa Bey büyük ihtimalle şeye bakıyor. “5’ten sonra ihdas edilen 6” diye bir önerge mi, yoksa direkt 6’ncı maddenin değiştirilmesi mi?

İSA GÖK (Mersin) – İki tane önerge getirmişsiniz aynı maddeye, iki tane önergeniz var aynı maddeye.

Tamam ben sorumu sorayım.

İdari Dava Daireleri Genel Kuruluyla Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunun farkı ney?

BAŞKAN – Bilmiyorum.

İSA GÖK (Mersin) – Komisyon Başkanısınız.

BAŞKAN – Efendim, hayır, lütfen yani ben...

İSA GÖK (Mersin) – İdari Dava Daireleri Genel Kuruluyla Vergi Dava Daireleri Genel Kurulu arasındaki fark ne arkadaşlar?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Çok açık İsa Bey, bakın izin vererseniz söyleyeyim.

İdari dava daireleri buradaki önergeyi söylüyorum, belki dikkatten...

İSA GÖK (Mersin) – Önerge madde ihdası şeklinde geldi.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, önerge, bakın, İsa Bey, dikkatten kaçmış. Biz idari daire daha ilave ediyoruz ya istişari nitelikte, 15 16’ya çıkıyor. Buradaki önergeyle ilgili...

İSA GÖK (Mersin) – Şuay bey, ona bir itirazım yok. Zaten üç madde önce Danıştayın daire sayısı arttı. Doğal olarak bu maddeler değişti, ona bir şey demiyorum ben. Siz Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunun yapısını değiştiriyorsunuz. Bu niye?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Onu ayrı maddelerde konuşacağız, onda gerekçelerimizi söyleriz.

BAŞKAN – İhdas maddesi o.

İSA GÖK (Mersin) – Hayır, Kemal Şerbetçioğlu’nun önergesinde bu da var.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Tamam, o ayrı ama. Madde ihdasını ayrı değerlendireceğiz.

İSA GÖK (Mersin) – Ama onu okudu şimdi arkadaşımız.

BAŞKAN – Taner, şu anda madde ihdasını mı okudun sen?

İSA GÖK (Mersin) – Peki, bu değişiklikte ikinci fıkra var mı?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Madde ihdası daha görüşülmedi ki.

İSA GÖK (Mersin) – İkinci fıkranın değiştirilmesini istiyor musunuz?

Bakın, ne diyor? “Vergi Dava Daireleri Kurulu” diye başlayan fıkranız var mı? Elimizde var, şimdi bunu da konuşuyoruz işte, bu dağıtılmış.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – İsa Bey, ihdası daha sonra konuşacağız.

İSA GÖK (Mersin) – Hayır ama az önce bu okundu.

BAŞKAN – Yok, o okunmadı ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkan, 6’ncı maddede önerge var, 6’dan sonra gelmek üzere 7’nci madde için bir ihdas var, bu da ona göre gelsin.

BAŞKAN – Turgut, sevgili kardeşim, ihdasları ben müzakere pratiği bakımından yürütme maddesinden önce total olarak alacağım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Önergelerle beraber maddelere geçelim.

BAŞKAN – Tabii, tabii, öyle. Pratiği o ya, bizim için

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bundan sonra gelecekleri önergelerle birlikte değerlendiresek çok iyi olacak. Şimdi, bakın, 6’ncı maddenin verilen önergesinde, ikinci fıkra da bir değişiklik var. Önceki ikinci fıkra neymiş?

2575'in 26'ncı maddesinde ikinci fıkra "Başkanlar Kurulu, iş yükü bakımından zorunluluk doğması durumunda vergi dava dairelerinden birini idari dava dairesi olarak, idari dava dairelerinden birini de vergi dava dairesi olarak görevlendirilebilir." Bakın, birini. Ama şimdi yaptığımız ne? "Başkanlık Kurulu, iş yükü bakımından zorunluluk doğması hâlinde vergi dava daireleri, idari dava daireleri veya idari dairelerden birinin veya bir kaçının görev alanını değiştirebilir, bu daireleri vergi dava dairesi, idari dava dairesi veya idari daire olarak görevlendirebilir." Yani Başkanlık Kuruluna çok geniş bir yetki veriliyor Sayın Başkanım. Yani gelen davalara göre şekillendirme yetkisi veriliyor, böyle bir şey olmaz. Yani, şimdi, gelecek davalar, hoşuna gitmeyecek, onun görev alanını değiştirecek, böyle Başkanlık Kurulu olmaz ki. Öncesinde verilen şey bir daire için verilirdi ama şimdi hepsini yapabilecek neredeyse. Böyle bir şey olmaz Sayın Başkanım. Lütfen, bu önerge geri çekilsin artık, yeter yani!

BAŞKAN – Peki. Önergeyi geri çekme arzuları var.

Ben önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama kabul etmeyenleri bir daha söyleyin Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, bakın, bir, önergeyi çekecekse zamanında çekin, eğer önerge çekiliyorsa...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Önerge çekilmesi var Başkanım burada...

BAŞKAN – Çekilmiş ya!

Bir dakika, tutanağa geçiyor, konuşuyorum.

Önergeyi çektiğiniz zaman arkadaşlarımıza dağıttığımız önergeleri de önlerinden alın. Hangi önergeyi işleme alıyorsak onunla. Usule uygun olmamakla birlikte maddeyle değişiklik önergesini aynı anda müzakere ettiğimiz maddeyle önergeleri de veriyorum, onu da okutuyorum ama önergenin oylanmasını daha sonra yapacağım.

Sevgili Kardeşim, şimdi, 7'nci maddeyi oku, önerge varsa önergeyi de oku ama işleme alacağımız önerge için önerge dağıtıldı mı diye arkadaşlarımız denetlesinler.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sevgili Kardeşim, önergeyi geri çektiğiniz yönünde -tutanağa değil- dilekçenizi bize, Divana vermediniz mi?

MUSTAFA KEMAL ŞERBETÇİOĞLU (Bursa) – Söyleyebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN - Buyurun.

MUSTAFA KEMAL ŞERBETÇİOĞLU (Bursa) – Çerçeve 5'inci maddeden sonra madde ihdas edilmesine ilişkin önergem ile çerçeve 8'inci maddede değişiklik yapılmasına ilişkin önergemi geri çekiyorum, iki tane.

BAŞKAN – Madde ihdasını niye çekiyorsun?

MUSTAFA KEMAL ŞERBETÇİOĞLU (Bursa) –Tekrar yeniden verilecek o Başkanım.

BAŞKAN – Sevgili arkadaşlar, bakın, geçti ya ben karışmam, çekemezsiniz diyemem öyle bir yetkim yok benim ama bakın, burada usulü doğru uygulayalım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Arkadaşlar imzalıyorlar sadece.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, madde ihdasıyla ilgili Komisyon Başkanı bir tasarrufta bulundu, ihdaslar...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Burada çok ciddi bir çalışma sergiliyoruz Başkanım!

BAŞKAN – Çok çalıştık Mehmet Bey, bundan kuşku duymayın, çalışıyoruz ve ben usulü böyle...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, madde ihdasıyla ilgili önergeleri tek sıra düzeninde topladım Madde ihdasını unutun, iki.

Şimdi söylüyorum Sevgili Kardeşim: 7'nci maddeyi okuyalım. Dilek'in dediği gibi 7'nci maddeyle ilgili işleme alacağımız önergeyi de okuyun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Onda önerge yok.

BAŞKAN – Peki, madde 7'i okuyun.

MADDE 7- 2575 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan "Birinci Daire ve" ibaresi "Birinci ve Onyedinci daireler ile" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Peki, söz yok. Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi iki tane önerge var. Kemal Bey'inki çekildi, Yılmaz Bey'inki devam ediyor.

BAŞKAN – 8'inci maddeyi okutuyorum:

KOMİSYON UZMANI – Efendim, Yılmaz Bey'in önergesi var.

BAŞKAN – Yılmazcıgım var mı önergen?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Var.

BAŞKAN – Tamam.

Maddeyi okutuyorum

MADDE 8- 2575 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin başlığı "Birinci ve Onyedinci dairelerin görevleri" şeklinde; birinci fıkrasında yer alan "Birinci Daire:" ibaresi "1. Birinci ve Onyedinci daireler:" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"2. İdari daireler arasındaki işbölümü Danıştay Başkanı tarafından yapılır."

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekle olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifi'nin Çerçeve 8 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç  
Bartın

"MADDE 8- 2575 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin başlığı "Birinci ve Onyedinci dairelerin görevleri" şeklinde; birinci fıkrasında yer alan "Birinci Daire:" ibaresi "Birinci ve Onyedinci daireler:" şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekçe:

İdari daireler arasındaki iş bölümünün Danıştay Başkanı tarafından yapılacağına ilişkin teklifte yer alan fıkranın madde metninden çıkartılması amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Peki, o fıkra "madde metninden çıkartılmıştır" dedi, yukarıda niye tekrarlıyorsunuz ya? Yukarı aynı. Yani, arkadaşlar, çok güzel ya, yanlış değil ama gereksiz. Bunu değiştirin çünkü 1'inci fıkra aynen kalıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yılmaz Bey, Danıştay Başkanına verilen yetki mi kaldırıldı?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Evet, yani daireler arasındaki iş bölümünü Başkanlık Kurulu yapacak, Danıştay Başkanı değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Danıştay Başkanı yapmayacak, tamam.

BAŞKAN – Pratiği o onun ya.

Bakın, Adalet Bakanlığının mensuplarını şey ediyorum, Sevgili Genel Müdürüm, eğer bir madde veya bir şey çerçeve metin değiştirilmek isteniyorsa değiştirileni yazacaksınız, diğerlerini tekrarlamaya gerek yok. Hatta değiştirileni de farklı karakterde yazacaksınız. Ben niye şimdi birinci fıkrayı mukayese edeyim.

Dilek Hanım, buyurun, bir fermanınız var mı? Yok. Peki, Teşekkür ederim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Eğer şey olsa idi yani o devamı olsaydı konuşacaktım ama önergenin geri çekilmesi doğru oldu.

BAŞKAN – Tabii, doğru ya, birinciyi tekrarlamaya gerek yok, onu diyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi yüksek kabullerine arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla ve açık karşı oyla kabul.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 2575 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Peki, önergeyi okuyalım.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifi'nin Çerçeve 9 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 9- 2575 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentleri yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

3. Başkanlar Kurulunun kararları kesin olup, bu kararlar aleyhine başka bir yargı merciine başvurulamaz."

Gerekçe:

Önergeyle, Başkanlar Kurulunun bazı görevleri Başkanlık Kuruluna aktarılacak üzere yürürlükten kaldırılmakta ve Başkanlar Kurulu kararlarının kesin olduğu hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda ilga edilmekte olan maddeyi veya ilga iradesini ve itfa, söndürme iradesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge doğrultusunda madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 2575 sayılı Kanunun 52/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 52/A-1. Başkanlık Kurulunun görevleri şunlardır:

- Üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belirlemek.
- Zorunlu hâllerde, daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek.
- Danıştay tetkik hâkimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görececekleri işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek.

d) Yetkili merciin neresi olduğu belirtilmemiş olan yönetim işlerini belli etmek veya bu işleri yapmak.

e) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek."

BAŞKAN – Arkadaşlar, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifi'nin Çerçeve 10 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 10- 2575 sayılı Kanunun 52/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. MADDE 52/A- 1. Başkanlık Kurulunun görevleri şunlardır:

- Üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belirlemek.
- Zorunlu hâllerde daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek.
- Danıştay tetkik hâkimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görececekleri işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek.

d) Daireler arasında iş bölümünü belirlemek.

e) Yetkili merciin neresi olduğu belirtilmemiş olan yönetim işlerini belli etmek veya bu işleri yapmak.

f) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

2. Başkanlık Kurulunun kararları kesin olup, bu kararlar aleyhine başka bir yargı merciine başvurulamaz."

Gerekçe:

Önergeyle, daireler arasındaki iş bölümünü belirlemek görevi Başkanlık Kurulunun görevleri arasına alınmakta ve Başkanlık Kurulu kararlarının kesin olduğu hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Turgutçuğum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tahmin ediyorum ki basın mensubu arkadaşlarımız veya dışarıdan gelen, takip eden arkadaşlar da ne olduğunu pek anlamıyor gibi geldi bana.

BAŞKAN – Anlamaları şart değil, öğrenmeleri gerekiyor üstat.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani iyi de biz anlayalım Sayın Başkan!

BAŞKAN – Biz anlayalım,bütün mesele o.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Kamuoyuna anlamasın, halk bilgilensin.

BAŞKAN – O anlamda demiyorum, yok, yok! Yani, müzakerenin ön koşulu değil Dilek Hanım, aslında aynı adresteyiz ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Arkadaşlar, biraz açıklama yapsınlar. Az önceki maddede de hızlı geçti. Az önceki madde Başkanlar Kuruluyla ilgiliydi. Oradaki mevcut yasadaki hükümde kararlarına bir itiraz olanağı vardı, işte, Genel Kurula bir itiraz yani başvurulabiliyordu, onlarda kararlar kesin hâle getirilmiş, Başkanlar Kurulunun.

BAŞKAN – Bundan evvelki maddeyi mi diyorsunuz?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Evet ama şimdi şu var: Burada da Başkanlık Kurulunun kararları kesin. Şimdi, önemli olan artık Başkanlık Kurulu. Başkanlık Kuruluna, o Başkanlar Kurulunun görevleri bu değişikliklerle veriliyor.

Şunu öğrenmek istiyorum: Bu Başkanlık Kurulunun kararları...

BAŞKAN – Danıştayın talebi olduğu için...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - ...kesin olsun diye mi Başkanlar Kurulunun kararları da kesin hâle getirildi Sayın Genel Sekreterim? Yani niye bunlar... Şimdi, daha önce niye engellendi? Bir itiraz süreci vardı. Şimdi, bu Başkanlık Kurulu çok önemli yetkilere sahip olacak; daireler arasında, üyeler, onu oraya verme, görevlendirmeler ve kararlar kesin, hiçbir itiraz yok. Yani, bunu geçirmek adına mı Başkanlar Kurulu kararları da kesin oldu bir önceki maddede? Bir açıklayabilir miyiz?

BAŞKAN – Enver Bey, açıklayabilir miyiz? Danıştayın talebi olduğu için.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Biraz kafam karıştı bu konuda. Niye kesin, kesin olması gerekiyor mu? Yargıya başvuramayacağız ya.

BAŞKAN – Enver Bey, buyurun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA - Bu madde Danıştay tarafından getirilirken biz Yargıtay Kanunu'nu da inceledik. Aynı madde Yargıtay Kanunu'nda var. Danıştay Kanunu'ndaki bu eksikliği biz Yargıtay Kanunu'na göre gördüğümüzden dolayı sadece talep ettik, kesin olmasıyla ilgili.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Peki, Başkanlar Kurulu mu Başkanlık Kurulu mu?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA - Başkanlar Kurulunun görevleri önce, şu andaki Başkanlık Kurulunun görevleriydi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bir itiraz yolu vardı Genel Kurula.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA - Genel Kurula itiraz yolu vardı ama şimdi, burada şöyle...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ama burada kaldırılıyor.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA - Kesinlikle ilgili hükmü bizim getirmemizin tek sebebi Yargıtay Kanunu'ndaki benzer hükmü buraya taşıdık.

BAŞKAN – Enver Bey, Murat Bey'in bir sorusu var?

Muratçığım, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) - Enver Bey de olabilir, Bakanlık da. Çünkü bu konuyu tümü üzerinde konuşurken ben dile getirdim. "Benim görüşümün dışında, böyle değil." diye Sayın Bakandan, Bekir Bey'den bir cevap geldi. Onun için, bu konuyu bir açıklığa kavuşturmamız gerekiyor. Konu, 4'üncü maddeyle ilgili, 4'üncü maddenin kaldırılan üçüncü fıkrasıyla ilgili. Üçüncü fıkra şu: "Danıştay dava dairelerinde görev yapacak üyelerin yükseköğrenimlerini, hukuk veya hukuk bilgisi programlarına yer veren siyasal bilimler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında yapmış olmaları gerekir."

Şimdi, Danıştayın daha önceki uygulaması, yani bu fakülteler dışında öğrenim görmüş üyeler ancak Birinci Dairede görev yapabiliyordu. Şimdi, üçüncü fıkrayı kaldırdığımız zaman artık üyeler bütün dava dairelerinde görev yapabilecek. Ben bunu dediğimde "Hayır, bu, böyle değil" denmişti, onun için bir kere daha açıklığa kavuşsun. Yani, bundan sonra Danıştayın dava dairesinde görev yapacak üyelerin eğitim orijinleri tıp da olabilir, ekonometri de olabilir, maliye de olabilir. Biz buna karşıyız. Biz bunun hukuk ve hukuk programı ağırlıklı olan fakülteden gelmesi taraftarıyız ama karambole gitti, bunu bir açıklığa kavuşturalım ki böyle hızlı geçmesin.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) - Sayın Bakanım, bizim gerekçemizi de biliyorsunuz... Özellikle Danıştayın dava dairelerinde teknik meselelerde şehir plancısının, mimarın bulunması gereken daireler var, uygulamayı siz de çok iyi biliyorsunuz. Dolayısıyla, burada bu davalar görülürken teknik uzmanlık gerektiren konularda...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bari o zaman adli yargıyı da değiştirelim. Yani kadastro mahkemelerinde... Yani orman davalarına orman mühendisleri baksın.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) - Dilek Hanım, adli davalar, idari davaların, Allah aşkına, çok farklı birbirinden.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır; yapmayın yani kendi mesleğinizi...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) - Dilek Hanım, heyet çalışmasından bahsediyoruz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Başkanım, usulle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Şimdi, arkadaşlarımız konuşunca herkes sessizce dinliyor, bizim arkadaşımız herhangi bir görüş beyan ettiği zaman ona fevri bir şekilde davranış gösteriyorsunuz. Bu, doğru değil arkadaşlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Arkadaşlar, siz de bize gösteriyorsunuz.

BAŞKAN – Bitti mi?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) - Şöyle, izin verirseniz toparlayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) - Şimdi, bakın, Dilek Hanım, adliye mahkemelerindeki davaların görülme usulü, nitelikleri çok farklı, Danıştaydaki davalar çok farklı, birbirleriyle nitelik itibarıyla çok farklı şeyler. Dolayısıyla temel yaklaşımımız bu ve Danıştaydaki görülen davaların niteliği ve türü itibarıyla bu meselenin amaca uygun düştüğü kanaatindeyiz, yaklaşımımız bu. Bu fıkrayı kaldırınca -olacak anlamında değil- ihtiyaç olduğunda orada görev yapabilir şeklindedir.

BAŞKAN – Soruyu sordunuz, ben Enver Bey'e...

Şimdi, Muratçığım, Değerli Bakanım, bu madde tüketilmiş bir madde, tamam, ben, sualinize saygım sonsuz, geri de dönemeyeceğiz göre şu sıra düzeni içinde devam edelim, 4'e dönemeyeceğiz ama o merakı o aşamada...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tartışma açtınız, bitsin, fazla sürmeyecek.

BAŞKAN – Peki, buyurun Enver Bey.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, bir şey de ben soracağım.

BAŞKAN – Yahu efendim, bitsin ama ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu maddeleri Anayasa Mahkemesinin iptal kararı var.

BAŞKAN – Yahu bir dakika... Dilek Hanım, bakın bir soru soruldu, söz verdim. Tamam, size söz veririm.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben, ikisine birden cevap versin diye söyledim.

BAŞKAN – Buyurun, o zaman tutanağa geçmiyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şöyle Sayın Başkanım: Çerçeve 10'uncu maddede bir değişiklik yapıyoruz. 52/A'da Anayasa Mahkemesinin bir iptal kararından bahsediliyor. Bu iptal kararının içeriği nedir, gerekçesi nedir, bunu da bir duyalım yani ona göre değerlendirelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun, Murat Bey'in ve iptal kararının gerekçesi... O hafızanıza kalmış bir şey.

Buyurun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Şimdi, ben iki noktada bilgi vereceğim. Yargıtay Kanunu'nun ilgili maddesi 1983 yılında yapılmış, buna karşı Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine gidilmiş, 2010 yılında Anayasa'ya aykırı olmadığına dair karar var.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bu benim sorduğum değil.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Sizininki değil, bir öncekiyle ilgili.

BAŞKAN – Dilek Hanım'ın.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Başkanlık Kurulu kararlarına karşı yargı yolunun kapatılmasıyla ilgili.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Kesinlikle ilgili.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA - Evet, kesinlikle ilgili, bilgi noktasında. Anayasa Mahkemesine gitmiş, oradan da reddedilmiş. O manada.

Sayın Bakanımın, Murat Bey'le ilgili olarak, tabii, dedikleri tamamen mümkün hâle geliyor ama bu takdir yetkisi Başkanlık Kurulunda. Bunu değerlendirecek olan da yine Başkanlık Kuruludur. Bu, bir ruhsattır ama "yapamaz" ilkesi kaldırılmış oluyor. Bu, tabii, yine her zaman söylediğim gibi, Komisyonun iradesi, Başkanlık Kurulu da artık nerede değerlendirir onu bilmiyorum.

Dilek Hanım'ın bir sorusu daha vardı.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 52/A'da Anayasa Mahkemesinin iptal kararları var ya Başkanlık Kuruluyla ilgili...

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA - Evet, o konuda, şöyle: Kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemezdi gerekçesi, kanunla düzenleniyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir karar daha var, iki karar var.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Hangisi o?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İki karar var, diyor ki: 11/12/2012 tarihli bir de 26/10/2010 tarihli, iki karardan bahsediyor.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Bu 8/8/2011 tarihli, Kanun Hükmünde Kararname, 650/8. Anayasa Mahkemesi bunu kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemez gerekçesiyle...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, tamam ama bir de bakın onun altında hemen 27/6/2013 tarihinde ikinci bir karardan bahsediyor, ikinci karar var.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Bu, yeniden düzenleme maddesi, yeniden düzenleme, 27/6/2013.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yeniden düzenlensin diye Anayasa Mahkemesinin.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Yani ben tekrar bakarım Dilek Hanım, başka bir şey varsa ama düzenleme.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Dilek Hanım, değerli arkadaşlar; bizim Anayasa'mızın 91'inci maddesinde kanun hükmünde kararname bakımından şunlar düzenlenemez diye bir blokaj var, belli ki o blokajdan dolayı iptal etti. Ben önergeyi oylarınıza...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Başkanım, Hükümette yanlış şeyi... En azından tutanaklar düzeltilsin yani ben bu görüşümü düzelteyim de. Sayın Bakan "Hayır, böyle bir şey yok, Birinci Daire dışında diğer dava dairelerinde bunlar görev alamayacak..."

BAŞKAN – Sen doğrulandın ya, doğrulandın sen.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – O zaman müsaade edin şu cümleyle bitireyim ben.

BAŞKAN – Bitirin.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi bu çok köklü, radikal bir değişiklik. Yani, hâkimlik formasyonunu hukuk dışındaki meslek mensuplarına da tanıma imkânını getiriyor. O zaman, Allah için yani 100 tane hukuk fakültesinin olduğu bir ülkede -yani tamam diğer meslekler de, branşlar da, bilimler de, disiplinler de saygıdeğer ama- buradan mezun olan çocuklar var yani bunların müktesep haklarını bu Komisyonunda, hukukçuların çoğunluğu olan bir Komisyonunda feragat etmemiz mümkün değil. Ben şahsım adına böyle bir feragatte bulunamam ve bu büyük bir sorumluluk meselesi, onu da ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, ama ben sadece soru sordum, bu maddeyle ilgili görüşümü bildirmedim.

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK– Sayın Başkanım, ben Murat Başesgioğlu Bakanım bir küçük ilave yapmak istiyorum. Evet, burada anladığımız gibi yani başka görev yapabilecekler ancak zaten hâkim sınıfından gelmeyenler Cumhurbaşkanı tarafından atanırlar ve dörtte 1 oranını aşmıyorlar. Yani, dengeyi değiştirecek, bütün hâkimlik ve mahkeme formatından çıkartacak sayıda...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ama onlar Birinci Daire dışında başka dava dairelerinde görev alıyorlar mı? Sadece Birinci Dairede görev alıyor onlar.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – İşte, yani diyorum ki yani dörtte 1 oranı zaten hâkim alabilecek.

BAŞKAN – Bundan sonra alabilecek.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Alabilecek ama sayı olarak zaten çoğunluğu şey yapamıyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Dilek Hanım, buyurun, "Bitirmedim." dediniz, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, bitirmedim.

Sayın Başkanım, şimdi, Başkanlık Kuruluna verilen görevlere itirazım var. Yani işte Başkanlık Kurulu, tamam, dizayn edecek yani belli yetkileri olacak ama "Üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumlarını, ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belirlemek aynı zamanda zorunlu hâllerde daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek." Nedir bu zorunlu hâller? Hem daire başkanlarının hem de üyelerin yerlerini değiştiriyorsunuz. O zaman işte şu geliyor aklımıza Sayın Başkanım: Bir dava görülüyor, o davada diyelim ki idare aleyhine bir karar verebilecek, öyle bir muhaliflik hissediliyor, onu alacaksınız, başka yere vereceksiniz. Aklımıza gelen budur. O nedenle zaten biz bu konuda tereddütlerimizi dile getiriyoruz. Böyle bir şey... Yani, artık bu kadar ifrata kaçmayın lütfen. Ben ilk gün konuştuğumda da "İktidar sarhoşluğu içinde iktidar." demiştim. Yani, şimdi, bunların hepsi yapıldığında karşımıza yarın çoluğumuzun çocuğumuzun, akrabamızın, eşimizin, dostumuzun herhangi bir taşınmaz davasında, kamulaştırma davasında, atama davasında bunlar karşımıza çıkabilir. Hepimiz bu ülkede yaşıyoruz, hep beraber batıyoruz. Yani, siz bir hata yapınca sadece sizi ilgilendirse, AKP iktidarını ya da oy verenleri ilgilendirse "Hadi eyvallah." diyelim, ona da demeyelim ama hukukçu olarak, bunlar olmaz Sayın Başkanım. Artık bu kadar oynamamak lazım bu işlerle.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Anladım, tamam.

Teşekkür ediyorum Dilek Hanım.

İsa Bey...

İSA GÖK (Mersin) – Şu netleşti mi? Şimdi, hukukçu olmayanların, daha doğrusu hukuk fakültesi mezunu olmayanların Birinci Daire dışında görev yapamayacaklarına dair Bakanın beyanı şu anda değiştirildi mi? Bu değiştirildi değil mi?

BAŞKAN – Evet.

İSA GÖK (Mersin) – Bakan Bey'in Murat Bey'e verdiği cevap değişti mi şu anda? Yani, hukuk fakültesi mezunu olmayan insanların Birinci Daire dışında görev yapamamayacaklarına dair beyan kalktı, "Hayır, her yerde görev yapabilirler." dendi değil mi? Bu durumda, o zaman Komisyon...

BAŞKAN – Komisyonun öyle bir beyanı yok.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Metin yürürlükten kaldırılacak diye bir...

İSA GÖK (Mersin) – Zorunluluk getiriyor o Sayın Genel Müdür .

BAŞKAN – Bir dakika...

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK– Maliye zaten görev yapabiliyor, bunlar dışında olan varsa Birinci Daire dışında yapabiliyordu...

İSA GÖK (Mersin) – Atamadan gelenleri oraya koymayı düşünüyordunuz.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK –Evet.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

Farukçugum buyurun.

Hoş geldiniz.

FARUK BAL (Konya) – 8'inci maddeyi mi görüşüyorsunuz?

BAŞKAN – Yok, şu andaki görüştüğümüz madde 10 madde Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Maşallah hızınıza yetişemiyoruz Sayın Başkan!

BAŞKAN – Yahu, hayır, şimdi hızınıza yetişemiyor... Ya Faruk'çuğum, şu müzakere serinliği ve tolerans içerisinde normali anormale döndürücü yorumlarınıza katılayım mı katılmayayım mı tereddüt geçiriyorum.

FARUK BAL (Konya) – Katılın, faydası var, sevap alırsınız. Bu dünyada faydasını göremezsiniz ama öbür dünyada çok görürsünüz Ahmetçiğim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Evet, ben, aslında zannediyordumki 8'inci madde görüşülüyor. 8'inci madde düzeltilmiş, teşekkür ediyorum düzeltme önergesini veren ve kabul eden heyete ama 8'inci maddeyle ilgili birkaç cümle söyleyeceğim. Sayın Başkanın cimri kullandığı zamanı da fazla sarf etmeyeceğim.

BAŞKAN – Sağ olun.

FARUK BAL (Konya) – Aslında bu 8'inci maddedeki "Daireler arasındaki iş bölümünü Danıştay yapacaktır." ifadesi bu kanunun özünü, ruhunu ortaya koyuyor yani Danıştay kontrol etme ruhunu ortaya koyuyor yani Danıştay Başkanı seçimlerinde şimdi Cumhurbaşkanı olan, o zamanın Başbakanının telefon tapelerine düşen "Filanca hanımefendiyi seçin." talimatı uyarınca seçilen Danıştay da AKP'nin siyasal yapısını ortaya koymaktadır.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Neler var, biz duymadık ya!

FARUK BAL (Konya) – Var, var.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır ama nerede var?

BAŞKAN – Neyse, devam Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Var, var, bakın tapelere, sayfa sayfa tape var ama değiştirilmiş olması beni mutlu etti, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi yüksek kabullerimize arz ediyorum: Dilek Hanım'ın ön muhalefeti ve karşı oy içerisinde oy çokluğuyla madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 26- 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde bu Kanuna göre oluşturulan Danıştay üyeliği kadroları için seçim yapılır.

2. Seçimin tamamlandığı tarihten itibaren on gün içinde Başkanlık Kurulu, iş durumunu dikkate alarak, dava daireleri arasındaki işbölümüne ilişkin karar tasarisini hazırlar ve Danıştay Genel Kurulunun onayına sunar. Danıştay Genel Kurulu, tasariyi beş gün içinde karara bağlar. Danıştay Genel Kurulunun işbölümünün onaylanmasına ilişkin kararı derhal Resmî Gazetede yayımlanır ve yayım tarihinden itibaren on gün sonra uygulanmaya başlanır.

3. Başkanlık Kurulu, işbölümüne ilişkin kararın Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on gün içinde, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak Danıştay daire başkanları, üyeleri ve tetkik hâkimlerinin hangi dairelerde görev yapacağını yeniden belirler.

4. Danıştay Genel Kurulunun işbölümünün onaylanmasına ilişkin kararı uygulanmaya başlayıncaya kadar bu Kanunla yapılan değişiklikten önceki işbölümüne ilişkin hükümler uygulanmaya devam olunur.

5. Daha önce başka dairelerde görülmekte olup da dairesi değiştirilen dava dosyaları mevcut halleriyle ilgili daireye gönderilir."

BAŞKAN – Önerge var mı arkadaşlar?

Faruk Bey, yöntem şey etti, bilhassa Dilek Hanım'ın bu çalışmalara mührü... Önergeleri de okuyun, birlikte müzakere edelim çünkü önerge müzakere şeyi var ya öylece hak elde etti.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekle olan (2/2418) Esas sayılı Kanun Teklifi'nin Çerçeve 11 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

MADDE 11- 2575 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 26- 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde bu Kanuna göre oluşturulan Danıştay üyeliği kadroları için seçim yapılır.

2. Seçimin tamamlanmasından itibaren beş gün içinde bu Kanunla ihdas edilen daire başkanlığı kadroları için seçim yapılır.

3. Başkanlık Kurulu, iş durumunu dikkate alarak, daireler arasındaki işbölümünü yeniden belirler ve buna ilişkin karar derhal Resmî Gazetede yayımlanır. Bu karar, yayım tarihinden itibaren on gün sonra uygulanmaya başlanır.

4. Başkanlık Kurulu, işbölümüne ilişkin kararın Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on gün içinde, kurulların ve dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak Danıştay daire başkanları, kurullarda ve dairelerde görev yapan Danıştay üyeleri ve tetkik hâkimlerinin hangi kurul ve dairelerde görev yapacağını yeniden belirler.

5. Başkanlık Kurulunun işbölümünün belirlenmesine ilişkin kararı uygulanmaya başlayıncaya kadar bu Kanunla yapılan değişiklikten önceki işbölümüne ilişkin hükümler uygulanmaya devam olunur.

6. Yeni işbölümüyle dairesi değiştirilen dava dosyaları, işbölümüne ilişkin kararın Resmi Gazetede yayımlanmasından itibaren on gün içinde ayrıca bir karar verilmesine yer olmaksızın listeye bağlanmak suretiyle mevcut halleriyle ilgili daireye devredilir. İşbölümü kararı sonrası Danıştaya gelecek olanlar (karar düzeltme ve yargılamanın

yenilenmesi dâhil) ile kanun yollarına konu edilerek bozulan dava dosyaları işbölümü kararıyla görevleri belirlenen dairelerce sonuçlandırılır."

Gerekçe:

Önergeyle, Danıştay'da ihdas edilen bir idari dava dairesine ilişkin üye seçiminin yapılması ve müteakip iş ve işlemlere ilişkin süreç yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Evet, şimdi bir maddeyi düzenliyoruz, aynı şekilde yeniden düzenliyoruz, hayırlısı!

Dilek Hanım, benim Faruk Bey'e ve size şey ettiğim... Bu Komisyonun müzakerelerinde... "Semantoloji" diyoruz, felsefenin dördüncü kolu, anlam bilim, semantoloji. Tabii, tekrarlar pedagojide önemli, siyasette de önemli ama ihtisas komisyonlarında tekrarlar anlamların özgül ağırlığını değiştirmiyor, bu kayıt içerisinde arz olunur.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bir sözümüz vardır, biliyorsunuz "Bir şeyi 40 kere söylerseniz belki olur." diye, ben de onun için, 40 kere söylersem belki dikkate alınır diye söyleme gereğini hissediyorum, sizin uyarınıza karşılık onu söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, Sayın Başkanım, bir yasa teklifini arkadaşlarımız verdiler, bu yasa teklifi bize karşılaştırmalı metin şeklinde geldi. Ondan sonra bir de önergelerle değişiklik oluyor. Ne unutuldu yasa teklifinde de bu önergelerle geliyor? Bu şekilde bir yasa teklifi hazırlanma süreci olmaz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Doğru, katılıyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Siz de bundan rahatsızlık duyduğunuzu belirtiyorsunuz, biz de rahatsızlık duyuyoruz. Çünkü, yüksek mahkemeleri burada dizayn ediyoruz, yüksek mahkemelerin durumunu gözden geçiriyoruz. Kendinize göre düzeltiyorsunuz ama artık, o kadar hor görmemek lazım. Yani, bu şekilde de ciddiyetsiz bir şekilde yapmamak lazım bu olayı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bak, Dilek Hanım diyor ki Enver Bey: "Danıştay bu önergeye katılıyor mu?" Ondan sonra müzakereye devam edecek.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Onların da başı dönmüştür Sayın Başkanım, Danıştayın.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Sayın Vekilim, katılıyoruz. Şöyle katılıyoruz: Şimdi, burada birçok, hele ki iki daire kurulduktan sonra Danıştaydaki daireler arasındaki iş bölümü yeniden düzenlenecek. Yeniden düzenlendiğinde bu, heyetlerin toplanıp bunları karar altına almaları epey bir zaman alacak. Dolayısıyla, bunu sadece dosya içeriklerini listeledikten sonra ilgili daireye gönderecek. O manada katılıyoruz çünkü bu maddenin, geçici maddenin en önemli noktalarından bir tanesi bu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, burada bir hocamızdan bir eleştiri gelmiş, onu burada aynen söylüyorum, diyor ki: "Başkanlar Kurulu -idari dava- tüm dairelerin başkanlarından oluşuyor." Buna karşılık Başkanlık Kurulunun ise daha az kapsamlı bir şeyden oluştuğunu ve aynı zamanda Başkanlık Kuruluna seçilebilmek için kıdem şartının da gerekli olmadığından bahsediyor, hocamızın görüşü bu. Yani çok ayrıntılı inceleyemediğim için, onu bir soracağım, buna da bir cevap verilsin. Başkanlık Kuruluna seçilebilmek için bir kıdem şartı aranıyor mu? Yoksa bir günlük bile orada görev yapan kişi Başkanlık Kuruluna seçilebilecek mi? Seçilecekse o zaman yeniden bir dizayn çalışmasıyla karşı karşıya kalıyoruz. Başkanlar Kurulundan değil de Başkanlık Kuruluna bu yetkilerin verilmesinin gerekçesi ne? Başkanlık Kurulundakilerin kıdem şartı aranıyor mu? Bir de buna cevap verilerse...

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Enver Bey, kıdem şartı aranıyor mu bu kurullarda?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkanım, bir de Enver Bey şuna yanıt versin: Şimdi, bu dosyalar yeni görev dağılımından sonra yarı yolda, anladığım kadarıyla, yeni dairelere, yeni üyelere gidecek, bu teamüllere uygun mudur? Yani, dosya yarıya kadar bir daire farklı üyelerin elinde, bu düzenleme yapıldıktan sonra pat diye yeni dairelerde, yeni üyelerin elinde, ne olacak bu dosyaların hâli?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Enver Bey, buyurun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Sayın Başkanım, şimdi ben şunu belirtiyim: Danıştayda Yargıtaydaki kanundan farklı olarak Başkanlık Kurulu lağvedilip yeniden seçim olmuyor. Şu andaki Başkanlık Kurulu 4 Ekim 2013 tarihinde seçilmiş Başkanlık Kurulu. O günkü Genel Kurulda salt oy çoğunluğuyla seçilmiştir ve bir yıl daha görevi var, aynı Başkanlık Kurulu bunu yapacak, oluşmuş bir kurul yapacak. Başkanlık Kurulu lağvedilmiyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Peki, Başkanlık Kuruluna seçilebilmek için kıdem süresi...

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Kıdem şartı yok üyeler açısından. Ama şu andaki Başkanlık Kurulu üyeleri o gün itibarıyla da iki yıllık, şu anda üç yıllık olmuş oldular, kıdem şartı yok yani.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu kadar geniş yetkiler tanınan Başkanlık Kurulundakilere belli bir süre en azından Danıştayda görev yapma şartı konulması uygun değil mi?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Olabilirdi tabii ki.

BAŞKAN – Önerge getir Dilek.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – En azından kurumu tanınması lazım.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Şöyle: 7 kişiden 4 kişi Başkan, 3 kişi üyelere ama Dilek Hanım'ın dediği gibi de niye olmasın? Olabilir de.

BAŞKAN – Turgut, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bu konu Genel Sekreterimizin açıklamasından sonra şöyle önemli, şimdi, aslında buradan şunu öğrenmiş oluyoruz: Başkanlık Kurulu 2013'te mi seçildi?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Evet.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) –İki yıl süreleri var. Şimdi, tabii o önceki düzenlemede bu Başkanlık Kurulunun tüm yetkileri Başkanlar Kuruluna aktarılınca Başkanlık Kurulu böyle çok fazla fonksiyonel olmayan bir noktaya geldi. Herhâlde oradaki heyet yapısı uygun bir yapı ki orada hazır kenarda duruyor, şimdi, Başkanlar Kurulunun tüm yetkilerini bu kez yine oraya aktararak yeni bir seçim yapmadan mevcut Başkanlık Kuruluyla bu işler halledilecek. Yani arkadaşlar arkadan bu şekilde anlayabilirler konuyu.

Ha, burada şöyle bir olay da var: Tahmin ediyorum, Genel Kurul seçerken yetkileri tamamen elinden alındığı için oraya çok talep olmamış. Demişler ki: “Ya, nasıl olsa burada fazla bir iş yapmayacağız, bu Başkanlık Kurulu ne iş yapar? Ben aday olmayayım.” Ama olanlar bak, bugün gerçekten çok faydalı işler yapacaklar iktidar adına, öyle gözüküyor.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Faruk Bey, Sevgili Bakanım Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim.

Evet, şimdi Turgut Bey’in aldığı yerden alıp devam edeceğiz, “Sakla samanı gelir zamanı.” Hakikaten o zaman, Başkanlar Kurulu, Başkanlık Kurulu derken benim kafam karışmıştı, şimdi o karışıklığın üzerine 1 kat daha karışmış oldu. Ben şimdi sapla samanı ayıramadım ama zamanında samanı saklayanların başına talih kuşu konmuş oldu, o da önemli. Yasada olduğu için seçim yapılma zorunluluğu olan, işlevsiz bir Başkanlık Kuruluna aday olmuş veya aday gösterilmiş olan kişilere önemli fonksiyonlar atfediyoruz. Sebep belli. İşte, 17-25 Aralıktan bu yana Meclisi meşgul eden iki sebep vardır. Bunlardan bir tanesi, Sayın Başesgioğlu’nun ifade ettiği gibi, cemaatle istiklal mücadelesi, diğeri de çözüm süreci. Her ikisi de bizim açımızdan makul, meşru zeminde yürümeyen, her ikisi de Türkiye’nin geleceğini karartacak bir durum.

Birinci sebep olan, cemaatle mücadele kapsamı içerisinde Başkanlar Kurulunda AKP mevzi kaybetmiş yani orada siyasi iradesini yargı üzerine oturtamıyor, anlaşılan bu. Eğer orada siyasi irade üzerine bir işlem yapılamıyorsa geçen defa olduğu gibi, bu defa Başkanlar Kurulunu baypas et, saman saklayan misalinde olduğu gibi Başkanlık Kurulunda bulunanlar üzerinde bir otorite tesis et, siyasi bir otorite tesis et, orada işini yürüt.

BAŞKAN – Ya Farukçugum, senin veya benim siyasette ne işimiz vardı kardeşim.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, bunların hepsi gerçek, siz araya girerek bu gerçeği değiştiremezsiniz.

BAŞKAN – Onu demiyorum ben, ne işimiz vardı siyasette böyle? Kalırdık yargıda, ya sen ya ben Yargıtay Başkanı olurduk.

FARUK BAL (Konya) – Vallahi ben senin birlikteliğinden memnundum, hâkim olarak iyi birliktelik yapıyordun ama şimdi o kadar adaletli davranmıyorsunuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben adil davrandığımı düşünüyorum, müzakere adaletini ihmal etmiyorum.

FARUK BAL (Konya) – Şimdi, tabii bize bu başka şeyleri de hatırlatıyor. Bu Başkanlık Kurulu ne yapacak? Karıştıracak. “Karıştır.” lafı bize geçmişti hatırlatıyor, hani 12 Eylül darbesinin yaptığı, cezaevlerinde “Karıştır, barıştır.” politikasını çağırıştırıyor. Lakin, burada barıştırılma mümkün değil, karıştırma da mümkün değil çünkü su ile zeytinyağı gibi birbirinden farklı, sizin hedef aldığınız, istiklal mücadelesi verdiğiniz bir kitleyle mücadele çabası içerisindeyiz. O zaman, buradan karıştırdıktan sonra barıştırma sonucunu çıkaramayacağınıza göre dizginleri tekrar ele alıyorsunuz, iki tane büyük, ciddi, Danıştay Danıştay olmaktan çıkaracak, orada üretilecek olan yargı faaliyetlerini adalet olarak tanımlamanın dışına çıkaracak iş veriyorsunuz. (5)’inci fıkrayla diyorsunuz ki: “Başkanlık Kurulu daireler arasındaki iş bölümünü belirler.” Tabii hâkimlik ilkesine aykırıdır. Başkanlık Kurulunun belirleyeceği iş durumu neye göre olmalıdır? Buraya yazmışsınız, kâğıt üzerinde “İş durumuna göre.” Oysa hepimiz biliyoruz ki bunu, zülfiyâe dokunan dosyalar bir yere gidecek zülfiyâe dokunmayanlar da kırkambar gibi birkaç daireye gidecektir.

Bununla da yetinmiyorsunuz yani daireler arasındaki iş bölümünü yenilemekle de yetinmiyorsunuz. Bir defa, o dairede kimler görev yapacak. Bunu da milimetrik hesapla yapacağınıza canı gönülden eminim. Mutlaka mutlak çoğunluğu sağlayacak şekilde orada üye yapısını tesis edeceksiniz ve sonuç itibarıyla, siyasi iradenin kontrolünde olan Başkanlık Divanı kararı, iş bölümü nedeniyle dairelerin dağıtımında ve o dairelerin içerisine yerleştirilecek olan üyelere, devamında Danıştay savcılarında ve Danıştay tetkik hâkimlerinde de kendini bulacaktır. Bunun adı bağımsız, tarafsız bir görev yapması gereken yargı faaliyeti değildir; bunun adı, doğrudan emre hizmet edecek olan bir yargı kuruluşu inşa etmek demektir. Bu, hâkimlik teminatını ortadan kaldıran bir uygulamadır. Bu, evrensel adaleti kökünden sarsacak, içine siyasi hormonla güçlendirilmiş ve yargıyla ilişkisi olmayacak uygulamaları yapacak bir durumdur. Dolayısıyla, biz buna kökünden karşıyız.

BAŞKAN – Önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karşı oylarla, oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 5 inci maddesinde yer alan "otuz sekiz" ibaresi "kırk altı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifi’nin Çerçeve 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 12- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Yargıtayda yirmi üç hukuk, yirmi üç ceza dairesi ve her dairede bir daire başkanı ile yeteri kadar üye bulunur."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Yargıtay'daki hukuk ve ceza dairelerinin sayısı kanunla belirlenmektedir.

BAŞKAN – Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, Yargıtay üyelerinden şu sorular geliyor, biraz önce arkadaşlarımız aradılar, dediler ki: Dairelerdeki üyelerin sayısı da artırılıyor mu? Şimdi, burada “Yirmi üç hukuk, yirmi üç ceza dairesi ve her dairede yeteri kadar üye bulunur, bir daire başkanıyla.” deniliyor. Yani “Dairelerdeki üye sayısı da artırılıyor mu?” diye soruluyor, bu konuda, Yargıtayın temsilcisi varsa ona bir soralım.

Şimdi, 38'den 46'ya çıkıyor. Bu 46 daire biraz sonra yapacağımız geçici maddeyle yeniden oluşturulacak, üyeler değişecek, başkanlar değişecek, bu şekilde bir dizayn çalışması olacak. Yani bunu yaparken Yargıtaydaki hâkim olan cemaat yapısını kırmak amacıyla yapıldığı, yine kapı arkasında bizim bildiğimiz bir konu. Bu, bu şekilde yapılıyor ama daha önce de söylediğiniz gibi, her dönemde diyelim ki bu sefer de farklı cemaatten birileri geldi ya da farklı gruptan birileri geldi, o zaman da mı yeniden değiştireceğiz? Onu söyleme gereğini hissediyorum.

Bir de Sayın Başkanım, ben ısrarla şunu söylüyorum: Yani, burada Yargıtaydan kimse var mı bilmiyorum, Yargıtaydan kimse yok herhâlde, değil mi?

BAŞKAN – Yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakanlık yetkililerinden özellikle rica ediyorum: Uygulamadaki arkadaşlarımız çok zorlanıyorlar. İşin uzmanı olmayan insanlar dairelerin üyeleri değiştirilince içtihatlarda farklılıklar oluşuyor. Artık, öyle bir güvensizlik var ki inananı, bakın, yasa maddesine bakarak “Kazanırız.” ya da “Kaybederiz.” denilen davalarda bile Yargıtayda ehil olmayan insanlar, tetkik hâkimleri ya da üyeler olduğu takdirde, bu tamamen tersine dönüyor. Yani artık, hiçbir hukuk güvenliği kalmadı, her türlü siyasi şeyi bir tarafa bırakıyorum. Yani lütfen, Yargıtaydaki bu daireler oluşturulurken en azından önceki, aynı dairede, aynı davalara bakan önceki üyelerden de 3-5 tane olsun, onların denetiminden bir geçiş, içtihatlarda farklılıklar olmasın. Yani, Bakanlık temsilcilerimiz en azından bunu Yargıtay üyelerine bildirebilirlerse... Uygulamada çok büyük sıkıntılar çekiliyor. Yani bunu sizlere de avukat arkadaşlarımız mutlaka iletiyorlardır. Yani önceki içtihatları bilen insanlar en azından o dairede çalışmalarına devam etsinler. Yani 3-5 tane belki orada sakıncalı olan, farklı mülahazalarla karar veren, birilerine sorup da karar veren insanlar olabilir yani onların dağıtılması söz konusu olabilir ama o uzmanlığı ve deneyimi önceki içtihatları bilen insanlardan oluşan daireler oluşturulsun. Lütfen, bu konuda çok büyük sıkıntı çekiyor arkadaşlarımız. Ben bunu Yargıtaydaki... Tabii, Danıştay için de bu gerekli, geçerli. Yani bizim için de, uygulayıcılar için de bunun bir güvence olması lazım. Yargıtay içtihatı şöyle diyor diyerek yasa değişikliklerine, mevzuat değişikliklerine bakıyoruz, bilgisayar ve hukuk programları sağ olsun, Yargıtay içtihatlarına da bakıyoruz. O içtihatlarda bir güvenlik ve devamlılık olmaz ise o zaman işte, vatandaşın hak kaybı söz konusu oluyor.

Bir de biliyorsunuz, artık masraflar çok fazla yani peşin alınıyor masraflar. Şimdi insanlar kazanacakları davayı bile kaybediyorlar, bir de gerçekten hukuka aykırı bir şekilde kaybediyorlar.

BAŞKAN – Peki, Dilek Hanım...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani bu anlamda buna özen gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, bir sözümüzü kesmeseniz, insicamımızı bozmasanız... Bakın, bu konuda ben baronun genel kurulunda arkadaşlarımızla görüştüm. Herkes, bakın, hiç siyasi görüş ayrımı yapmaksızın bütün arkadaşlarımız bundan şikâyet ediyorlar. “Artık Yargıtay içtihatları şöyle diyor, biz bunu diyemiyoruz çünkü o içtihatlar sürekli değişiyor, hukuk güvenliği ortadan kalktı, müvekkillerimize karşı hem biz mahcup oluyoruz hem de hukuka güven ortadan kalktı.” diyorlar. Yani buna dikkat edilmesi gerekiyor Sayın Başkanım, biz de bu duyarlılığı dile getiriyoruz.

BAŞKAN – Dilek Hanım, bu temenniye kim katılmaz?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama uyulmuyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika efendim, bir dakika... Ama bakın, siz hukukçusunuz, sosyolojik olarak da düşünün, bugün Yargıtay bir vakia mahkemesi, delilleri değerlendirme mahkemesi, içtihat değerlendirme mahkemesi değil ki. Bunu çözmek lazım, bunu da kanunla çözeceksin, büyük bir hukuk reformuna bağlı.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Deneyim sahibi, o dairede tecrübe sahibi insanların devam etmesi lazım.

BAŞKAN – Efendim, bakın, deneyim sahibi insanlar dosyada vakia incelemesiyle karşı karşıya kalırlarsa hukuk incelemesi için ayrıcağı zamanı bulamazlar.

Teşekkür ediyorum.

Farukçuğum buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu maddeyle değerli arkadaşlar, Yargıtayın çok yoğun iş yükü altında olduğunu biliyoruz hepimiz, Yargıtayın iş yoğunluğunun da ceza davalarında ağırlıklı olmak üzere, Ceza Kanunu'nda, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda ve ceza hükmü taşıyan kanunlarda Mao'nun kültür ihtilali yapar gibi, köklü değişikliklerin aniden yapılması, yargının buna hazırlanmadan yapılması ve sonuç itibarıyla da yasa değişikliği nedeniyle kesinleşmiş yargı kararlarının dahi tekrar yargının omzuna yük olarak binmesi, bunların itirazları, temyizleri derken Yargıtay şişmiştir. Şimdi, buna çare değil çünkü benim bahsettiğim olay 2004 yılında ortaya çıkmış bir olaydır. 2004 yılında ortaya çıkan bu olaya rağmen, Adalet Bakanlığı “Bu Yargıtayın üye sayısı fazla, üye sayısını düşürelim, daire sayısını düşürelim.” dedi ve Sayın Başkanın ifade ettiği gibi, “Yargıtayı bir içtihat mahkemesine dönüştürelim.” diye, doğru olarak 2007 tarihinde böyle bir tasarıda bulundu. 2007 tarihinde bu doğru, 2010 yılına gelindiğinde bir yanlışla ezildi, geçildi. 2010 yılında yapılan yanlış, bütün siyasi partiler değerlendirdi, biz de değerlendirdik, Anayasa değişikliğiyle yargı içerisindeki denge ve denetim araçlarının ortadan kaldırılması, yargı içi denge ve denetim mekanizmalarının ortadan kaldırılmasıyla sonuçlandı. Denge ve denetimsiz kalan bir kitlenin yargıyı eline geçirebilmesi için o zamanın Adalet Bakanı, “Bu, 10 seçimden daha önemlidir.” diyerek kendi partisini motive etti. Şimdi mücadele ettiğiniz Pensilvanya'dan da buna bir destek geldi, “Ölülerinizi dahi kaldırın, bu referandumda oy verin.” dediler ve

biz, o zaman ne söylemişsek şimdi de aynısını söyleyerek yargının başına siyasi şapka geçirilmesinin başa bela olduğunu ifade ediyoruz. O şapka çok büyük bir bela getirdi sizin başınıza ve şimdi ona karşı istiklal mücadelesi olsun diye bir başka belaya bulaşıyorsunuz. O da, dünyada eşi menendi görülmemiş obezlikte bir Yargıtay yaratıyorsunuz. 387'ye çıkardınız, "150'ye düşürelim." dediğiniz Yargıtayın üye sayısını 387'ye çıkardınız. Bu 387 Yargıtay üyesi de yetmiyor, şimdi 128 tane daha ilave ediyorsunuz, 516'ya çıkarıyorsunuz. Allah aşkına, ben bunca yıl hukukla iştigal eden bir kişiyim, dünyada bırakın 516'yı, 100'ü aşan Yargıtay üyesi olan ülke tanımıyorum, varsa bilen söylesin.

Şimdi, bu çerçeve içerisinde baktığımız zaman, Adalet ve Kalkınma Partisinin demokrasiye olan bakışını da burada görüyoruz. Yani kendi yürütme organını, bürokratları partileştirerek, parti memuru hâline getirerek, kaymakamları, valiyi, daire müdürlerini, müsteşarları parti mensubu gibi davranmaya zorlayarak yürütme organını hukuka uyararak iş ve işlem yapan bir organ olmaktan çıkardı, parti memuru hâline getirdi. Mecliste işte, biz ne konuşursak konuşalım gelip geçiyor parmak sayısı üstünlüğüyle, geriye bir yargı kalmıştı, yargıyı da inşa ediyor. Yani "Ben gitmeyeceğim, ben iktidardan gitmeyeceğim." diyor. iktidardan gitmeyeceğim demenin anlamı nedir? Bunun anlamı diktatörlüktür. İşte, diktatörlüğün bir ayağı da bu tasarıyla, bu şekilde oluyor. Değerli arkadaşlarım, oysa demokraside iktidarın değişmesi demokratik kurallara bağlanmıştır. Halkın oyuyla iktidar değişir. Yarın halk dedi ki: "Siz kenarda durun, dinlenin, başka bir parti gelsin." O zaman bu başka parti sizin siyasallaştırdığınız Danıştayla, sizin siyasallaştırdığınız Yargıtayla, sizin siyasallaştırdığınız Anayasa Mahkemesi ve HSYK'yla sizin gibi bir istiklal mücadelesi vermeye kalkar, onlar da bunların üye sayısını artırmaya kalkarsa bu memleketin hâli ne olacak? O zaman, herhâlde 1.200 üyeli bir Yargıtay ortaya çıkacaktır veya sayıyı milimetrik olarak tabii onlar da hesaplayacaklardır.

BAŞKAN – Alt mahkemelere Yargıtay fonksiyonu versin.

FARUK BAL (Konya) – Dolayısıyla, aklı, mantığı bir kenara bırakarak adalet denilen durgun suyu bulandırdınız Sayın Başkanım, bu bulanık suda umarız ki Türkiye boğulmaz, umarız ki hakkı, hukuku arayan insanların ümidi kaybolmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum değerli Bakanım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi önerge doğrultusunda oya arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul, karşı oyla.

Değerli arkadaşlar, değerli Genel Müdürüm, 13'üncü maddeyi, birleştirmenin ön koşulu olarak yani Faruk Bey'in "hülle" ibaresiyle yaptığı atıf içerisinde görüştüğümüz birinci için 9'uncu maddesine tekabül ediyor, konusuz kalıyor, okutmuyorum.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 2797 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde bu Kanuna göre oluşturulan Yargıtay üyeliği kadroları için, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından seçim yapılır.

Birinci fıkra uyarınca seçimin yapıldığı tarihten itibaren on gün içinde Birinci Başkanlık Kurulu yeniden belirlenir.

Belirlenen Birinci Başkanlık Kurulu on gün içinde, iş durumunu dikkate alarak, ceza ve hukuk dairelerinin sayısı ile bu daireler arasındaki işbölümüne ilişkin karar tasarisını hazırlar ve Yargıtay Büyük Genel Kurulunun onayına sunar. Yargıtay Büyük Genel Kurulu, tasarıyı beş gün içinde karara bağlar. Yargıtay Büyük Genel Kurulunun işbölümünün onaylanmasına ilişkin kararı derhal Resmî Gazetede yayımlanır ve yayım tarihinden itibaren on gün sonra uygulanmaya başlanır.

Birinci Başkanlık Kurulu, işbölümüne ilişkin kararın Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on gün içinde, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak Yargıtay daire başkanları, üyeleri ve tetkik hakimlerinin hangi dairelerde görev yapacağını yeniden belirler.

Yargıtay Büyük Genel Kurulunun işbölümünün onaylanmasına ilişkin kararı uygulanmaya başlayınca kadar bu Kanunla yapılan değişiklikten önceki işbölümüne ilişkin hükümler uygulanmaya devam olunur.

Daha önce başka dairelerde görülmekte olup da dairesi değiştirilen dava dosyaları mevcut halleriyle ilgili daireye gönderilir."

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) Esas sayılı Kanun Teklifi'nin Çerçeve 14 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 14- 2797 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde bu Kanuna göre oluşturulan Yargıtay üyeliği kadroları için seçim yapılır.

Seçimin tamamlanmasından itibaren beş gün içinde bu Kanunla ihdas edilen daire başkanlığı kadroları için seçim yapılır.

İkinci fıkra uyarınca yapılan seçimin tamamlanmasından itibaren beş gün içinde Birinci Başkanlık Kurulu yeniden belirlenir.

Yeni oluşan Birinci Başkanlık Kurulu, iş durumunu dikkate alarak, daireler arasındaki işbölümünü yeniden belirler ve buna ilişkin karar derhal Resmî Gazetede yayımlanır. Bu karar, yayım tarihinden itibaren on gün sonra uygulanmaya başlanır.

Birinci Başkanlık Kurulu, işbölümüne ilişkin kararın Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on gün içinde, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak Yargıtay daire başkanları, üyeleri ve tetkik hâkimlerinin hangi dairelerde görev yapacağını yeniden belirler.

Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun iş bölümü kararı uygulanmaya başlayınca kadar bu Kanunla yapılan değişiklikten önceki işbölümüne ilişkin hükümler uygulanmaya devam olunur.

Yeni işbölümüyle dairesi değiştirilen dava dosyaları, beşinci fıkra uyarınca görevlendirme yapılmasından itibaren on gün içinde mevcut halleriyle ilgili daireye gönderilir."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Yargıtay'da ihdas edilen sekiz yeni daireye ilişkin üye seçiminin yapılması ve müteakip iş ve işlemlere ilişkin süreç yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Evet.

Adalet Bakanlığı değerli uzmanlarıyla bir hususu paylaşmak istiyorum: Şimdi, iki metni karşılaştırıyorum, birkaç ibare dışında farklılık yok. Arkadaşlar, tabii bu mukayeseyi müzakere anında fark edemeyebilirler, onun için, değiştiren önergelerde zaten neyi değiştiriyoruz? Teklifi değiştiriyoruz. Farkı yazacaksınız arkadaşlar. Adalet Bakanlığının Komisyonumuzla uzman arkadaşların görüşlerinin hilafına olması mümkün, muhtemel olabilir. Benimle temas kurarlarsa Komisyon uzmanı arkadaşlarla da denkleştirme ve inceleme kolaylığı sağlarız. İbareyse ibare, cümleyse cümle, diğerlerini tekrarlamaya gerek yok.

Buyurun Muratçığım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Kanun yapma prosedürlerini biraz şey yaptım. Teklif tasarı alt komisyona gidiyor, orada günlerce çalışıyoruz, arkasından ordu gibi böyle alt komisyonda önerge geliyor. Üst Komisyona geliyor, kanunu yeni baştan yazıyoruz.

BAŞKAN – Genel Kurula da iniyor...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Genel Kurulda da oluyor. Yani biraz disipline olursa iyi olur.

Bir şey soracağım bu yeni kadroyla ilgili. Sayın Genel Müdürüm, daireleri artırıyoruz da tetkik hâkim kadrosu yok, Yargıtayda yok, Danıştayda var, onu neden gerek görmedik?

Bir de Başkanlık Kurulu bu üyeleri dairelere dağıtacak. Yani, burada layüsellik olabilir mi acaba? Yani üyelerin uzmanlık alanına göre bir şey, ceza dairesinde çalışmış bir üyeyi hukuk dairesine gönderebilir mi? Burada bir kısıtlama bir çerçeve çizme ihtiyacı var diye düşünüyorum.

FARUK BAL (Konya) – Kura, kura.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Genel Müdürüm, bu konuda Murat Bey'in...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Danıştayımızdan talep var ama Yargıtaydan öyle bir talep gelmedi. Yalnız, onların kadroları Yargıtaydan...

BAŞKAN – Doğru Murat, Ankara Adliyesi... Tetkik hâkimlerin kadroları Ankara geleneksel olarak. Tamam.

Teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım, buyursunlar.

Tefsir cümlelerinizden edebiyat cümlelerine, açıklama cümlelerinizden özgün hüküm cümlelerine bir yükseliş inşallah.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yaklaşık üç dört ay kadar önce yine bu Yargıtayla ilgili bir değişiklik yapmıştık, yeniden daireler şekillendirilecekti, oluşturulacaktı ama tabii orada bir engele çarptı, yapılamadı. Yeniden, üç dört ay sonra bu değişikliği yapıyoruz, yeniden daireler oluşturulsun, yapılsın filan diye. Umarım yani düşündüğümüz gibi sadece siyasi yaklaşım biçimleriyle olmaz, sağlıklı bir şekilde bir şekillenme olur. Hâkimler Savcılar Yüksek Kuruluna seçilen sağlıklı insanların da olduğunu biliyoruz. Umarım bu düzenlemeler iyi olur ve dairelerin oluşumu da iyi olur, seçimler de iyi olur. Bunu ben sadece ümit etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, biraz önce bana dediniz ki: "Muhalefet şerhi için pazartesiye kadar süre." Şimdi, bakın, neyi, nerede değiştirdiğimizi bilemiyoruz. Şimdi, biz muhalefet şerhimizi yazacağız.

BAŞKAN – Onun müzakeresini işi bitirdiğimiz zaman yaparız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sadece şunu söylemek istiyorum: Yani, bunun kaygısı beni sardı. Şimdi, ben dava dilekçemi yazarken de mahcup olmayacak şekilde, yanlış bir şey yapmayacak şekilde yazmaya özen gösterirdim. Şimdi eski metin mi, yeni metin mi, metinde nasıl bir değişiklik oldu yani böyle hakikaten tarihe not düşüyoruz biz ama yazarken çok zorlanacağız. Bize son metin gelsin lütfen, biz ona göre yapalım. Çok zorlanacağız Sayın Başkanım. Yani, ben bunları tutanaklara girecek şekilde sizden rica ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, Komisyon Başkanının adil iradesini etkileme yetkinizin olmadığını düşünüyorum. O konuda müzakerelerimiz oldu Ömer Bey ve Turgut Bey'le. Konuşuruz onu, son cümlede onu değerlendiririz.

Teşekkür ediyorum.

Farukçuğum buyur.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bakanlık yetkililerine bırakırız muhalefet şerhini yazmayı, onlar çıkamazlar işin içinden.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Farukçuğum.

FARUK BAL (Konya) – Teklif oradan geldiğine göre muhalefet de oradan olması lazım.

BAŞKAN - Buyurun Faruk Bey.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Aslında şu değişiklik önergesi ne anlama geliyor diye Sayın Genel Müdüre sorduğunuz soru meseleyi açıklığa kavuşturmuştur. Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bizim dilimizde bir söz var: Su bulanmadan durulmaz. Doğru, su bulandığı zaman daha sonra durulur. Buradan hareket ettiğimiz zaman, bunu adalete uyguladığımızda ters orantılı, adalet bulandığı takdirde durulmaz değerli kardeşlerim.

Şimdi, bu kapsamda olaya baktığımızda, bu maddede on günlük, on beş günlük, beş günlük süreleri görüyoruz. Bunu biz bir yerden hatırlıyoruz. On gün içerisinde adaylar yüksek seçim kuruluna müracaat eder, beş gün içerisinde yüksek seçim kurulu adayları kesinleştirir, takip eden on beşinci pazar günü de seçim yapılır. Bu, Anayasa'da 2010 tarihinde yapılan seçimle ilgili, destan gibi bir maddenin özüydü.

BAŞKAN – Ha, geçici maddenin.

FARUK BAL (Konya) – 2010, 2010. Şimdi, aynı jargonla buraya gelmişsiniz, 2010 tarihinde HSYK'da ve Anayasa Mahkemesindeki mantık ile Yargıtayın bu maddeyle yeniden şekillendirilmesini yapıyorsunuz. Oradaki mantığın yarattığı sonuç 17-25 Aralık operasyonlarında size göre istiklal mücadelesi sonucunu doğuracak bir hukuk darbesi yapan gücü yaratmıştır. Bize göre yargının elde etmiş olduğu yolsuzlukla ilgili delillerden kurtulmak için böyle bir operasyon yapıyorsunuz. Aynı sonuç Yargıtayda tekrar ortaya çıkarsa bu defa ne yapacaksınız? Yani, on günlük, beş günlük sürelerle yine dilimizde bulunan, kültürümüzde bulunan bir başka sözü hatırlatıyorsunuz, acele ediyorsunuz. Bilin ki acele eden ecele gider. Siz de belki şahsen hukuk kapısına sıkışmış kuyruğu kurtarmak için acele ediyorsunuz ama adalet duygusunu ecele gönderiyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bunlar Komisyon tutanaklarındaki vecizeler. Mutlaka ileride bunlar bilimsel inceleme yapıldığı zaman nükteleri de yinelemeleri de yer alacak ve bu bir müktesebat tabii, Adalet Komisyonunun, Parlamantonun müktesebatı.

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda muaddel maddeyi kabulünüze arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İşlenmiş şekilde madde kabul edilmiştir karşı oylarla.

Teşekkür ediyorum.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 112 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Silah edinme:

MADDE 112/A- Hakim ve savcılar, Emniyet Genel Müdürlüğünce, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 8 inci maddesi uyanınca temin edilen yerli veya ithal tabancaları, anılan maddedeki şartlar uyarınca, bedeli mukabilinde, zati silah olarak satın alabilirler.

Mesleki kimlik kartı:

MADDE 112/B- Hakim ve savcılar ile yüksek yargı organı mensuplarına verilen mesleki kimlik kartı, tüm resmi ve özel kuruluşlarca resmi kimlik olarak kabul edilir."

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza...

FARUK BAL (Konya) – Bir dakika, sözümüz var Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlarım, burada hâkim ve savcıdan bahsediliyor ancak uygulamada Yargıtay üyeleri farklı bir statü gibi algılanabilir. Bu Yargıtay üyelerini de kapsamaktadır. Ona göre Yargıtay başkanı, daire başkanları ve üyeleri dememiz lazım, bir. Yani, başkanlar kendini üye kabul etmez, onun için söylüyorum.

BAŞKAN – Böyle bir gereklilik var mı Genel Müdüüm?

FARUK BAL (Konya) – Birincisi bu itirazımın.

İkincisi, asıl hâkimin korumasız hâle geldiği an emekli olduğu andır. Dolayısıyla, bunların emeklilerini de kapsayacak şekilde maddeyi genişletmek lazım.

BAŞKAN – Zati silah o demek zaten.

FARUK BAL (Konya) – Hayır, zati silah o demek değildir.

BAŞKAN – Öyle mi? Peki.

FARUK BAL (Konya) – Zati silah kişisel silahı demektir.

Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi...

BAŞKAN – Anladım, anladım.

Genel Müdür bir açıklama yapacak.

Buyurun Genel Müdüüm.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, Hâkimler Savcılar Kanunu 2/B maddesinde mali ve sosyal haklar yönünden yüksek mahkeme başkan ve üyelerinin de aynı hâkim ve savcılarının faydalandıkları hak ve...

BAŞKAN – Ama mali ve sosyal hak değil bu, güvenlik hakkı.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Güvenlik değil efendim, bu bir sosyal hak.

BAŞKAN – Peki efendim.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, bakın, dün benim başıma gelen bir iş. Dün evimizin iskân ruhsatı alındı, elektrik bağlayacağız. Elektrik bağlayacak kişi belge istiyor, bir sürü belge, bunlardan bir tanesi de tapu kaydının aslı. Fotokopisini gönderiyoruz kabul etmiyor. Adam gidiyor, geliyor vesaire. Şimdi, Türkiye'de bürokrasi böyle çalışır kardeşim.

BAŞKAN – Ya “netleşelim” diyor.

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlar, silah mevzuunda, mevzuatın ortaya koymuş olduğu hükümler çok sert bir şekilde idare tarafından uygulanıyor. Bu nedenle, milletvekili silah almış, milletvekilliğinden ayrıldıktan sonra altı ay içerisinde “Ben milletvekilliğinden ayrıldım.” diye bir dilekçe vermediği için silah taşıma ruhsatı elinden alınıyor, belediye başkanının alıyor. Böyle haksız uygulama niye yapılıyor? Kanuna dar bakış açısıyla yapılıyor. Burada da aynı şey karşımıza çıkabilir. Ne olur “Yargıtay üyeleri ve emeklileri” diye de yazsanız?

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Emekliler hakkında yani hüküm var zaten, 6136, taşıyabiliyor, milletvekilleri de aynı şekilde. Bu madde niye geldi ben onu anlayamıyorum.

FARUK BAL (Konya) – Bunlar taşıyamıyor mu?

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bunlarda taşıyor, buluyor zaten.

BAŞKAN – Ne gereği var o zaman.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Sayın Genel Müdürüm yani bunu Emniyet teşkilatı alacak, ucuz verecek hâkimlere böyle mi anlıyoruz bunu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Evet efendim.

Şimdi efendim, bir yıl önce Bakanlığımız protokolle hâlen görevli hâkim savcılara bir defaya mahsus bu şekilde ithal silah alımı yapıldı. Bu da vergi, harç ve özel tüketim vergisine tabi değildi. Bunu sürekli hâle getiriyoruz. O tarihte faydalanmayanlar falan vardı, şimdi bu sürekli hâle getiriliyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, bu konuda bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, şimdi burada o tarih değişikliğiyle mevcutlar da faydalansın diyoruz ama milletvekillerinin silah almasıyla bunların alması arasında zannedersem fark var. Bu zati silah alma noktasıyla milletvekillerinin silah edinmesi arasında bir fark var, bunlar biraz daha ileriye gidiyorlar. Bununla ilgili Emniyetten gelen bir arkadaş var, ona bir söz verirken. Zati silah ne anlama geliyor öğrenmek istiyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ HACI DOĞAN– Sayın Başkanım, 6136 sayılı Kanun’un uygulanması şunu gösterir: Yönetmelikte zati tabancanın tanımında Emniyet Genel Müdürlüğünce temin edilen tabancalar görevinde kullanılmak üzere verilir. Emekli olduktan sonra malı olup ruhsata bağlanacak tabancayı diyor. Yani, bu anlamada, zati demirbaş tabancaları biz de Emniyet mensuplarımıza okuldan öğrencilerimiz mezun olduğunda veriyoruz ve de emekli olana kadar hiçbir şekilde satışı, üçüncü bir şahsa devri yapılamıyor. Ancak, emekli olduktan sonra kendisinin şahsi malı oluyor, ruhsata bağlanabiliyor. Bu açıdan, doğrudur, biz bu silahlardan her yıl temin ediyoruz, personelimize de satışı yapılmak üzere veriyoruz. Ancak, emekli olana kadar hiçbir şekilde devri yapılamıyor ve de bir defaya mahsus veriliyor. Herhangi bir şekilde zayı, hurdaya ayrılırsa da ona istinaden tekrar ikinci bir tabancayı veriyoruz. Ancak, bununla ilgili de ek 8’inci maddenin devamında, satılan tabancalarla ilgili, “Ayrılma, ihraç, benzeri durumlarda bakım onarımla ilgili şeyler yönetmelikle düzenlenir.” diyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ya kardeşim hiçbir problem yok burada.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Şimdi, yabancı bir silahı 4.500 euroya aldınız, milletvekiline 4500 euroya satıyorsunuz. Bu hâkim ve savcılara bu zati silahtan dolayı 900 euro, bin euro gibi bir rakama geliyor zannedersem, zati silah olduğundan dolayı.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ HACI DOĞAN– Biz bu zati demirbaş tabancaları Kamu İhale Kanunu’na göre alıyoruz Sayın Başkanım. Her yıl 25 bin, 30 bin civarında alıyoruz personelimize verilmek üzere. Bu yıl Canik tp9 aldık, fiyatı 500 TL. Polisimize satıyoruz, 500 TL’ye satıyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, silah mevzuatı bizim konumuzun...

Buyurun Muratçığım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Açıklığa kavuşturalım diye, daha iyi hak verdiğimizizi öğrensinler diye.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi, tabii, silah edinmelerine bir diyeceğimiz yok ama Recep Bey’in dediği gibi yani diğer kamu kuruluşları arasında mülkiyeye, Parlamentoyla bir farklılık yaratacaksa onu 6136’nın bütünlüğü içerisinde değerlendirmek lazım. İçişleri Komisyonunda öyle bir tasarı var, epeydir bekliyor yani.

Şimdi, barolardan hepimize geliyor meslektaşlarımızdan, bir pasaport konusu, on yılını doldurmuş avukat arkadaşlarımıza pasaport verilmesi talebi var; iki, burada olduğu gibi yine silah edinme talepleri var.

Komisyonun takdirlerine sunarız.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Ben yine sorayım Genel Müdürüm, Faruk Bey’in noktalarını önemli. Bu hâkim ve savcı terimine yüksek mahkeme üyeleri de dâhil mi? Bunu bir tefsir normu olarak söylemeniz de yeter yani uygulama öyle mi?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, böyle yeterli ama sizce bir tereddüt hasil oluyorsa şu ibareyi yazabiliriz, kimlik maddesine onu koyduk, “yüksek yargı mensupları” denilebilir oraya ilaveten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, Barolar Birliği söz istiyor, alabilir miyiz lütfen.

BAŞKAN – Onu müzakereye geçmedik. Hâkimlerin...

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN – Hayır hayır, bu madde üzerinde, bu madde üzerinde.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN – Şimdi, 6136’da “hâkim, cumhuriyet savcısı ve cumhuriyet savcı yardımcısı ile bu meslekten sayılanlardan” ibaresi nedeniyle avukatlar bu ibareye dâhil edilmiyor. Oysa bu kanun 1950’li yıllarda çıktığında avukatlar bu mesleklerden sayılanlardan olarak düşünülerek bu çıkarılmıştı. Ancak, günümüz yorumunda buraya dâhil edilmediğinden dolayı avukatlar silah alımında yüklü miktarda harç ödemektedirler. Esas can güvenliği tehlikede olanlar avukatlardır. Evet, hâkim, savcılar da tehlikededir ancak avukatların da can güvenliği

tehlikededir, her gün saldırı olmaktadır avukatlara. Bu maddede basit bir değişiklikle yani burada "Hâkimler ve savcılar" deniliyor, hazır değişiklik yapıyorken "Hâkim, savcı ve avukatlar" dediğimizde biz özel kanun kısmına gireriz ve harç ödememiş oluruz. Bu sorun çok basit, buraya bir "avukat" ibaresi eklediğimizde kurtarıyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Koyuverelim.

BAŞKAN – Ya, zaten insanları asmak için de bir ip takıyorsunuz, iki dakikada bitiveriyor.

BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN – Ama kurtarıyor, hukuken kurtarıyor.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürümüz, ne dediniz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, burada 6136'ya düzenlemiyoruz biz, 2802'ye koyuyoruz.

BAŞKAN – "Yüksek mahkeme mensupları" mı dediniz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Olabilir efendim yani sizin takdirinizde. Yani, sözlü ekleme...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, bu hâliyle alt komisyondan gelmiş. Eğer kapsıyorsa bu hâliyle...

BAŞKAN – Peki.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Hakkı Köylü geçti)

MADDE 16- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar, Resmî Gazetede yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmakla yükümlüdür. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş dağılımının yapıldığı tarih itibarıyla görülmekte olan davalarda daireler, iş bölümü gerekçesiyle dosyalan diğer bir daireye gönderemez."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Söz yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Var, var.

AHMET İYİMAYA (Ankara) - Ondan sonra benden pazartesi gününe kadar süre diyorsunuz. Ben diyorum ki bakın, sizin Anayasa Mahkemesine gitmenizi vesaire... "Ben bir yere gideceğim, maddeler de belli, belli bir saatte sonuca ulaşabilir miyiz?" diye bir temennimi en az 100 defa tekrarladım. Yani bu kadar tolerans...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, şöyle, muhalefet olmasa Meclis ne güzel yönetilecek...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Mümkün mü? Muhalefetten ben mutluluk duyuyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama şimdi çok önemli yasalar çıkarıyoruz. Bizim konuşmalarımızın çok uzun sürdüğü gerekçesiyle rahatsızlık duyuyorsunuz.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Uzun sürdüğü değil, benim bir saatim var,o konuda bana anlayış gösterin diyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, sizin tabii ki burada bulunmanız bizi mutlu eder ama çok acil bir iş varsa da Sayın Köylü de devam edebilir. Sizi uğurlayabiliriz sağlıklı. Evet, aslında sonuna geldik, çok fazla bir şey kalmadı zaten. Bence bir...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Ya, ihdaslar var. Onun için yapma, Turgut ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Başkanım, bu madde, bu teklif, ilk teklifte de vardı bu bildiğim kadarıyla, kamuoyunda da şöyle algılandı: "Bu düzenlemeyle yeni özel yetkili mahkemeler mi kurulmak isteniyor, yeni özel yetkili hâkimlermi gelecek?" böyle bir kaygı var bu maddede. Şimdi, burada baktığımızda belki öyle anlaşılmayabilir ama işin içerisine ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla bazı ceza mahkemelerinin yani birden fazla olanların işte illerde daha farklı davalara bakacağı orada HSYK tarafından belirlenecek ve yetkilendirilecekler. Uygulamada şöyle bir kaygı olacak: Bunlar nasıl görev yapacaklar ve hangi davalar ihtisaslaşma adı altında bu mahkemelere verilecek? Yine yaşadığımız... Ne zaman kaldırdık terör mahkemelerini? kaldırdık, özel yetkili mahkemeleri kaldırdık ve burada bu kaygıyı nasıl gidereceğiz. Sayın Genel Müdürüm, buradaki ihtisaslaşma olayı yeni özel yetkili mahkemeleri doğuracak mı ve böyle bir sorunla karşılaşacak mıyız uygulamada? Belki şu anda böyle bir kaygı yaşamıyor olabilirsiniz ama işin içerisine uygulama girince bunlarla karşılaşacağız mı? Ben sizin düşüncelerinizi öncelikle merak ediyorum.

BAŞKAN – Yaşar Bey, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, burada aslında önemli bir değişiklik yapmıyoruz. Hukuk mahkemelerinde ve idari yargıda HSYK'ya bir yetki verilmişti. Bu mahkemeler arasında ihtisas sağlamak üzere kurul gerektiği yetkilendirmeleri yapabilecekti ancak, kurul bugüne kadar bu yetkilerini kullanmadı. Şimdi, ceza mahkemelerinde de böyle bir ihtisaslaşmaya ihtiyaç var. Bu hiçbir zaman kapatılan özel yetkili ya da terörle mücadele mahkemelerine dönüş gibi algılanmasın. Burada herhangi bir usul değişikliği yapmıyoruz, herkes aynı usule tabi. Yetki değişikliği yok yani coğrafi anlamda dosyaların yeri değişmeyecek. Sadece aynı derecedeki, örneğin İstanbul'da sanıyorum 273 adet -bütün adliyeler dâhil- asliye ceza mahkemesi var. Bunlar, bilmiyorum ama 100'ün üzerinde çeşit davaya bakıyorlar. Bu davaları belli mahkemelerde kümeleştirip burada uzmanlaşmayı artırmak, isabet oranını yükseltmek, davaların daha kısa sürede sonuçlandırılmasını sağlamaktır. Aynı zamanda, hâkimler eğitime alınırken buradaki baktıkları ihtisas türüne göre eğitim planlaması yapılacaktır. Yani, buradaki amacımız budur, başka hiçbir anlam...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, hem tutanaklara geçsin hem uygulama için yararlı olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, sırayla devam ediyoruz.

Ekim Bey, sizde söz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN – Tutanaklara geçmesi bakımından belirtiyoruz: Gerek bu madde gerekse yargı örgütünün yapısının değişikliğine dair diğer maddelerle yargı dünyamızda çok ciddi bir değişiklik yapılmaktadır. Kamuoyunun da çok fazla dikkatini çekmemiştir esasen. Bir öngörü olarak belirtelim, eğer öyle olmazsa da çok rahatlıkla, açık yüreklilikle de özür dileriz ileride. Büyük ihtimalle özel yetkili mahkemeler, devlet güvenlik mahkemeleri hayatımıza geri dönüyor.

Teşekkür ederiz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ben de bu düzenlemenin içerisinde en tehlikeli maddenin bu düzenleme olduğunu düşünüyorum. Barolar Birliği temsilcisi arkadaşımızın da görüşlerine katılıyorum. Şimdi, Sayın Genel Müdür dedi ki: “İşte soruşturma ve kovuşturma yönünden bir farklılık olmayacak, usul yönünden bir farklılık yok, coğrafi durum bakımından bir farklılık yok, sadece ihtisaslaşma yönünden.” dedi, cezada da öyle bir şey olacak. Şimdi, diyelim ki Mersin’de bir mahkemede bu hâkim ihtisaslaşacak, o konuda uzmanlaşacağını düşünün. Şimdi, kararname çıkıyor, kararnamede o hâkimi alıyorsunuz mesela hukuk mahkemesine bile atayabiliyorsunuz. Şimdi, bir dakika yani siz bunu nasıl düzenleyeceksiniz. Yani, Sayın Genel Müdürüm, sizin söylediğiniz tam uyuşmuyor. Siz bugün bile yıllarca ceza hâkimliği yapan bir kişiyi alıyorsunuz, çocuk mahkemesine veriyorsunuz. Çocuk mahkemesindeki bir hâkimi de alıyorsunuz ağır ceza mahkemesi başkanı... Yani, bugünkü gerçek bu, bunu yapıyoruz. Böyle bir süreç içerisinde şimdi hem ihtisaslaşıyoruz diye bu düzenlemeyi yaptığınızı söyleyeceksiniz... O zaman belirli suç alanlarında ihtisaslaşmış olan bir hâkimi alıp aynı ihtisaslaşmış başka alana vermeyeceksiniz, başka yere vereceksiniz. Buradaki güdülen amacın ben farklı olduğunu düşünüyorum. Yani, bunun yasaya konuluş gerekçesi bugünkü ceza yargılamasında duyulan ihtiyaçtan dolayı değil. Zaten, özel yetkili mahkemeler de getirilirken bakarsanız bir ihtisas mahkemesi olarak savunulmuş. Yani, hem 2005’te getirilirken özel yetkili mahkemeler Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 250, 251, 252’nci maddeleriyle ve ondan sonraki süreçte bu özel yetkili mahkemeleri savunanlar hep bu mahkemelerin ihtisas mahkemesi olduğunu savunarak toplumu ikna etmeye çalışmışlar. Bugünkü siyasi iktidarın bazı mensupları da bunu yıllarca savunmuşlar. En sonunda İstanbul Özel Yetkili Savcısının Hakan Fidan’ı şüpheli sıfatıyla ifadeye çağırması üzerine Sayın Bekir Bozdağ o dönem Grup Başkan Vekili sıfatıyla bu mahkemelerin hukuk devletinde olmaması gereken mahkemeler olduğunu söylemiş, arkasından da o dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan özel yetkili mahkemelerin canavar mahkemeler olduğunu söylemiş. Şimdi de siz bunun ihtisaslaşma iddiasıyla yapıldığını söylüyorsunuz ama bunun aslında bir ihtisaslaşma değil, yeniden bir özel yetkili mahkeme ihdas edildiğini veya bu yönde donatılacağını unutmamak lazım. Nitekim, bundan önceki düzenlemelerde biz sulh ceza mahkemelerini kaldırdık, sulh ceza hâkimliği tesis ettik. Bir sürü yerde şimdi özel yetkili sulh ceza hâkimi oldu ve onlar kendilerini kral ilan etmeye başladılar. Yani, bunun da böylesine çok ciddi bir tehlikesi vardır.

Ben tutanaklara geçmesi açısından söylemedim bu lafı, ciddi anlamda benim bu maddeye itirazım var. Hatta, Dilek Hanım da zaten onu uyardı. Benim öteden beri bu maddeye çok ciddi anlamda itirazım var. Şimdi, biz bir yandan, özel yetkili mahkemelerden daha yeni kurtulduk Allah’a şükür derken bir daha da böyle özel yetkili savcıyı, hâkimi görmek istemiyoruz. Yani, bizim özel yetkili kahraman hâkim ve savcılara ihtiyacımız yok. Hukuk devletine uyan, hukuk kurallarını uygulayan, bağımsız, tarafsız özgür iradeyle karar veren hâkim ve savcılara ihtiyacımız var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, çok açık olarak ifade edeyim, bu düzenleme getirilirken kesinlikle bir özel yetkili mahkeme oluşturulsun, bu konuda daha evvel yaşadığımız hadiselerle benzer bir mahkeme olsun gibi bir düşünce ve niyet asla yok. Çok açık söylüyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Senin yok.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, hayır. Yaklaşım olarak da yok. Hukuk mahkemelerinde böyle bir ihtisaslaşmayı biliyorsunuz, işte aile mahkemeleri kurduk, iş mahkemeleri var, vesaire, bildiğiniz şeyler. Yani hukuk alanındaki bu ihtisaslaşma ceza alanında da gereklidir ki siz çok iyi bilirsiniz. Ben kürsü hâkimliği yaptığım zamanlardan da biliyorum, bazı yerlerde, birden fazla ağır cezanın olduğu yerlerde, oradaki komisyon başkanının da inisiyatifıyla gelen dava dosyalarının bu şekilde tevzi edildiğini biliyorsunuz. Yani bir defakto olarak Anadolu’nun bazı yerlerinde uygulanmıştır, Hakkı Ağabeyin de bu konuda, tahmin ediyorum, herhâlde benzer tecrübeleri vardır. Dolayısıyla, şu anda yapmaya çalıştığımız şey, bahse konu şekilde hukuk mahkemelerindeki hukuk sisteminde olduğu gibi ceza yargılamasında da olabildiğince ihtisaslaşmanın sağlanmasına yönelik bir çalışmadır, başka bir düşüncemiz, niyetimiz de yoktur.

Özel yetkili mahkemeleri prensip olarak da biz de doğru bulmuyoruz, çok açık söyleyeyim, kanaatim olarak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ederim.

FARUK BAL (Konya) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, yargıdaki eski uygulamaları hatırlayarak ifade ediyorum, buna niye böyle bir yasal dayanak arandığını da sorgulamak istiyorum.

Eskiden, tapulama işlemi geçmiş yerlerde tapulama mahkemesi kaldırılır ama bazı davalar devam ederdi. Devam eden bu davalara genellikle birden çok asliye hukuk mahkemesinin bulunduğu yerlerde birinci asliye hukuk mahkemeleri bakardı. Buna paralel olarak, iş mahkemesinin kurulu olmadığı yerlerde, icra tetkik mercisinin kurulu olmadığı yerlerde birden ziyade asliye hukuk mahkemesi varsa bunların arasında da bir iş bölümü yapılırdı.

Yine, buna paralel olarak, ağır ceza mahkemelerinde, kaçakçılık davaları çok kapsamlı olduğu için bunlara birinci ağır ceza mahkemeleri bakardı ve bütün bunlar, benim hatırladığım, yüksek hâkimler kurulunun yetkiye ilişkin bir ilke kararı gereği idi. Bu ilke kararı gereği, zaten zaruri olan dosya tevziindeki ihtisaslaşma sağlanıyor. Yasal bir dayanak aranmasının

sebebi hâkim bende de şüpheyi uyandırmaktadır, o şüphe de şudur: Tabii hâkim ilkesini ortadan kaldıracak şekilde, gelen iddianameler arasında tevzi yapılırken şans unsurunu ortadan kaldıracak, bilgisayarın yapmış olduğu eleme usulü kura ihtimalini ortadan kaldıracak şekilde bir ihtisaslaşma yapılabilir. Örneğin, Ankara'da 30 tane asliye ceza mahkemesi varsa, bu kanuna göre 30'una da ayrı ayrı iş verilir ama zülfüyâre gidecek işlerin bulunduğu mahkemeye de zülfüyâre dokunmayan bir hâkim tayin edilir, böylece işin içerisinde sınırlanabilir. Bu şüphe bende hâkim olmuştur, dolayısıyla bu maddeye biz bu şüpheler nedeniyle karşıyız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Yaşar Bey, siz...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, biz bu konuyu hem Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna hem de Yargıtaya sorduk. Yeni bir olay değil, bir yıl önce hazırladığımız şeyde de vardı, o zaman sorduk, her ikisi de olumlu cevap verdi, elimizde cevapları var. Yani, burada zaten şu anda kaçakçılık suçlarına, kanundan doğan bir belirleme var, birinci asliye ceza, birinci ağır ceza bakıyor. Basın suçlarına ikiler bakıyor. Fikrî haklarla ilgili konulara üç bakıyor. Yani, burada herhangi bir şey yok ki efendim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Tabii hâkim ilkesine uygundur bu düzenleme.

FARUK BAL (Konya) – Yargıtaydaki dördüncü hukuk dairesi savaşı niye oldu o zaman?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben de çok kısa bir şekilde söyleyeceğim. Şimdiye kadar bu ihtisaslaşma hukuk mahkemelerindeki gibi gerekli oluyor denebilir, öyle bir gerekçe gösterilebilir, bu haklı da olabilir ama şimdiye kadar takdir hakları kötüye kullanılabildiği için, kötüye kullanılabiliyor... Yani HSYK belirleyecek çünkü iş yoğunluğuna göre...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Genel Müdürüm, sınırlandırılalım, örneğin, “Kişinin cismani varlığına karşı, ilişkin suçlara bu mahkeme bakar.” diye bir ayırım getirelim, “Mala karşı cürümlere şu bakar.” diye bir ayırım getirelim, ölçü getirelim. Yoksa, aldıktan sonra 40 tane ayrı ihtisaslaşma çıkarabiliriz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, buradaki takdir hakkının...

BAŞKAN – Kriterlere bağlanması...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ...amacına aykırı bir şekilde kullanılabilmesinden dolayı insanların, hepimizin yaygısı var.

Bir de ben şunu söylemek istiyorum: Yani, yine yeşil pasaportla ilgili herhangi bir düzenleme yapmadık, diğer kamu avukatlarıyla ilgili bir düzenleme yapmadık, bu bizim boynumuzun borcu. Yani, biraz önce Recep Bey de söyledi, örneğin silah alınmayla ilgili de avukatların ve milletvekili olarak bizlerin de bu konuda bazı hakları ortadan kaldırılıyor görüntüsü var. Yani bizim hâkim ve savcılara verdiğimiz hakların milletvekillerinde ve avukatlarda olmadığı gibi bir izlenim edindim ben.

Bunun yanında, şimdi, ne zaman, iktidar- bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyor- kendisine dokunmaya başlayınca bazı düzenlemeleri yeniden gerçekleştiriyor. Bu gizli tanıklıkla ilgili müessesenin değiştirilmesi lazım Sayın Başkanım, öncelikle onu söyleyeyim.

Bir de sulh ceza mahkemelerine itirazlar, özellikle bu takipsizliğe karşı sulh ceza mahkemelerine itirazlar ya da aynı yerdeki sulh ceza mahkemesine itirazın da kaldırılması lazım.

Şimdi, bu takipsizlik kararları verildi o yolsuzluk operasyonlarıyla ilgili, artık ona da ihtiyaç kalmadı, o olay bittiğine göre herhâlde bu sulh cezaları yeniden ağır cezaya ve en yakın ağır cezaya dönüştürebiliriz diye düşünüyorum. İhtiyaç ortadan kalktı yani hepsini beraber yapalım, artık o takipsizlik kararları verildi. Bu konuda da yani başka paketlerin gelmesine gerek kalmadan o en yakın ağır ceza mahkemelerini itiraz mercisi olarak alalım ki yani en azından AKP kendini koruyacağı derken insanlar hakikaten hak kayıplarına uğramasınlar diyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin, (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek (II) sayılı cetvelin Yargıtay Başkanlığına ait bölümüne; ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin, (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek (II) sayılı cetvelin Danıştay Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım'ın demin bahsetmiş olduğu meslektaşlarımızın niye avukatların yeşil pasaport ve diğer haklarıyla ilgili olarak biz de Adalet Komisyonu AK PARTİ üyeleri, milletvekili arkadaşlarımızla aynı görüşleri paylaşıyoruz, iki akşam evvel bunu müzakere etmiştik biliyorsunuz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Un var, şeker var, helva yapamıyoruz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yok, yok, hayır şöyle, prensip olarak biz de yeşil pasaport hakkı verilmesi...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yapalım o zaman helvayı.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ancak, biliyorsunuz, Avrupa Birliği Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığında da bu konuda görüş sorulduğunda vize muafiyetiyle ilgili olarak mevcut uygulamaların geriye götürüleceğine dair bazı ciddi problemler var, sıkıntılar var. Çok fazla miktarda yeşil pasaport var ve bununla ilgili ciddi bir vize muafiyetiyle ilgili yeniden kritik ediliyor. Dolayısıyla bu şartlarda, bizim arzumuz da öyledir, avukat arkadaşlarımıza...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani gerçekten söylüyorum Şuay Bey ne diyorlar, çok mu fazla yeşil pasaportlu insan varmış Türkiye'de?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Özür dilerim, bitireyim.

Çok fazla yeşil pasaport var ve Avrupa Birliği ülkelerinin, özellikle İngiltere ve bazı Avrupa Birliği ülkelerinin bu konuda ciddi çekinceleri olmuş ve bu konuda da sıkıntı oluştuğu için... Yoksa prensip olarak biz de arkadaşlarımızla birlikte aynı noktadayız.

Yine, kamu kurumu avukatlarımızın da meslektaşlarımızın da ekonomik şartlarıyla ilgili biz de aynı kanaati paylaşıyoruz ancak bununla ilgili olarak bu konuyu düzenleyebilecek... Şu anda bunu yapabilme şansımız yok bu şey içerisinde. İlk fırsatta bu konuda bir yasal hazırlığı yapmayı biz de arzu ediyoruz, onu da paylaşmış olayım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Avrupa Birliği Bakanlığına bir soru önergesi verelim, nedir bu konuda bizi engelleyen şey diye?

BAŞKAN – Dışişlerinden kimse yok burada, Avrupa birliğinden de kimse yok, dolayısıyla bir engel gözüküyor ortalıkta, Maliyeci de gitti gördüğüm kadarıyla, araya katabilirdik.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, siz savcılıktan geliyorsunuz ama avukatlara herhâlde...

BAŞKAN – Ya avukatları benden daha çok kimse savunmuyor zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Savunursunuz yani.

BAŞKAN – Bir de önerge var, onu okutalım arkadaşlar.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Eki (1), (2), (3) ve (4) sayılı listelerin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

(1 SAYILI LİSTE) (I) SAYILI CETVEL

|                         |                    |          |       |        |
|-------------------------|--------------------|----------|-------|--------|
| KURUMU                  | : YARGITAY         |          |       |        |
| TEŞKİLATI               | : MERKEZ           |          |       |        |
| İHDAS EDİLEN KADROLARIN |                    |          |       |        |
| SINIFI                  | UNVANI             | DERECESİ | ADEDİ | TOPLAM |
| GİH                     | Yazı İşleri Müdürü | 1        | 4     | 4      |
| GİH                     | Yazı İşleri Müdürü | 2        | 4     | 4      |
| GİH                     | Şef                | 4        | 16    | 16     |
| GİH                     | Zabıt Katibi       | 8        | 25    | 25     |
| GİH                     | Zabıt Katibi       | 6        | 25    | 25     |
| GİH                     | Zabıt Katibi       | 4        | 14    | 14     |
| GİH                     | Sekreter           | 10       | 4     | 4      |
| GİH                     | Sekreter           | 8        | 4     | 4      |
| GİH                     | Şoför              | 10       | 8     | 8      |
| YH                      | Mübaşir            | 10       | 8     | 8      |
| YH                      | Hizmetli           | 11       | 16    | 16     |
| TOPLAM                  |                    |          | 128   | 128    |

|                         |            |
|-------------------------|------------|
| KURUMU                  | : YARGITAY |
| TEŞKİLATI               | : MERKEZ   |
| İHDAS EDİLEN KADROLARIN |            |
| (MESLEK MENSUPLARI)     |            |

(2) SAYILI LİSTE (II)  
SAYILI CETVEL

**TBMM****Tutanak Hizmetleri Başkanlığı**

Komisyon :Adalet

Giriş :

Tarih :13/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 44

| UNVANI        | DERECESİ | ADEDİ | TOPLAM |
|---------------|----------|-------|--------|
| Daire Başkanı | 1        | 8     | 8      |
| Üye           | 1        | 121   | 121    |
| TOPLAM        |          | 129   | 129    |

**(3) SAYILI LİSTE (I) SAYILI CETVEL**

|                         |                    |          |       |        |
|-------------------------|--------------------|----------|-------|--------|
| KURUMU                  | : DANIŞTAY         |          |       |        |
| TEŞKİLATI               | : MERKEZ           |          |       |        |
| İHDAS EDİLEN KADROLARIN |                    |          |       |        |
| SINIFI                  | UNVANI             | DERECESİ | ADEDİ | TOPLAM |
| GİH                     | Yazı İşleri Müdürü | 3        | 2     | 2      |
| GİH                     | Şef                | 4        | 4     | 4      |
| GİH                     | Zabıt Katibi       | 10       | 8     | 8      |
| GİH                     | Zabıt Katibi       | 7        | 8     | 8      |
| GİH                     | Sekreter           | 11       | 22    | 22     |
| GİH                     | Şoför              | 10       | 8     | 8      |
| YH                      | Hizmetli           | 11       | 20    | 20     |
| YH                      | Garson             | 10       | 10    | 10     |
| YH                      | Garson             | 8        | 10    | 10     |
| YH                      | Aşçı               | 10       | 3     | 3      |
| TOPLAM                  |                    |          | 95    | 95     |

**(4) SAYILI LİSTE (II) SAYILI CETVEL**

|                         |            |       |        |
|-------------------------|------------|-------|--------|
| KURUMU                  | : DANIŞTAY |       |        |
| TEŐKILATI               | : MERKEZ   |       |        |
| İHDAS EDİLEN KADROLARIN |            |       |        |
| UNVANI                  | DERECESİ   | ADEDİ | TOPLAM |
| Daire Başkanı           | 1          | 2     | 2      |
| Üye                     | 1          | 37    | 37     |
| Savcı                   | 1          | 23    | 23     |
| Tetkik Hâkimi           | 3          | 25    | 25     |
| Tetkik Hâkimi           | 6          | 25    | 25     |
| TOPLAM                  |            | 112   | 112    |

Gerekçe:

Kanun Teklifine ekli bazı kadrolar ilgili kurumların ihtiyaçları göz önüne alınarak, önergeyle yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önergeyle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, bizim bu maddeyle ilişkili sistematik bir muhalefetimiz vardı. Söz talebimiz de var. Bu maddeye bizim itiraz etmememiz yukarıdaki maddelerdeki söylediklerimizi...

BAŞKAN – Yukarıda geçtiği için yani buna artık yapılacak bir şey yok.

FARUK BAL (Konya) – Oyladınız...

BAŞKAN – Oyladık, geçti, hayırlısıyla bundan sonrakinde...

(Oturma Başkanlığına Başkan Ahmet İyimaya geçti)

BAŞKAN – Farukcuğum, geçti deyince beyanınız zapta geçti, o anlamda diyorum.

FARUK BAL (Konya) – Evet, ben de kürsüdeyken sayfa sayfa yazılan dava dilekçelerini, cevap dilekçelerini pek sevmezdim, kısa ve öz olanını severdim. Onlardan bir tanesi hatırımdadır, bir bozma ilamına karşı bir tek cümleyle cevap yazmıştı davalı taraf, demişti ki: "Sapına kadar doğru olan kararınızda direnmenizi arz ederim." Ben de direndim ve Genel Kurul da onaylamıştı.

Şimdi, sözün özü, şimdiye kadar itiraz ettiğimiz hususları iki cümleyle tamamlıyorum.

Bu çok ciddi bir yanıltır, yanıltı 2010'da yapmıştınız, yanlış yanlışla düzeltilemez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir hususu Komisyonla paylaşmak istiyorum. Şimdi, normalde madde ihdasları paketteki numerik değere göre sırası geldiğinde işleme konur. Ancak, yine, hâkimiyet ilkesi gereği ben pratik olarak yürütme maddesinden evvel ama redaksiyon yetkisi içerisinde sistematığına işlenmek üzere önermeleri işleme koyacağım. Tabii, birinci önergeden başlıyorum. Komisyon kabul eder, reddeder...

Birinci önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifi'ne Çerçeve 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 2- 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yirmi" ibaresi "on beş" şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekçe:

Önergeyle, Danıştay üyesi seçilebilmek için gerekli hâkimlik ve savcılık mesleğinde yirmi yıl çalışmış olmak şartı on beş yıla indirilmektedir.

BAŞKAN – Evet, buna arkadaşlarımız da imza atabilir. Yani, arkadaşlar, ahlaki olsun. Önergelere, bakın, Ali Rıza Bey, Murat Bey, partilerin...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Biz on sekiz diyoruz.

BAŞKAN – Öyle mi, pardon, farklılık var. CHP katılıyor ama.

Arkadaşlar, madde ihdasındaki usulümüz şu Farukçuğum: Bir, önergeyle istenen madde ihdası talebi, madde ihdası hususunu oylarınıza sunuyorum...

FARUK BAL (Konya) – Madde sonra.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Evvela ihdas kabul edilecek, ondan sonra müzakere açacağım.

Madde ihdası önergesini, talebini madde ihdasını işlemini başlatmak üzere bu talebi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdası istemi kabul edilmiştir.

Şimdi, paketimizin cüzü hâline gelen bu maddeyi müzakereye açıyorum. Bunun numarası ne olacak? Bunun numarası paket içerisindeki numerik sıraya göre redaksiyon etkisi içerisinde bunu işleyeceğim.

FARUK BAL (Konya) – Bu önergeyi hazırlayan arkadaşımızla hiç tartışmaya girmeden bir şey rica ediyorum. Daha önce yirmiydi, şimdi on beşe iniyor. Bunun hiç lâmi cimi olmasın, gelsin geçsin, on yedi deyin iş bitsin. On yedi dememizin bizim, sebebihiikmeti vardır.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – On yedi olsun bence de.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bizce de şimdi, on yedi olsun, oy birliği olsun.

BAŞKAN – Peki, on yedi olsun. Arkadaşlar, atalım imzayı.

ADALET BAKAN YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Bakanım, Faruk Bey, ben kısa bir bilgi vereyim: Yirmi yıllık 2.300 kişi var, on beş yıllık da 4.700 kişi var. on sekiz olursa bu ikisinin tam ortası.

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, bakın, MHP'den bir arkadaşımız geldi, on beş dedi; CHP on beş dedi yani yapmayın.

Peki, on yedi mi diyorsunuz?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – on yedi.

BAŞKAN – Peki.

İhdas edilen metninde yer alan "on beş" ibaresini "on yedi" olarak sözlü şekilde sözlü önerge, sözlü tasarruf olarak "on yedi" olarak değiştirilerek maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifi'ne Çerçeve 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç  
Bartın

"MADDE 6- 2575 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrası "1. İdari Dava Daireleri Kurulu, idari dava dairelerinin başkanları ile üyelerinden oluşur." şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

2. Vergi Dava Daireleri Kurulu, vergi dava dairelerinin başkanları ile her vergi dava dairesinden iki yıl için Başkanlık Kurulu tarafından görevlendirilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Başkanlık Kurulunca, iki yıllık süre sonunda Kurul üyelerinin yarısı iki yıl süreyle yeniden görevlendirilirken, diğer yarısı Kurulda daha önce görevlendirilmeyen üyeler arasından yenilenir. Kurulda görevlendirilen asıl üyeler, üst üste en fazla iki dönem görevlendirilebilir. Asıl üyenin görevini geçici olarak yerine getirememesi durumunda ilgili daireden seçilen yedek üye Kurul toplantılarına katılır. Kurul asıl veya

yedek üyeliklerinde boşalma olması halinde Başkanlık Kurulu tarafından yedi gün içinde, kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir."

Gerekçe:

Önergeyle, Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun daha etkin ve verimli çalışabilmesi amacıyla yeniden yapılandırılması öngörülmektedir. Buna göre Vergi Dava Daireleri Kurulu, vergi dava dairelerinin başkanları ile her vergi dava dairesinden iki yıl için Başkanlık Kurulu tarafından görevlendirilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşacaktır. Kurul üyelerinin yarısı iki yıllık süre sonunda Başkanlık Kurulunca yenilecektir. Kurulda görevlendirilen asıl üyelerin üst üste en fazla iki dönem görevlendirilmesi öngörülmektedir. Asıl üyelik yapmış olanlar bir dönem geçmeden yeniden seçilemez ve asıl üyenin görevini geçici olarak yerine getirememesi durumunda ilgili daireden seçilen yedek üye Kurul toplantılarına katılacaktır. Kurul asıl veya yedek üyeliklerinde boşalma olması halinde Başkanlık Kurulu tarafından yedi gün içinde, kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ihdas istemini madde ihdasının ön koşulu olarak oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İhdas talebi kabul edilmiştir.

Kabulü hâlinde de maddenin sistematik esas alınarak numerik değer ona göre tanzim edilecektir.

Madde müzakeresini, madde müzakeresi konusunda...

Acaba Danıştay, bu şeyi niye ihdas ettiniz? Yani "Danıştayın arzusu" deniyor bana bunu, bir izah edebilir misiniz, arkadaşlar ondan sonra...

İSA GÖK (Mersin) – İdari dava daireleri ve vergi dava daireleri niye ayrılıyor?

BAŞKAN – Bakın, İsa'nın da talebini...Bu neden gerekti Enver Bey, buyurun. Ondan sonra arkadaşlar belki ona göre şey yapacaklar.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Sayın Başkanım, şundan gerekti: Danıştay kuruluşunda her daire 6 üye, 1 başkandan oluşuyordu mantalite olarak. 4 tane vergi dava dairesi var idi. 6 üye, 1 başkan olarak 4 vergi dava dairesinde toplam tamsayı olarak baktığımızda dahi 28 kişi vardı. Asgari toplanma sayısı 13 idi ama bu sayılardan 13 sayısı dururken vergi dava dairelerindeki şimdiki değişiklikte toplam 40 kişinin çalışacağını düşündüğümüzde içtihat birliğini sağlayabilmek için... Çünkü madde aynen şöyle diyor: "Vergi Dava Daireleri Kurulu daire başkanları ve üyelerinden oluşur." 40 kişinin 40'ı da vergi dava dairelerine gelebilir ama 13'ün altına düşemez. Bu oluyor ki zaman itibarıyla -ben vergi dava dairelerinde de çalıştım, idari dava dairelerinde de çalıştım- bazı davalarda bu 15'lerde, 17'lerde olurken bazı davalarda 35 olabiliyor. Bu da içtihatları böyle zikzaklı hâle getiriyor. İdari dava dairelerinden farkı, idari dava daireleri üç yıllığına geçici olarak sabit hâle getirildi. Şu anda idari dava daireleri sabit üyelerle çalışıyor, 20 üye, 1 başkanla çalışıyor ve asgari toplanma sayısı orada 15. İdari dava dairelerindeki üyelerin sayısı ve dosyaları itibarıyla -istatistikleri de var bende burada- yaklaşık olarak idari dava daireleri kurulunda 7 bin dosya var. Haftada şu anda üç gün tam olarak yaptığı hâlde heyetlerini geleni ancak karşılıyor. Ancak, vergi dava dairelerinde biz bunu ister iken Vergi Dava Daireleri Kurulunu sabit hâle getirmedi. Aynı zamanda işlerini yapacak dairelerdeki buradakini de haftada bir kez toplanacaklar. Geçici bir şekilde Vergi Dava Daireleri Kurulu oluşuyor çünkü şu anda derdest dosyaları 300 civarında, günlük çalışıyorlar. İdari dava daireleriyle vergi dava dairelerinin iş yoğunlukları çok farklı. Dolayısıyla içtihatları da sürekli hâle getirmek ve toplantılarında da gelen kişileri sabit hâle getirmek ve bu ikişer yıllık değişimlerle beraber kan değişimi gibi de olacak, hem içtihatlar sürekli hâle gelecek hem de kan değişimi olabilir. Dolayısıyla Danıştay olarak biz bunu bu şekilde istedik yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İSA GÖK (Mersin) – Son değişiklikten sonra İdari Dava Daireleri Genel Kurulunda kaç kişi var?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Şu anda, 20 kişi, bir de başkan vekili.

İSA GÖK (Mersin) – Şu anda kaç vergi dava dairelerinde?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Şu anda vergi dava dairelerinde 13 kişiyle toplanıyor ama vergi dava dairelerinde şu anda, 34 vergi dava dairesinden oluştuğu için söylüyorum 30 kişi var, bu yeni 37 üyenin dağılımıyla beraber 40 kişi olacak.

İSA GÖK (Mersin) – İdari dava daireleri ne olacak peki?

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – İdari dava daireleri değişmiyor, çünkü orası üç yıllığında geçici olarak sabit hâle getirildi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli)– Önceden çok kalabalıktı o.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Evet, tamamının orada katılması mümkün de değil.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Bakın, aydınlattınız Komisyonu.

Turgut Bey'in dışında...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yok, ben de ilk başlangıçta şöyle bir çekince içerisindeydim: Şimdi, mevcut madde metninde diyelim İdari Dava Daireleri Kuruluyla Vergi Dava Daireleri Kurulu niye farklı düzenleniyor, biri öyle biri öyle? Bunun nedenini ben de merak etmişim. Hatta aklıma şey de geldi, yani "Orası tamam da burası hâlâ karışık, dolayısıyla burasını farklı yapalım, orasını farklı yapalım, burada cemaat fazla, orada az mı?" dendi gibi düşündüm, öyle düşünmüştüm. Şimdi, Genel Sekreterimizin açıklaması biraz daha farklı, teknik olduğunu görüyorum bu olayın.

BAŞKAN – Tamam, çok teşekkürler.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir. Redaksiyon yetkisi içerisinde nümerik sisteme oturtulacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) Esas sayılı Kanun Teklifi'ne Çerçeve 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 7- 2575 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü cümleleri madde metninden çıkarılmıştır.

"özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde dava daireleri arasındaki iş bölümü aşağıdaki esaslar uyarınca Başkanlık Kurulu tarafından belirlenir."

Gerekçe:

Önergeyle, dava daireleri arasındaki iş bölümünün Başkanlık Kurulu tarafından karara bağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

İhdas talebini, maddeyi ihdas edelim mi? talebini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...Madde ihdası talebi benimsenmiştir.

Ayrı bir madde olarak müzakereye açıyorum.

Dilek Hanım, buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, yani zaten üst üste üst üste teklifler geldi, uyum sağlamakta zorluk çektik, onun arkasından önergeler geldi, yine sorunlar yaşandı, anlaşılma sorunları yaşandı. Bu ise yeni bir madde ihdası ve hiç bakmadığımız bir şey, bilmediğimiz bir şey.

BAŞKAN – Senin zekân bunu bir saniyede kavrar Dilek Hanım ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, çözmeye çalıştım Sayın Başkanım.

Şöyle. Şimdi Danıştay Kanunu 27'nci maddesinde bir değişiklik yapıyor ama onu çıkartıyorsun, bunu alıyorsun falan derken değişiklik anlaşılmıyor. Sonuç olarak, yani Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu "Başkanlar Kurulu" ibaresi oraya "Başkanlık Kurulu" olarak kuruyor. Yani, nedir? Bu idari dava dairelerinin görevleriyle ilgili...

BAŞKAN – Enver Bey'den izahat alalım mı Dilek Hanım?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben bir düşüncemi söyleyeyim de.

BAŞKAN – Tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) –... dava dairelerinin görevleriyle ilgili Başkanlık Kuruluna yine bir yetkilendirme yapılıyor, özel kanunlarında özel bir durum yoksa Başkanlık Kurulu tarafından belirlenir. Önceki düzenlemede...

Sayın Başkanım, burası çok önemli Başkanım, dinlerseniz...

BAŞKAN –Evet dinliyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) –Bakın, yürürlükten kaldırdıklarımızı söylüyorum: Şimdi "Hazırlanan iş bölümü karar tasarısı toplantı tarihinden yedi gün önce ilan edilmek kaydıyla Genel Kurulun onayına sunulur, Genel Kurul iş bölümü karar tasarısını aynen onaylayabileceği gibi üye tam sayısının en az üçte 1'inin teklifi üzerine değiştirerek de onaylayabilir." Yani Sayın Başkanım, Başkanlık Kuruluna bu dava dairelerinin görevlerinin belirlenmesi görevini veriyoruz ama Genel Kurulun onayına sunma ve itiraz etme haklarını ortadan kaldırıyoruz. Yani, yine olmaması gereken bir şey Sayın Başkanım. Siz artık iyice bunları benimsediğiniz için, özümstedığınız için bu türden hukuk dışılıkları, söylesek de hiçbir anlamı olmuyor. Yani böyle bir şey olmaz. Bu dava dairelerinin görevleriyle ilgili bu şekilde -yani benim görüşüme göre- Genel Kurulun onayı ya da Genel Kuruldaki üye tam sayısının en az üç 1'inin teklifiyle değiştirilerek onaylanmasının ortadan kaldırılması doğrudan doğruya Danıştayın yapılanmasına ve dava dairelerinin görevlerine bir müdahaledir. Başkanlık Kurulunun yapısını biraz önce konuştuk, hiçbir şekilde kıdem falan da aranmıyor. Şu anda bir Başkanlık Kurulu varmış ama bundan sonraki Başkanlık Kurulu değişebilecek, hukukçu olmayanlar ağırlıkta da olabilecek. Böylesi bir şeyi de... Bu durumda bu madde ihdasının ben geri çekilmesini istiyorum Sayın Başkanım. Yani, Genel Kurulun onayından çıkartıyorsunuz.

BAŞKAN – Benimde çok talepleri oluyor ama genellikle toplum kabul etmiyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanlık Kurulu Demokles'in kılıcı gibi, öyle bir şey olur mu?

BAŞKAN –Bu konuda talep siyaset kurumundan değil bizzat yargı kurumundan geldi, dinleyelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama yani bu kadar da şey olmaz!

BAŞKAN – Enver, Bey buyurun.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Danıştay Kanunu Başkanlık Kurulunun seçimleri 19/B. Şimdi, seçim usulü Genel Kurul yapıyor dedim, orada aynı zamanda şu madde var: "...aynı daireden birden fazla kimse seçilemez." Şimdi, burada "aynı daireden birden fazla kimse seçilemez" asil ve yedek üyeler ilgili de var. Yani, bir daireden başkan seçilmiş ise o daireden asıl üye seçilemeyeceği gibi yedek üye de seçilemiyor. 7 kişinin 7'si de aynı daireden gelmek zorunda, yedekleri dâhil aynı daireden. Aşağı yukarı 13 daireden burada temsilci var. Yani, Dilek Hanım'ın şöyle bir tereddüttü, işte bu hukuk dışından gelenler orada bir hâkimiyet kurar, fiilen ve fiziken, kanun gereği de imkânsız bu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Genel Kurulun onayını neden kaldırdınız bu dairelerin görevlendirmesi konusunda? O kalkıyor değil mi, ben yanlış değerlendirmiyorum.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – O kalkıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Onu kaldırıyorsunuz.

DANIŞTAY GENEL SEKRETERİ ENVER KAYA – Tabii.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben ona itiraz ediyorum zaten. Dava dairelerinin görevleriyle ilgili Genel Kurulun onayını kaldırmamak lazım.

Yani, AKP milletvekili arkadaşlar, ya hepimiz hukukçuyuz yani burada böyle bir çoğulcu bir kararla bu görevlere karar verilebilirken sadece Başkanlık Kurulu karar veriyor. Ya lütfen bunu bir gözden geçirin, bu madde ihdası çekilsin yani.

BAŞKAN – Peki, efendim, ben maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Kabul etmiyoruz Sayın Başkan.

Kabul etmeyenleri bir daha bir görsek Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, buyurun...

Evet, oy çokluğuyla ve karşı oylarla madde kabul edilmiştir.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifine Çerçeve 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 11- 2575 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl süreyle" ibaresi "31/12/2016 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekçe:

Önergeyle, Danıştay Kanununun geçici 24 üncü maddesiyle oluşturulan İdari Dava Daireleri Kurulunun 31/12/2016 tarihine kadar görev yapması sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, madde ihdası önergesini madde müzakeresine ve metinde yer almasına esas olmak ve ön koşulu yerine getirmek kaydıyla oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddenin müzakeresine geçiyoruz.

Söz ve önerge yok.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifine Çerçeve 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 13- 2797 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır."

Gerekçe:

Önergeyle, Yargıtay'da hukuk ve ceza dairelerinin sayısının kanunla belirlenmesine ilişkin değişikliğin zorunlu sonucu olarak bu maddede de değişiklik yapılmaktadır.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Başkanım, 14'üncü maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesi nedir? Maddeyi tam olarak görelim. Yani bu tür şeyler yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yargıtay ve ceza diye ayırdık ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yargıtay Kanunu nun 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ne?

BAŞKAN – Muhterem üyelerin her birisinin bu tekliflerin, bu görüşülen işle ilgili temel kanunun ellerinde olduğu varsayımını Komisyon kabul ediyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Olmayabilir.

FARUK BAL (Konya) – Başkan kabul ediyor, biz kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Bilemiyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani nedir bu birinci fıkranın birinci cümlesi?

BAŞKAN – Ama hayır efendim, Danıştay Kanunu önünüzde olacak hemen bakacaksınız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Danıştay Kanunu önümde zaten, Yargıtay Kanunu bu.

BAŞKAN – Veya Yargıtay Kanunu.

Evet, buyurun Genel Müdürüm.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Yargıtay Kanunu 14'üncü maddenin birinci cümlesinde... Mevcut dairelerin kaçının hukuk, kaçının ceza olacağına şu anda Büyük Genel Kurul karar veriyordu ancak biz bu yeni sistemde 23 hukuk, 23 ceza diye kanunla belirlediğimiz için artık buna gerek kalmadı. Yani, zorunlu bir değişiklik.

BAŞKAN – Anladım, peki.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, biraz önce siz çizelge verdiniz, ceza davaları daha yoğunluklu olarak ihtiyaç hissediliyor diye ama bugün böyle olur, bir süre sonra, diyelim ki beş yıl sonra farklılaşabilir. O nedenle yani buna yine Genel Kurul karar verse daha iyi olmaz mı? Sürekli kanun çıkarmak yerine... Yani zaten bunun Genel Kurul farkındadır böyle bir ihtiyacın. Ben sadece hukuk tekniği açısından söyledim çünkü sürekli değişiklik olması biraz sorun yaratabilir diye düşünüyorum.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Ama o değiştiği için mecburen bunu yapacağız artık.

BAŞKAN – Peki, söz tamam, önerge yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sistemdeki nümerik esasında redaksiyon yetkisi içerisinde modelleme yapılacaktır.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, onlarca yasayı değiştirdiği için bu torba kanunlar, artık hepsini yanımızda taşımamız için şöyle çantalarla gezmemiz lazım yani. Diyorsunuz ya "Yanınızda olması düşünüldü, olması gerekir." ama sizin de Komisyon olarak karşılaştırmalı metni bize vermeniz lazım.

BAŞKAN – Peki, tamam. Ya bilgisayarınızda var diye...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Başkanım, "Kanunu bilmemek mazeret değildir." diye bir laf vardır biliyorsunuz halk arasında, artık o şimdi geçerli değil. Bu kanunu ben de bilmiyorum, sen de bilmiyorsun. Halk nasıl bilecek?

BAŞKAN – Kesinlikle kabul ediyorum onu. Ayrıca, bakın, o, ceza hukukunun bir hurafesidir. Bilmek mecburiyetinde değil, bilemeyebilir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hele şimdi hiç bilemeyiz.

BAŞKAN – Mümkün değil ya.

Evet, bir madde daha var arkadaşlar.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2418) esas sayılı Kanun Teklifine Çerçeve 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kemal Şerbetçioğlu  
Bursa

"MADDE 13- 2797 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yirmi" ibaresi "on beş" şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekçe:

Önergeyle, Yargıtay üyesi seçilebilmek için gerekli hâkimlik ve savcılık mesleğinde yirmi yıl çalışmış olmak şartı, on beş yıla indirilmektedir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu da on yedi olacak değil mi?

Murat Bey, mutabıkız değil mi? Danıştayda on yedi, Yargıtayda on yedi.

Peki, madde ihdası görüyoruz. Kabul edildi ama maddeyi "on beş" ibaresi ortaya çıkan ortak sözlü önergeyle "on yedi" olarak değiştirilmek kaydıyla maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy birliğiyle kabul edilmiştir.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 600 tane idari yargıdaki hâkim hukuk fakültesine şey yapmasını reddettik ya, tekrar geldi. Son dakika, Bakanımızın kendi yok burada, tekrarı müzakere istiyorlar. O idari yargıdakiler, üç yılını dolduran hâkimler, Danıştayda hukukçu olmayanlar hukuk fakültesini dışarıdan okusunlar, hukukçu olsunlar...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, Komisyon kendi gündemine hâkimdir dersiniz...

İSA GÖK (Mersin) – Şu Meclisin Komisyonunun hiçbir ağırlığı kalmamıştır. Bürokratlar yazıp yazıp gönderiyor. Bu kadar şey olmaz ya. Adam yerine koyun biraz ya. Kepazelik bu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Güya Komisyon kendi gündemine hâkim yani.

Seçilmişler atanmışlardan çok daha şeydi biliyorsunuz Sayın Başkanım, seçilmişler her zaman için öndeydi, değerliydi atanmışlara göre, seçilmişlerin hiçbir ağırlığı kalmadı burada artık. Olmaz artık ya, bu kadar da yani!

İSA GÖK (Mersin) – Oylandı, reddoldu. Ayıp denen bir şey var ya!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – İsa'nın dediğine katılıyorum, bu hiçbir arkadaşımızın kabul etmeyeceği bir şey.

İSA GÖK (Mersin) – Etik olarak da doğru değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Geri çekin bunu lütfen yani.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, anladığım kadarıyla arkadaşlar yukarıdan çok ciddi baskı altında kalmışlar ama Adalet Komisyonu bir irade dün ortaya koydu.

İSA GÖK (Mersin) – Ayıp ama hakikaten ayıp ya. Dün bu tartışıldı, burada oylandı geçti, ayıp denen bir şey var. 3 tane idari yargı hâkimi istiyor diye bu yapılmaz ki. Oyuncak olduk, vallahi oyuncak olduk! Yargıtay oyuncak oldu, çocuklar Yargıtayı bastı, sayısı 600'e ulaştı, Danıştay oyuncak oldu, 200 kişi... "Ağabey" derdik ya, "üstat" derdik yani bunlara, hiçbir şey kalmadı, kepaze oldular.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, dün Komisyon müzakere etti, belli bir sonuca vardı.

İSA GÖK (Mersin) – Vardık.

BAŞKAN – Ama şu: İsa benim önüme de bir önerge geldi. Bu önergeyi ben işleme koymuyorum diyemem ama temenni ediyorum ki dünkü irade...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Geri çeksinler arkadaşlar önergesini.

Recep Bey, geri çekin.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Aşağıya getirsinler o zaman.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ya niye getirsinler aşağıda? Komisyon reddetmiş.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, geçireceklerse oradan geçirsinler, aşağıdan geçirsinler, Komisyondan geçirmesinler. Yani, Komisyonu burada sıkıntıya sokmasınlar, onu diyorum.

BAŞKAN – Ben önergeyi mecburen okutacağım.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ya arkadaşlar, Sayın Başkan; bir şey söylemek istiyorum: Burada arkadaşlarımca konuşuldu, bu hakikaten hepimize saygısızlık yani Komisyonun 25 üyesine saygısızlıktır bu ya! Olmaz bu ya! Madem öyle getirecekse Hükûmet, bu şeyi Genel Kurulda getirsin, ayıp ya!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, görüşelim kanunu, ne bekliyoruz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Görüşelim, müzakereye edelim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Görüşelim, müzakereye açın. Herkes görüşünü ifade eder Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2397) esas numaralı Kanun Teklifi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesinde değişiklik öngören Çerçeve 7 nci maddesiyle 5235 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde değişiklik öngören çerçeve 22 nci maddelerinin içtüzüğün 43 üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel  
Isparta

Gerekçe:

Kanun Teklifinin Çerçeve 7 ve 22 nci maddelerinin yeniden görüşülmesini teminen iş bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben, önergeleri kural olarak müzakere etmiyorum ama öyle bir olayla karşı karşıya kaldık ki bütün arkadaşlar bu tekriri müzakere konusundaki görüşleri açıkça ortaya koysunlar. Müzakereye açıyorum, ondan sonra...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, müzakereye açılmasını şey yaptık.

BAŞKAN – Ya müzakere diye usul yok önergelerde aslında. Kabul edilir...

Müzakereye açıyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Komisyon irade koysun ortaya canım. O zaman gelsin Hükümet otursun, yönetsin ya, ben burada kukla mıyım ya? Ayıp ya!

İSA GÖK (Mersin) – Bilmem ne hukuk fakültesinde okuyup bir de avukatlıktan muafiyet sağlayıp staj yapmadan avukat ruhsatı vereceğiz. Ayıptır ya! Avukatlığın da bir haysiyeti var. Stajdan muaf kıl, sınava girmekten muaf, puandan muaf...

BAŞKAN – Buyurun İzacığım.

İSA GÖK (Mersin) – Yok, gerek yok.

BAŞKAN – Tamam, sizler... Turgut... Arkadaşlar...

İSA GÖK (Mersin) – Herkes üç ay sonra avukat olacak. Ne diyeceksiniz?

BAŞKAN – İsa... Arkadaşlar...

İSA GÖK (Mersin) – Ya bir de sınava girmiyor, kontenjan yok, yazılı yok, devam zorunluluğu yok... Kanunda, 1136'da, 4'üncü madde de muafiyet var. Avukatlık stajı da yok, ruhsatı ver. Kamer Genç oldunuz hepiniz başımıza. Var mı böyle bir şey ya!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ne olduk, anlamadım?

İSA GÖK (Mersin) – Kamer Bey'de 2001'de çıktı Genel Kurula, Bülent Arınç o zaman direnmişti buna.

BAŞKAN – Evet, evet, reddetti, doğru, Adalet Komisyonunda.

İSA GÖK (Mersin) – Dedi ki Kamer Genç: "Ben idari yargıda hâkimlik yaptım arkadaş, ben hâkimim. Ben yarın avukatlık yapmak istiyorum." 1136'da bu hakkı verdiler, konuşuldu, Bülent Arınç çıktı 2001'de -gene Bülent Bey vardı o zaman, Refah Partisinden, DSP Hükümetinde- "Ben avukatım, kardeşim, avukatız. Kalkıp hukuk fakültesine gitmeyeceksin, muhasebeciden, idari yargıdan hâkimlik yapacaksın, sonra gelip avukat... Olmaz bu." dedi. Herkes direndi ve o önerge reddoldu. O önerge şimdi kimlik değiştirip bu hâle geldi. Var mı böyle bir şey? Yok böyle bir şey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, Genel Kurulda verilsin, Genel Kurulun takdirine kalsın. Orada geçiyorsa geçsin ama Komisyonu sıkıntıya sokmayın.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, bana bir önerge geldi. Benim bu önergeyi kendi başıma işleme koyamıyorum deme imkânım yok.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Çekilsin o zaman. Versin ya!

BAŞKAN – Ben şimdi önergeyi... Önergenin 43'üncü maddeye göre salt çoğunlukla kabulü gerekir görüşülebilmesi için.

Arkadaşlar, açıkça kullanın oylarınızı serbestçe kullanın. Yani, muhalefetin de noktai nazarlarını yok saymak mümkün değil. Çünkü, bakın arkadaşlar, tekriri müzakere bir ihtiyaç...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Emir büyük yerden gelmiş!

BAŞKAN – Bir dakika Turgut... Ya yapmayın ya!

Çelişkili davranış yasağı tüm kurumlar için geçerli.

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum, 43'üncü maddeye göre mecburen oylarınıza sunacağım: Tekriri müzakere istemini kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İSA GÖK (Mersin) – Çoğunluk, reddoldu.

BAŞKAN – Yok, yok, tekrar şey edelim ya!

İSA GÖK (Mersin) – Başkan zorlama yani!

BAŞKAN – Kardeşim, reddolmadı ağabey, ya ben de bakıyorum.

Evet, önerge kabul edilsin diyenler yani 43'üncü madde kapsamında önerge kabul edilsin diyenler... Kabul etmeyenler...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Tabii, demokrasi bu işte Başkan. Niye oylattırıyorsun ki Başkan? Komisyonun onuruna bile sahip çıkamıyorsunuz, yazıklar olsun size!

BAŞKAN – Evet, müzakereye açıyorum.

Okuyun kardeşim...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, bir dakika Sayın Başkan... Sen niye 2 defa oyladın bunu?

BAŞKAN – 2 defa oylamadım ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 2 kez oyladınız Başkan.

BAŞKAN – Yok ha, Turgut, ben saydım ağabey, yapma ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 2 kez oyladınız.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 2 kez oyladınız. Demin reddolmuştu.

BAŞKAN – Değil, ya arkadaşım, yahu Turgutcuğum bakın, kesinlikle orada iki ismi... İsa kardeşim 2 tane oyu göremedi, onun için.

Evet, okuyun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Başkanım, şu salt çoğunluk işine bir açıklık getirir misiniz.

BAŞKAN – 43'üncü madde.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Salt çoğunluğun kaç kişi olması lazım?

BAŞKAN – Katılanların şeyi.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Katılanların mı?

BAŞKAN – Evet, tabii, katılanların. Kuşku yok ya.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bir de 76'ncı madde var, "...reddolunan bir kanun teklifi geri getirilemez."

BAŞKAN – Yok, yok o şey değil.

Peki, arkadaşlar, okuyun maddeyi.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, bundan sonra bu komisyonlara bir daha da gelmiyorum ben, istediğinizi yapabilirsiniz. Bundan sizinle uzlaşan Ali Rıza Öztürk kendi adına şerefsizdir! Tamam mı? Siz kendi onuruna sahip çıkmıyorsunuz Komisyonun ya! Böyle bir şey olabilir mi ya, bırak ya. Kendiniz reddedeceksiniz ondan sonra...

İSA GÖK (Mersin) – Doğruları destekliyorum bunu biliyorsunuz, desteklediğim yerler var ama bakın bunu yapmayın. Siz 4 muhasebe mezunu, 4 tane iktisat mezunu alınacak diye yapmayın.

BAŞKAN – İsa, sen başkansın, işleme nasıl koymazsın gelen önergeyi?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bakın arkadaşlar. Bu Komisyonun üzerinde Hükûmetin vesayeti var. Gelin burayı siz yönetin. Siz bu vesayete boğun eğiyorsunuz. Hepinize yazıklar olsun!

BAŞKAN – Okuyun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Başkan sana da teessüf ediyorum, hepinize teessüf ediyorum, yazıklar olsun!

BAŞKAN – Ali Rıza, işleme nasıl koyamam ya? Bana söyleyin ya, işleme koymuyorum diyeyim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Kendi reddettiğiniz önergeyi kendiniz kabul ediyorsunuz. Niye? Yarın bu Komisyonda uzlaşarak hiçbir şey geçiremezsiniz. Bunu bilin. Reddetiniz Komisyonda, niye kabul veriyorsunuz? Ne oldu? Hani millî iradeyi savunuyordunuz?

BAŞKAN – Ama haksız da değil ya!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bağırmaıyla olmaz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Siz AKP'liler olarak vesayete boyun eğmeye mecbursunuz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Vesayetçi sensin be!

BAŞKAN – Yahu yapmayın ya!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Vesayetin daniskası altındasınız. Komisyon vesayet altında, Meclis vesayet altında. Ayıp ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tamam, gel, İsa konuşsun.

(CHP ve MHP'milletvekilleri Komisyon salonunu terk ettiler)

BAŞKAN – Arkadaşlar okuyun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2397) esas sayılı Kanun Teklifine Çerçeve 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel  
Isparta

"MADDE 7- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h. İdari yargıda beş yıl süreyle görev yapmış hâkim veya savcılar ile Cumhurbaşkanı tarafından seçilmiş Danıştay üyelerinden hukuk fakültesi mezunu olmayanlar, talepleri halinde Yükseköğretim Kurulu tarafından, mevcut kontenjanlara ilave olarak hukuk fakültelerine sınavsız olarak yerleştirilir. Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından birlikte belirlenir."

Gerekçe:

Anayasanın 125 inci maddesi gereğince idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açık olup, idari uyuşmazlıkları çözmekle görevli olan idari yargı hâkim ve savcıları; hukuk fakültesinden veya hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında eğitim veren en az dört yıllık yükseköğrenim kurumlarından mezun olan adaylar arasından, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan ve anayasa hukuku, idare hukuku, hukuk yargılama usulü, borçlar hukuku, medenî hukuk, ceza hukuku ve vergi hukukunun yanı sıra maliye ve ekonomi konularını da kapsayan alan bilgisi sorularından oluşan yazılı yarışma sınavıyla seçilmektedirler.

Anılan sınavda başarılı olan adaylar mülakat sınavına tabi tutulmaktadır. Bu şekilde sınırlı sayıda seçilen idari hâkim adayları, iki yıllık hâkim adaylığı sürecinde Türkiye Adalet Akademisinde teorik, idari mahkemelerde ve Danıştayda uygulamaya yönelik meslek öncesi eğitimlerini tamamladıktan sonra, tekrar yazılı yeterlik sınavına alınmakta, bu sınavda da başarılı olmaları halinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mesleğe kabulleri yapılmaktadır.

Tüm dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak yenilenen toplumsal dinamiklerin gereklerine uygun ve evrensel standartlarda bir adalet sistemi kurulması ve geliştirilmesi nihai amaçtır. Bu kapsamda halen idari yargı alanında hâkimlik ve savcılık yapmakta olup, esasen hukuk fakültesinde verilen teorik bilgilere ilaveten uygulamaya yönelik birikime de sahip oldukları halde hukuk fakültesi diploması bulunmayanların, belirli bir süre görev yapmış olmak şartıyla, devlet ve vakıf üniversitelerinin hukuk fakültelerine sınavsız kayıt yaptırarak, devam zorunluluğu olmaksızın, belirlenecek fark derslerden sınava girmek suretiyle hukuk fakültesi diploması alabilmeleri amacıyla bu düzenleme yapılmaktadır. Bu imkân Danıştay üyeleri için de getirilmektedir.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, görüşmenin yenilenmesi isteğini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, yanlış olmasın.

BAŞKAN – Şimdi, tekrirmüzakereyle istenen maddede istenen önergeyi okutuyorum diyorum.

İSA GÖK (Mersin) – Sayın Başkan, bakın, dün bu konuşuldu. İdari yargıda yüzde 20 kontenjan var muhasebecilere, iktisatçılara, siyasalcılara. Sayın 600'dür, 800'dür, yarın 1.000 olur, 1.500 olur. Bu getirilen hak ile beş yıl idari yargıda görev yapan, vergi mahkemesinde görev yapan insanlara siz bulunduğu ilden veya Akdeniz'den, Doğu Akdeniz'den, Kıbrıs'tan, herhangi bir yerden okula kaydol, devam zorunluluğu olmasın, hiçbir şey olmasın -ki seni bırakacak

o hocanın da aklına şaşarım ben- sen okulu bitir aklın sıra, stajdan da muafsin. Niye? İdari yargı hâkimliğinden geliyorsun. Direkt meslekten ayrıl, bir şey ol, küt avukatlığa başla. Avukatlık bu kadar ayağa düştü mü ya? Hukukçuluk bu kadar ayağa düştü mü? Bu kadar mı acizsiniz arkadaşlar? Yapmayın ya! Biz avukatız. Anlattım size. 2001’de Genel Kurul birbirine karıştı, Türkiye ayağa kalktı ve o tarihte buna karşı çıkanlar Refah Partili milletvekilleri idi çünkü “Adalet nerede” diye konuştular, “Adalet kalmadı. Hukuk mezunu değiller, o havayı teneffüs etmemişler, okula gitmemişler, hocaların dizinin dibinde pratik çözmemişler. Bakın arkadaşlar, pratik çözmemişler, bir şeye katılmamışlar, avukatlık stajı yapmıyorlar, olamaz.” dediler ve o dönemde, bakın, bunu getirme iradesi Hükûmette var iken Refah Partili vekillerin de ağırlığıyla bu reddoldu. Çünkü adaletsizlik, çünkü mesleğe karşı saygısızlık. İktisadi idari bilimler akademisi mezunu, vergi mahkemesine girdi, e, direkt mezun et hukuktan, ondan sonra staj da yapmayacak. Yarın ayrıldı, meslekten ayrıldı, ihraç oldu veya emekli oldu, bir şey oldu, adam ertesi gün Kars’ta avukatlık bürosu açacak. Bizim günahımız ne? Olur mu böyle bir şey? Ve bu Komisyon Adalet Komisyonu, nasıl buna evet der? Ben, arkadaşları, eğer “evet” diyecek olan bir el varsa, vicdan varsa baş başa bırakıyorum.

Kolay gelsin arkadaşlar, iyi günler. Hakikaten saygısızlık bu ya!

BAŞKAN – İsacığım beni de bir dinle.

İSA GÖK (Mersin) – Gerek yok Ahmet Bey, herkesin tavrı ortaya çıktı. Dün burada vekil arkadaşlar el kaldırdılar, “Hayır.” dediler bugün bunun adı...

RECEP ÖZEL (Isparta) – “hayır” diyen yine “hayır.” dedi ya!

İSA GÖK (Mersin) – Recep Bey, seni ayırıyorum.

Arkadaşlar kolay gelsin, iyi günler.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, tabii, zor bir konu. Talep geldi, Komisyon Başkanı olarak benim bu talebi işleme koymama hakkım yok ama tarihsel çizgi içerisinde ben bu idari yargıya hukukçu üyenin alınması noktasında ilk kotayı getiren arkadaşınız. Mehmet Ali Şahin Adalet Bakanıydı, yüzde 20... Uluç Gürkan en fazla direnç gösterdi orada ve yüzde 20 kota geldi. O da bilhassa mülkiye canibinden felaket karşı davranıldı. Benim bireysel görüşüm, mesleklerin tabii gelişimine ilişkin doğal kuralların ve doğal işleyişlerin yürütülmesi yönünde ama Komisyonumuza gelen bir önergeyi işleme koymamak gibi, içeriği ne olursa olsun öyle bir yetkim yok.

Sevgili Kardeşim de bir beyanda bulunacak, ondan sonra ben oylayacağım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ EKİM ERGÜN- Türkiye Barolar Birliği olarak biz bu maddeye açık ve net bir şekilde, keskin bir şekilde karşıyız. Gerekçelerimizi açıklamıştık. Tek bir cümleyle 600 tane emekli hâkim, avukat, x,y,z kartvizitini görmek istemiyoruz. Bu kadar açık ve net. Ama eğer irade bu yöndeysse biraz daha ekleme yapılsın, isimleri de bildirilsin, bugünden ruhsatnamelerini biz hazırlayalım.

BAŞKAN – Yo, yo, Ekim... Ekim, sen ona girme, boşver!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sizin işiniz burada siyaset yapmak değil.

BAŞKAN – Yapma Ağabey ya, misafir arkadaşımız ya, boşver ya! Tamam.

Çok değerli, onurlu bir meslektaşımız ama kolay değil yani mesleki paradigmalara ilgili tasarruflarla karşı karşıya kaldığı zaman onların da bazen ölçü noktası...

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Başkanım, ben de bir söz alabilir miyim.

Buyurun Mevlütçüğüm.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkanım, ben bu tür istisnai düzenlemelere karşıyım. Sebebi şu: Bu kardeşlerimiz belki yaptıkları görev icabı hukuk ilmine çok vâkıf insanlar da olabilir ama biz şunu diyebilir miyiz: Ya, burada beş yıl milletvekilliği yaptık, kamu yönetimine biz kontenjan ayrılmış üniversitelerden, dolayısıyla biz kamu yönetimine otomatikman kaydolalım. Böyle bir şey olabilir mi? Dolayısıyla biz anlık pratik gerekçelerle bu tip düzenlemeler yaparak bir yönetim biçimini deforme ediyoruz. Bu düzenleme doğru değildir, karşıyım ve ret oyu kullanacağımı ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun efendim.

Okuduğum birinci önergeyi yani o ilgili meşhur 5’inci (b)’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiş ve madde iskat edilen şekliyle yeniden diriltiştir.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2397) esas sayılı Kanun Teklifi’nin 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 31 inci maddesini değiştiren Çerçeve 22 nci maddesinin Teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu  
Bursa

Gereke:

5235 sayılı Kanunun 42 nci maddesinde yer alan düzenleme dikkate alınarak bu madde teklif metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi yüksek oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiş ve daha evvel kabul edilen madde metninden çıkarılmıştır.

Teşekkür ediyorum.

Yürütme ve yürürlük...

MADDE 33- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge yok, söz yok, madde kabul edilmiştir.

MADDE 34- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Önerge ve söz yok.

Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

**TBMM**

**Tutanak Hizmetleri Başkanlığı**

Komisyon :Adalet

Giriş :

Tarih :13/11/2014

Stenograf :

Kayıt: Adalet

Sayfa: 53

Tümünü oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, redaksiyon yetkisinin verilmesini, muhalefet şerhleri için karşı oy düşen arkadaşlara pazartesi günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhi için süre verilmesini, bir de özel sözcü için Şuay Alpay, Murat Göktürk, Recep Özel, Hakan Çavuşoğlu, Ramazan Can'ın olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Güzel başladık, güzel sürdürdük ama güzel bitirebilirdik, kötü bitirdik demiyorum.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Kapanma Saati: 18.05